

MILJØGODKENDELSE

af husdyrbruget på Øster Starupvej 15, 7100 Vejle

Efter § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugsloven

8. august 2022

Indhold

Resumé	3
1. Afgørelse	4
2. Vilkår	5
2.1 Stalde og opbevaringsanlæg	5
2.2 Drift i øvrigt	7
3. Vurdering	9
3.1 Overordnet om det ansøgte	9
3.2. Bygninger og anlæg	10
3.3. Ammoniak	13
3.4. Bedste tilgængelige teknik (BAT)	15
3.5. Lugt	20
3.6. Lys, støj, støv, skadedyr og transport	23
3.7. Affald, olie og kemikalier	25
3.8. Landskabelige hensyn	25
3.9. Ophør	25
3.10. Alternativer	26
3.11. Samlet vurdering	26
4. Offentlighed og klagevejledning	27
4.1 Annonceringer og høringer	27
4.2. Klagevejledning	27

Bilag:

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Naboer

Bilag 3: Natur

Bilag 4: Miljøkonsekvensrapport

Resumé

Vejle Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse til husdyrbruget på Øster Starupvej 15.

Husdyrbruget er et IE-brug, da der fremover er flere end 750 stipladser til søer.

Miljøgodkendelsen giver lov til følgende:

- Produktionsarealet¹ på 3.817 m².
- Dyreholdet består som udgangspunkt af søer med smågrise og slagtesvin (polte).
- En drægtighedsstald renoveres (stald 5 (BBR bygning 10)).

Lugtgenerne er vurderet i forhold til de naboer, som fremgår af bilag 2. Grænsen for lugtemission fra husdyrbruget er ikke overholdt i forhold til nærmeste nabo uden landbrugspligt. Der er meddelt dispensation efter 50 % reglen², da produktionsarealet og dermed lugtpåvirkningen ikke øges og den gennemsnitlige afstand mellem husdyrbruget og boligen på Øster Starupvej 31 er længere end halvdelen af den beregnede geneafstand.

Påvirkningen af omgivelserne ved deposition af ammoniak fra husdyrbruget er vurderet for de naturområder, som fremgår af miljøgodkendelsens bilag 3. Kravene til ammoniakemission fra husdyrbruget til naturområder vurderes at være overholdt.

BAT vurderes at være anvendt i tilstrækkeligt omfang med undtagelse af BAT-krav for ammoniakemission, der beregnes at være overskredet med 82 kg N. Overskridelsen vurderes at være bagatelagtig. Ansøger har i den forbindelse redegjort for det uproportionelle i etablering af en række miljøteknologier til reduktion af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget.

På baggrund af miljøkonsekvensrapporten og supplerende oplysninger har Vejle Kommune foretaget en miljøkonsekvensvurdering. Vejle Kommune konkluderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget samt at det ansøgte overholder kravene i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse. Endvidere vurderer Vejle Kommune, at husdyrbruget med overholdelse af vilkårene kan drives uden væsentlig indvirkning på miljøet.

---

¹ Definitionen på et produktionsareal er et areal i fast placerede husdyranlæg (stalde), hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

² 50 % reglen er nærmere forklaret i afsnittet om lugt.

1. Afgørelse

Vejle Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse til husdyrbruget på Øster Starupvej 15 efter husdyrbruglovens³ § 16 a, stk. 2. Miljøgodkendelsen omfatter det eksisterende husdyrbrug og følgende ændringer:

- Der renoveres 1 drægtighedsstald
- På husdyrbruget må holdes søer, smågrise og slagtesvin (polte) i de staldsystemer, som fremgår af vilkår nr. 2.

Miljøgodkendelsen er meddelt på en række vilkår, som ses nedenfor. Desuden er der i sagsbehandlingen anvendt:

- oplysninger i ansøgningen indsendt via husdyrgodkendelse.dk
- miljøkonsekvensrapporten indsendt af ansøger og
- supplerende oplysninger i forbindelse med sagen.

Disse oplysninger er forudsætninger for afgørelsen og skal derfor ligeledes overholdes.

---

³ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

2. Vilkår

2.1 Stalde og opbevaringsanlæg

1. Det skal anmeldes til Vejle Kommune, når denne godkendelse udnyttes.
2. Staldene må have de størrelser og skal være indrettet med de staldsystemer og den miljøteknologi, som fremgår af følgende tabel (se også situationsplan i bilag 1):

Stald afsnit	Ny?	Dyretype ved udstedelsen af miljøgodkendelsen	Staldsystem og teknologi	Produktionsareal (m ²)
Farestald 1	Nej	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	100
Drægtighedsstald 1	Nej	Søer, golde og drægtige	Løsgående., delvis spaltegulv	56
Drægtighedsstald 2	Nej	Søer, golde og drægtige	Løsgående., delvis spaltegulv	165
Drægtighedsstald 3	Nej	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	85
Drægtighedsstald 4	Nej	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	163
			Løsgående, dybstrøelse	28
Drægtighedsstald 5	Nej, men renoveres godkendelsespligtigt	Søer, golde og drægtige	Løsgående., delvis spaltegulv	250
Løbe-/kontrolafdeling	Nej	Slagtesvin; Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	225
			Drænet gulv+spalter (33%/67%)	125
Drægtighedsstald 6	Nej	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	450

Stald afsnit	Ny?	Dyretype ved udstedelsen af miljøgodkendelsen	Staldsystem og teknologi	Produktionsareal (m ²)
Poltestald	Nej	Slagtesvin	Drænet gulv+spalter (33%/67%)	310
			Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	310
Farestald 2	Nej	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	700
Klimastald	Nej	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	850
				3.817

3. Opbevaringsanlæg må have de størrelser og skal være udstyret med den miljøteknologi, som fremgår af følgende tabel:

Opbevaringsanlæg nr.	Ny?	Type	Miljøteknologi	Overfladeareal (m ²)	Kapacitet (m ³)
1	Nej	Gyllebeholder	Flydelag	264	1.040
2	Nej	Gyllebeholder	Flydelag	637	3.062

4. Ved den daglige drift skal antallet af transporter af dyr, materialer og husdyrgødning søges begrænset.
5. Drikkenipler skal være placeret over foderkrybben og overbrusning af søer og polte skal være tidsstyret. Endvidere skal staldene iblødsættes før rengøring.
6. Bedriften skal indrettes og drives, så befæstede arealer omkring stalde og opbevaringsanlæg holdes rene og fri for spild af foder-, affalds- og gødningsrester. Afledning til nedslivning eller recipient må kun ske, når der er tale om rent overfladevand og efter tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens⁴ kap 3 og 4.

⁴ Bekendtgørelse nr 100 af 19. januar 2022

7. Såfremt der på husdyrbruget anvendes eller frigives farlige stoffer, skal dette begrænses mest muligt for at undgå risiko for forurening af jord og grundvand på husdyrbruget. Ved ophør skal miljøfarlige stoffer bortskaffes efter gældende retningslinjer eller kommunens anvisninger.
8. Afløbsarbejdet i forbindelse med renovering af drægtighedsstald 5 skal udføres af en autoriseret kloakmester.

2.2 Drift i øvrigt

9. Virksomhedens olie- og kemikalieoplag, herunder affald, skal til enhver tid opbevares indendørs i tæt emballage på tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand.
10. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne⁵ må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07
Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		Maksimal værdi
	Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)		
55 db (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 db (A)

Virksomheden skal efter anmodning fra kommunen ved en støjmåling dokumentere, at vilkår om støj er overholdt. Målingerne skal foretages i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning og retningslinjer på området. Tilsynsmyndigheden kan maksimalt kræve målinger en gang årligt.

11. På ejendommen skal der foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer i overensstemmelse med de seneste fastsatte retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på kommunens forlangende.

⁵ Støjbidraget måles bortset fra maksimalværdien som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) jf. Vejledning nr. 5 fra 1984 om ekstern støj fra virksomheder. Tallene i parentes angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

12. Husdyrbruget skal opbevare dokumentation for nedenstående i mindst 5 år.
  - Vandforbrug for hele bedriften (med årlig aflæsning)
  - Elforbrug (med årlig aflæsning)
13. Ved eventuelt ophør af dyreholdet skal dette meddeles til Vejle Kommune.
14. Ved husdyrbrugets eventuelle ophør skal stalde m.v. rengøres og alle lagre af husdyrgødning, foder, affald og lignende bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

3. Vurdering

3.1 Overordnet om det ansøgte

Ansøger har den 14. marts 2022 søgt om miljøgodkendelse til husdyrbruget på Øster Starupvej 15. Der er søgt om godkendelse af det nuværende produktionsareal, samt renovering af en drægtighedsstald. Der opføres ikke nyt byggeri.

Da der fremover er flere end 750 stipladser til søer, er husdyrbruget et IE-brug. Fordelingen af stipladser fremgår af tabel nedenfor.

Stald afsnit	Dyretype	Staldsystem og teknologi	Antal stipladser
Farestald 1	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	24
Drægtighedsstald 1	Søer, golde og drægtige	Løsgående., delvis spaltegulv	50-80
Drægtighedsstald 2	Søer, golde og drægtige	Løsgående., delvis spaltegulv	50-80
Drægtighedsstald 3	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Ca. 30
Drægtighedsstald 4	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Op til 78
		Løsgående, dybstrøelse	
Drægtighedsstald 5	Søer, golde og drægtige	Løsgående., delvis spaltegulv	95
Løbe-/kontrolafdeling	Slagtesvin; Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	148
		Drænet gulv+spalter (33%/67%)	
Drægtighedsstald 6	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	168
Poltestald	Slagtesvin	Drænet gulv+spalter (33%/67%)	168
		Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	
Farestald 2	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	168
Klimastald	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	varierende

Tabel 1 : Stipladser

Krav til IE-brug

Der er fastsat bindende krav for IE-husdyrbrug som følge af offentliggjorte BAT-konklusioner. De bindende krav er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 42-44, §§ 46-48, og skal være opfyldt fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget får en godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven. Det er krav om et miljøledelsessystem, om oplæring af personale, om plan for vedligeholdelse og en beredskabsplan. Endvidere er der krav om fodring, som reducerer kvælstof og fosfor i gødningen, krav om anvendelse af energieffektiv belysning samt krav om at reducere støvemissionen fra staldanlægget. Kravene gælder ud over de vilkår, der stilles i denne miljøgodkendelse. Både miljøgodkendelsens vilkår og de lovfastede krav vil blive kontrolleret i forbindelse med tilsyn på ejendommen. Husdyrbruget skal årligt indsende dokumentation til myndigheden i form af logbøger vedr. brug af miljøteknologi og gennemførte kontroller samt dokumentation for miljøledelsessystem og overholdelse af fodringskrav. Indberetningen skal være sendt ind senest 31. december. Dette fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 50.

Endvidere er der ifølge husdyrloven krav om, at godkendelsesindehaveren skal informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår samt give kommunen besked ved ophør som IE-husdyrbrug og i den forbindelse komme med en redegørelse i forhold til Jordforureningslovens⁶ § 38 k.

Husdyrbruget er i dag omfattet af følgende afgørelser vedrørende tilladt dyrehold, stalde og opbevaringsanlæg:

- Anmeldelse af skift i dyretype fra 27. november 2012
- Anmeldelse af udvidelse af staldanlæg til opfyldelse af dyrevelfærdsmæssige krav 5. februar 2013

3.2. Bygninger og anlæg

I bilag 1 ses en situationsplan over husdyrbruget, inklusiv stalde og opbevaringsanlæg til husdyrgødning. Produktionsarealet i de enkelte staldafsnit er opgjort ud fra tilgængeligt tegningsmateriale. Som udgangspunkt er gangarealer ikke medtaget i opgørelsen af produktionsareal. Hvor tegningsmateriale ikke har været opdateret, er totalarealet anvendt i både nudrift og ansøgt drift således at ansøgningen afspejler "worst case" i beregning af BAT (ammoniak), kvælstof til natur samt lugt. Tegningsmaterialet ses i bilag 4.

---

⁶ Bekendtgørelse nr 282 af 27. marts 2017 af lov om forurennet jord

Der er stillet vilkår om størrelse af produktionsareal (vilkår nr. 1) og opbevaringsanlæg (vilkår nr. 2) på husdyrbruget. Vilkårene giver også oversigt over anlæggenes tekniske data.

I forbindelse med renovering af drægtighedsstald 5 hvor der udføres afløbsarbejde, er der stillet vilkår om, at dette udføres af en autoriseret kloakmester. Når arbejdet er udført, skal kloakmesteren sende en afløbstegetning "som udført" til Teknik & Miljø til opbevaring sammen med den øvrige tekniske dokumentation. Tegningen skal være stemplet og underskrevet af den autoriserede kloakmester.

Afstandskrav

Husdyrbrugslovens §§ 6 og 8 indeholder en række generelle afstandskrav, som gælder for etablering, udvidelse eller ændring af husdyranlæg og opbevaringsanlæg. I den følgende tabel er disse krav vist og sammenholdt med de faktiske afstande fra den godkendelsespligtige ændring af drægtighedsstald 5. Afstandskravene vurderes at være overholdt.

	Afstandskrav (m)	Afstand (m)
Byzone/sommerhusområde ⁷	50	Ca. 1.900 til Højen by
Lokalplanlagt landzone ⁸	50	Ca. 4.100 i Øster Starup
Nabobeboelse	50	Ca. 266 til Stubrupvej 154
Anlæg til ikke almene vandforsyning	25	Ca. 18 til egen boring DGU nr. 124.1661
Anlæg til almen vandforsyning	50	Ca. 1.400 til forsyning 72812
Vandløb, dræn og søer	15	Ca. 222 til beskyttet sø mod NV*
Offentlig vej og privat fællesvej	15	Ca. 37 til Øster Starupvej
Levnedsmiddelfabrik	25	Ukendt >> 25 meter
Beboelse på samme ejendom	15	Ca. 78
Naboskel	30	43 mod vest

* Ukendt afstand til dræn, men der bygges ikke/1 stald renoveres.

Tabel 2 : Afstandskrav i husdyrbrugsloven

⁷ Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

⁸ Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende

Det er Vejle kommunes vurdering, at § 6 og 8 afstandskrav er overholdt med undtagelse af afstand til egen boring. Både boring og stalde er lovligt etableret og bestående, og kommunen vurderer, at der ikke skal meddeles dispensation for afstand fra stald til boring.

For afstandskrav vedr. lugt og ammoniak, se særskilt afsnit nedenfor.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Der er på adressen to gyllebeholdere, den største beholder er placeret ca. 125 m nord for eksisterende staldanlæg.

Al husdyrgødning og vaskevand fra vask af stalde ledes via fortanke til ejendommens to gyllebeholdere. Der tilledes ikke vand fra befæstede arealer.

Der er ikke fast overdækning på ejendommens gyllebeholdere.

Beholder	Opført	Volumen, m ³	Areal, m ²	Overdækning/ flydelag
Lille beholder	1980	1.040	264	Flydelag
Stor beholder i landzone	1996	3.000	637	Flydelag
I alt		4.040	901	

Table 3: Oversigt over husdyrbrugets gyllebeholdere

Udover gyllen i gyllebeholderne afsættes ca. 1.300 m³ husdyrgødning til opbevaring på økologisk planteavlbedrift. Der udsluses gylle typisk hver 3. uge, der er derfor opbevaringskapacitet i gyllekanaler/kummer på ca. 450 m³.

Dybstrøelse opbevares i gyllebeholderne.

I forbindelse med miljøtilsyn på ejendommen redegøres der for tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Husdyrgødningsbekendtgørelsens gældende regler om opbevaringskapacitet dækkes ved supplerende lejeaftaler på eksterne gyllebeholdere.

Den nordligste gyllebeholder ligger under 15 meter fra vej, men forholdet er et eksisterende lovligt forhold, hvorfor der ikke meddeles dispensation i nærværende godkendelse. Samme gyllebeholder er påmonteret gyllealarm, fordi der er under 100 meter (ca. 40 meter) til sø over 100 m² omfattet af beskyttelsen i naturbeskyttelseslovens § 3.

Det er Vejle Kommunes vurdering, at dette er tilstrækkeligt til at sikre forsvarlig opbevaring og håndtering af flydende og fast husdyrgødning uden væsentlig miljørisiko, herunder risiko for udsivning af næringsstoffer til grundvand, overfladevand og tør natur.

Ændring af aktiviteter

Såfremt der sker ændringer af aktiviteter på anlægget, som kan give anledning til øgede miljøpåvirkninger, skal det meddeles til kommunen først. Så tager kommunen stilling til om aktiviteten medfører, at der skal meddeles nye/ændrede vilkår til virksomheden.

3.3. Ammoniak

I den ansøgte drift er den samlede, årlige ammoniakemission fra husdyrbruget (totalemissionen) beregnet til 4.705 kg, hvilket er en meremission på 0 kg/år i forhold til nudriften. Emissionen er holdt nede på dette niveau blandt andet ved anvendelse af ammoniakreducerende gulvtyper. Der er stillet vilkår om brug af disse gulvtyper.

Beskyttelsen af naturen med dens naturtyper og arter, ligger i flere regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁹, som skal overholdes hver for sig:

- Beskyttelsen af kategori 1-natur (ammoniakfølsom natur i Natura 2000-områder). Hvis der er kategori 1-natur¹⁰ i nærheden af husdyrbruget, må den årlige samlede deposition af kvælstof til naturområder som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget højst udgøre 0,2, 0,4 eller 0,7 kg pr ha, afhængigt af om der ligger andre husdyrbrug inden for 2,5 km radius.
- Beskyttelsen af kategori 2-natur (følsom natur af en vis størrelse uden for Natura 2000-områder). Den årlige samlede deposition af kvælstof til naturområder som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget må for kategori 2-natur højst udgøre 1,0 kg pr ha.
- Beskyttelsen af kategori 3-natur (lokal, regional og anden følsom natur, herunder ammoniakfølsom skov og natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3¹¹). Her er der ikke et fast krav til den maksimale deposition fra husdyrbruget. Kommunen foretager i stedet en

---

⁹ Bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

¹⁰ Fastlæggelsen af, hvilke naturtyper der omfattes af kategori 1 og 2 følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2, stk. 1 og 2, samt bilag 3, afsnit D.

¹¹ Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021.

faglig vurdering af betydningen for den pågældende natur af den beregnede merdeposition af kvælstof¹². Kommunen kan kun sætte vilkår, hvis det ansøgte medfører en merdeposition på mindst 1 kg N/Ha/år.

- Beskyttelsen af sjældne arter.

Desuden kan kravet om anvendelse af BAT-teknologi også medføre krav om begrænsning i udledningen af ammoniak, se afsnit om BAT nedenfor.

Kategori 1-natur

Det nærmeste Natura 2000-område er EF-Habitatområde nr. H69 "Højen Bæk", som ligger ca. 3.500 m nordøst for husdyrbruget. Se kort i bilag 3. Den nærmeste ammoniakfølsomme naturtype i Natura 2000-området er bøg på muld, som ligger i en afstand på 3.500 m fra husdyrbruget.

I så stor afstand viser beregningerne en årlig totaldeposition af ammoniak på 0,1 kg N pr ha. En så lav deposition vurderes ikke at kunne have væsentlig effekt på ammoniakfølsom natur inden for Natura 2000-området eller de arter, som indgår i udpegningsgrundlaget.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, som ligger 1.000 m nord for husdyrbruget. Se kort i bilag 3.

Den tilladte mængde ammoniak fra husdyrbruget, som må deponeres på kategori 2-natur, er som nævnt 1,0 kg pr ha pr år. Det er beregnet, at den årlige totaldeposition af kvælstof til naturområder som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget til den pågældende naturtype vil være 0,2 kg N pr ha. Det konstateres derfor, at reglerne for beskyttelse af kategori 2-natur er overholdt.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur skal kommunen efter § 29 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen vurdere, om merdepositionen af kvælstof til naturområder som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget, kan have væsentlig indvirkning på naturområdet. Merdepositionen skal forstås som forskellen mellem totaldepositionen fra husdyrbruget i ansøgt drift og totaldepositionen

---

¹² For kategori 3-natur er det merdepositionen, som skal vurderes. For kategori 1- og 2-natur vurderes der ud fra totaldepositionen.

fra husdyrbruget i driften før udvidelsen/ændringen (såkaldt nudrift). For at inddrage tidligere udvidelser skal merdepositionen også beregnes som forskellen mellem depositionerne i ansøgt drift og driften for 8 år siden.

Produktionsarealerne er de samme i i nudrift, 8 års drift samt ansøgt drift. Således medfører ansøgningen ikke en meremission af ammoniak. Der sker alene ændring i gyllekummer/kanaler i drægtighedsstald 5.

Der ligger flere moser og overdrev beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven inden for en radius på 1.000 m fra anlægget. Det nærmeste kvælstoffølsomme naturareal er en mose, der ligger ca. 700 meter nord for anlægget. Merdepositionen på naturområdet er beregnet til 0 kg N/ha/år.

Sjældne arter

Der er registreret levesteder for Bilag IV-arter (løvfrø og skrubtudse) inden for en radius af 800-1.000 m fra anlægget. Kommunen har ud fra afstanden til levesteder vurderet, at projektet ikke medfører væsentlige forringelser for Bilag IV-arter, bla. som følge af, at ammoniakemission fra anlægget ikke stiger.

3.4. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Kravet om anvendelse af BAT-teknologi bygger på det princip, at landmanden ved udvidelser eller ændringer af sit husdyrbrug skal forebygge og begrænse forurening fra produktionen ved anvendelse af den bedste, tilgængelige teknologi – bedre kendt som "BAT-teknologi". Hvilken teknologi der anses for BAT-teknologi, fastlægges af Miljøstyrelsen ud fra afprøvninger af forskellige teknologier for bl.a. renseseffekt og økonomi. Herefter foretages for alle teknologier en afvejning af renseseffekt over for prisen på teknologien for at sikre, at teknologien ikke er uforholdsmæssigt dyr i forhold til dens effektivitet. Teknologier kan altså blive afvist som BAT-teknologi, fordi de er for ineffektive, eller fordi de er for dyre.

Ved fastlægningen af, hvad der anses for BAT-teknologi, anlægges også den betragtning, at der ved større udvidelser generelt må forventes at være bedre økonomiske muligheder end ved små udvidelser for at anvende forureningsbegrænsende teknologi i produktionen. BAT-kravet fastsættes derfor strammere ved større udvidelser end ved små (proportionalitet).

I hver ansøgning om miljøgodkendelse beregnes det, hvad ammoniakemissionen fra den samlede produktion ville være i den ansøgte drift, hvis BAT-teknologi blev anvendt. Dette niveau

kaldes "BAT-niveauet" for den pågældende ansøgte drift og er altså en maksimumsgrænse, som skal overholdes i den ansøgte drift.

Ansøger er imidlertid frit stillet til at anvende en anden teknologi i stedet for BAT-teknologien i sin ansøgte drift for at sikre at ammoniakfordampningen skal ned på BAT-niveauet.

Ammoniakemission

Det beregnede BAT-niveau for hele husdyrbruget er 4.622 N/år.

Dette skal sammenlignes med den aktuelle produktion i den ansøgte drift, der udgør 4.705 kg om året. Beregningen er lavet ud fra de husdyrtekniske data om bedriften, som fremgår af ansøgningsskema 233.077 indsendt af ansøgers konsulent, og som fremgår af vilkår nr. 2 og 3. I beregningen indgår de anvendte dyretyper, gulvtyper og produktionsareal og som er fastholdt i vilkår nr. 2.

Jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25 kan Kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde fravige kravet til BAT-niveau, hvis ansøgeren godtgør, at kravet konkret ikke vil være proportionalt, som følge af den eksisterende indretning og drift.

Den bygning, der skal renoveres, vedrører uændret produktionsareal og uændret gulvtype, der er behov for at gulvet brydes op og at der lægges nyt gulv, gyllekanal/kummer og spaltegulv. Bygningens areal er på ca. 340 m² og produktionsarealet er på 250 m². Efter renovering er anvendelsen uændret. Der er plads til ca. 120 drægtige søer i stalden. En so er opstaldet i løbe/drægtighedsstalden ca. 75 % af tiden, hvor hun står for ca. 70 % af foderforbruget. Derfor vil 120 drægtige søer svare til 84 årssøer. Med en omregningsfaktor på 4,4 årssøer pr. DE, svarer dette til et dyrehold på 19,1 DE.

I ansøgers miljøkonsekvensrapport opgøres de enkelte miljøteknologiers proportionalitet både i forhold til omkostninger pr. kg reduceret N og i forhold til omkostninger pr. årssø ved anvendelse af teknologien. Omkostningerne er hentet fra Miljøstyrelsens teknologiblade, hvilket viser at både gylleforsuring, luftrensning, gyllekøling og fast overdækning af gyllebeholderen ikke vil være proportionalt, idet teknologierne enten koster væsentligt mere end 100 kr. pr. kg N eller mere end 50 kr. pr. årssø.

Vejle Kommune vurderer derfor, at BAT kravet kan og bør fraviges i den konkrete ansøgning på baggrund af beregningerne om proportionalitet samt nedenstående betragtninger.

Stald

- Der er tale om en mindre bygning på 250 m² produktionsareal der renoveres
- Staldenes varmebehov er dækket i alle stalde af eksisterende fyringsanlæg (flisfyr)
- Øvrige stalde overholder BAT-krav for eksisterende stalde

Beholder

- Der er med eksisterende gyllebeholdere og aftaler om opbevaring, tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Følgende ammoniakreducerende tiltag er anvendt

- Delvis spaltegulv i drægtighedsstalde, farestalde, løbekontrolstalde og i de fleste poltestier

Der er uændret gulvtype i den stald, der renoveres (delvist fast gulv til drægtige søer).

Fravalg af BAT

Miljøstyrelsen har ved fastlæggelsen af emissionsgrænseværdierne for ammoniak, fået lavet opgørelser af, hvor meget hver teknik eller teknologi koster i etablering, drift og vedligeholdelse opgjort i forhold til miljøeffekten (kr. pr. kg reduceret N) samt i forhold til de samlede produktionsomkostninger (kr. pr. årssø)¹³.

Omkostningerne er opgjort for forskellige brugstørrelser, angivet som dyreenheder (DE) og fremgår af de enkelte Teknologiblade.

Emissionsgrænseværdierne er fastlagt ud fra det princip, at enkeltteknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger ca. 100 kr. pr. kg. reduceret N, ikke bør indgå i vurderingen. Derudover er det lagt til grund, at meromkostningerne for landmanden forbundet med at opfylde de fastlagte emissionsgrænseværdier ikke bør overstige ca. 50 kr. pr. årssø set i forhold til en situation med helt frit teknologivalg.

---

¹³ Se Bat-standardvilkår i Miljøstyrelsens vejledning https://oldwiki.mst.dk/Husdyrvejledning.BAT-standardvilk%C3%A5r.ashx#Husdyrvejledning.BAT-standardvilk_c3_a5r_S%C3%B8er_gyllebaseerede_staldsystemer_4 Her ses link til Vejledende Emissionsgrænseværdier for søer samt til de teknologiblade der ligger til grund for beregning af proportionalitet i anvendelse af miljøteknologi.

For at kunne sammenholde beregningerne i teknologibladerne, er der foretaget en beregning af, hvor mange dyreenheder der vil være i den stald, der renoveres. I ansøgt drift søges der om at renovere et produktionsareal hvor der maksimalt kan være 120 drægtige søer. Dyreholdet i den stald der renoveres, vedrører således et dyrehold på 19,1 DE.

Da meromkostningerne i teknologibladerne er opgjort ud fra den forudsætning, at der er tale om en nyetablering, er vurderingen af om investeringen af en miljøteknologi er proportional med miljøeffekten, foretaget ud fra meromkostningerne ved 75 DE, idet renoveringen vedrører et dyrehold på 19,1 DE.

I nedenstående tabel ses en oversigt over de samlede årlige meromkostninger pr. årssø og pr. kg reduceret N, fordelt på de forskellige teknologier. Foderkorrektio n i forhold til at reducere råproteinindholdet som ammoniakreducerende teknik er ikke længere på Miljøstyrelsens teknologiliste og derfor ikke medtaget herunder.

Op til 75 DE	Samlet årlig meromkostning pr årssø	Samlet meromkostning pr kg N reduceret	Bemærkninger
Overdækning af gyllebeholder	35	161	
Gyllekøling ¹⁴ - 10 W/m ²	122	536	Ved 0% varmeudnyttelse, da der allerede findes varmekilde
Gyllekøling - 20 W/m ²	195	448	
Gyllekøling - 30 W/m ²	269	431	
Forsuring af gylle i stalden	482	141	
Biologisk luftrensning - 100% rensning	247	161	
Biologisk luftrensning - 60% delrensning	175	123	
Biologisk luftrensning - 40% delrensning	143	135	
Kemisk luftrensning - 100% rensning	249	110	
Kemisk luftrensning -60% delrensning	170	86	
Kemisk luftrensning -40% delrensning	142	126	

Tab el 4: Omkostninger ved etablering af miljøteknologi i forhold til pr årssø hhv. reduceret kg N

Fast overdækning

Fast overdækning af gyllebeholderne er fra valgt, da de årlige omkostninger til fast overdækning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologibladet "Fast overdækning af gyllebeholder".

¹⁴ Tal fra baggrundsnotat til teknologibladet for gyllekøling: FORUDSÆTNINGER FOR DE ØKONOMISKE BEREGNINGER VED GYLLEKØLING. <https://oldwiki.mst.dk/GetFile.aspx?File=/BAT/Teknologiblade/BaggrundsnotatgyllekoelingnyKS.pdf>

På baggrund af ovenstående vurderes, at projektet lever op til lovgivningens krav.

Gyllekøling

Der etableres ikke gyllekøling i den renoverede drægtighedsstald, idet varmen fra kølesystemet ikke kan anvendes på den pågældende bedrift, da der er et eksisterende flisfyr, der dækker varmebehovet i det eksisterende staldanlæg, som bygningen er en del af. Derved vurderes det, at etablering af gyllekøling, ikke er proportional med miljøeffekten, jf. teknologibladet "Køling af gylle i stalde til søer og smågrise".

Gylleforsuring

Gylleforsuring er fravalgt, da de årlige omkostninger til gylleforsuring overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N og 50 kr. pr. årssø, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologibladet "Svovlsyrebehandling af gylle i sostalde".

Hyppig udslusning

Hyppig udslusning er fravalgt, idet teknologien kun er godkendt som virkemiddel til lugtreduktion i slagtesvinestalde med fulddrænet gulv.

Kemisk og biologisk luftrensning

Kemisk og biologisk luftrensning er fravalgt, da de årlige omkostninger til kemisk- og biologisk luftrensning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N eller 50 kr. pr. årssø, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologibladene "Kemisk luftrensning med syre og biologisk luftrensning".

Samlet vurdering på BAT og ammoniak

På baggrund af ovenstående vurderes det, at det ansøgte lever op til lovgivningens krav uden at etablere yderligere miljøteknologi for at reducere ammoniakfordampningen. Kommunen følger hermed Miljøstyrelsens anvisninger for proportionalitet for omkostninger for BAT og ammoniak, som er maksimalt 100 kr. pr. kg reduceret N eller 50 kr. pr. årssø, ved en mindre udvidelse på under 75 DE.

BAT for IE-husdyrbrug og særlige vilkår

Vejle Kommune skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse af et IE-husdyrbrug sikre at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at:

1. der ud over iagttagelse af kravet i § 25 (om emission) er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
2. energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
3. mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
4. produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,
5. affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages,
6. der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.

Se BAT-redegørelse i miljøkonsekvensrapporten (fortløbende sidenummerering s. 57-61. Der er stillet vilkår om brug af ammoniakreducerende staldtyper.

Det er kommunens vurdering, at BAT er anvendt i et tilstrækkeligt omfang i projektet. Kommunen vurderer, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at det kan leve op til kravene om BAT for IE-husdyrbrug.

Kommunen skal desuden stille særlige vilkår til IE-husdyrbrug om punkter, som i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 er angivet med nummer 7-13.

Vejle Kommune har valgt at stille særlige vilkår vedr. reduktion af produktion af spildevand, minimering af vandforbruget og begrænsning af brug af evt. farlige stoffer, jf. vilkår nr. 4, 5, 6, 7 og 11.

3.5. Lugt

Ifølge § 32 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal der ud fra atmosfæriske modeller for spredning af lugt fra husdyrproduktioner beregnes, hvor langt der skal være til de omkringboende, for at lugtgenerne for produktionen for disse omkringboende forbliver inden for rimelighedens grænser efter udvidelsen/ændringen af husdyrbruget. Rimelighedens grænser er derefter specificeret ud for tre grupper af omkringboende: enkelt-boliger (hvortil lugtgeneafstandskravene er mildest), samlet bebyggelse (middel) og byzone/sommerhusområde (skrappest).

I skema 233.077 er der beregnet lugtgeneafstand for hver kategori og Vejle Kommune har sammenlignet tallene med den fysiske afstand til de omkringboende, som er tættest på i hver af de tre kategorier.

Den følgende tabel viser resultaterne. En stjerne ved et tal i kolonnen "Fysisk afstand" viser, at den fysiske afstand er stor nok, og at lugtreglerne for den pågældende kategori er overholdt.

Nabokategori	Nærmeste nabo	Lugtgenæafstand	Fysisk afstand
Byzone mv. ¹⁵	Ny Højen	636,5 m	2.203,7 m *
Samlet bebyggelse	Mejsling	467,5 m	2.141,5 m *
Enkelt bolig (uden landbrugspligt), som ikke er ejet af ansøger	Øster Starupvej 31	181,4 m	154,9 m

Tabel 5: Lugtgenæafstande

Det kan konkluderes af tabellen, at lugtreglerne i § 31 er overholdt for to kategorier af omkringboende og ikke for boligen på Øster Starupvej 31.

50 % reglen

I denne situation rummer § 33, stk. 1¹⁶ en mulighed for, at kommunen kan vælge at fravige geneniveauet og dispensere fra bestemmelsen vedr. lugtgenegrænsen til enkeltboliger, idet den vægtede gennemsnitsafstand er større end 50 % af lugtgenæafstanden, deraf navnet 50 %-reglen.

Hensigten bag 50 % reglen er, at kommunen kan give lov til, at eksisterende husdyrbrug kan foretage produktionsmæssige ændringer og tilpasninger, som medfører, at lugtgenerne formindskes - eller i hvert fald ikke forøges. I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 33 er der mulighed for ansøgning om dispensation fra dette genekriterie, såfremt følgende betingelser er opfyldt:

§ 33. Kommunalbestyrelsen kan i en godkendelse eller tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b i husdyrbrugloven konkret fravige geneniveauerne i § 31, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Den vægtede gennemsnitsafstand til de områder og beboelsesbygninger, der er nævnt i § 31, er mere end 50 pct. af genæafstanden efter § 32, jf. bilag 3, pkt. B, for alle kombinationer af staldafsnit på husdyrbruget.
- 2) Lugtmissionen i det enkelte staldafsnit forøges ikke, medmindre
  - a) lugtmissionen samtidig reduceres tilsvarende eller mere i staldafsnit, som ligger nærmere de områder og beboelsesbygninger, der er nævnt i § 31, end det pågældende staldafsnit, eller

¹⁵ Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

¹⁶ Bekendtgørelse nr 2225 af 27. november 2021 Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

b) afstanden fra det staldafsnit, hvor lugtemissionen forøges, til de områder og beboelsesbygninger, der er nævnt i § 31, er mindst 200 pct. af den ukorrigerede geneafstand, jf. § 32, jf. bilag 3, pkt. B, beregnet på baggrund af alle staldafsnit på husdyrbruget.

Stk. 2. Forøgelse og reduktion, jf. stk. 1, nr. 2, beregnes for hvert staldafsnit som forskellen mellem nudrift og ansøgt drift beregnet ud fra de emissionsfaktorer, der er gældende på afgørelsestidspunktet.

Stk. 3. Nudriften fastlægges for hvert staldafsnit som den hidtil lovlige drift i henhold til tidligere meddelte godkendelser, tilladelser og anmeldelser, der er udnyttet, jf. § 53, og ikke efterfølgende er bortfaldet, jf. § 55, samt husdyrbruglovens § 59 a, stk. 2.

Den beregnede geneafstand til enkeltbolig i landzone er 181,4 m. 50% af 181,4 m er 90,7.

Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbruget til Øster Starupvej 51 er 154,9 m og derved er den vægtede gennemsnitsafstand mere end 50 % af geneafstanden. Derved er betingelsen i § 33, stk. 1, pkt. 1 opfyldt.

I forhold til beregning af lugt, er der ingen ændring i staldanlægget, da den godkendelsespligtige ændring ikke medfører ændring i produktionsarealets størrelse og ikke medfører ændring i gulvtypen. Lugtemissionen fra de enkelte staldafsnit er uændret og dermed ikke forøget. Derved er betingelsen i §33 stk 1 pkt 2 litra a og b opfyldt.

Beregningerne er foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk, således at betingelserne i §33 stk 2 og 3 er opfyldt.

Kommunens vurdering

Husdyrbruget ligger i landzone, godt skjult i terræn og med god afstand til enkeltbeboelser, områder defineret som "samlet bebyggelse" og byzone. Genekriterierne for alle omkringboende er med nævnte undtagelse overholdt.

Renovering af Drægtighedsstald 5, medfører ikke ændret gulvtype og med uændret produktionsareal vil godkendelsen af husdyrproduktionen på ejendommen ikke medføre en øget lugtemission. Kommunen vurderer derfor, at ansøgt drift ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende.

Kommunalbestyrelsen kan i en godkendelse eller tilladelse efter §§ 16 a i husdyrbrugloven konkret fravige geneniveauerne i § 31, når betingelserne i § 33 er opfyldt, som redegjort for i miljøredegørelsen. Kommunen stiller derfor ikke vilkår for lugt.

3.6. Lys, støj, rystelser, støv, skadedyr og transport

Belysning

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser, som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys på alle udleveringsramper. Lyskilder – alle lyskilder i staldafsnittene er udskiftet til LED. I forbindelsesgange er der enkelte lyskilder der ikke er LED, der skiftes til LED efter behov.

Det er kommunens vurdering, at der på baggrund af afstanden til de omboende ikke vil være væsentlige gener fra belysning.

Støj

Støj kan forekomme fra korntørring, ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og indtransport af foder og øvrig transport til og fra ejendommen.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne, mens ventilationsstøj må forventes hele døgnet, dog vil ventilationsanlægget generelt kører mindre i aften- og nattetimerne grundet lavere udendørstemperatur. Da vinduer og døre normalt er lukkede i svinebesætninger, vurderes støjniveauet fra dyrene i stalden at være meget lavt.

Kompressorer til foderanlægget vil køre flere gange i døgnet i forbindelse med foderblanding samt udfodring. Faciliteter til foderblanding samt udfodring er placeret indendørs og det vil være usandsynligt at disse vil give anledning til støjgener uden for ejendommen.

Kommunen vurderer, at de omboende kan sikres mod væsentlige støjgener ved at stille vilkår om overholdelse af konkrete støjgrænser samt vilkår om, at der skal foretages målinger, såfremt der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser.

Rystelser

Rystelser kan i visse tilfælde være til gene fra en virksomhed eller landbrug, afhængigt af, hvilke aktiviteter, der foretages, samt afstanden til de omkringboende naboer. For det konkrete husdyrbrug er der oplyst om tunge transporteraktiviteter, som i særlig grad kan frembringe vibrationer, rystelser eller lavfrekvent støj.

Da der er relativ stor afstand til naboer, er det kommunens vurdering, at der ikke er risiko for væsentlige gener i den forbindelse.

Støv

I forbindelse med råvareleverancer og fremstilling af foder, samt opbevaring af korn, kan der opstå støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring

ejendommens fodersiloer. Der er støvposer på fodersiloer. Siloer og foderanlæg er placeret indendørs. Der vil således ikke være støvgener fra denne arbejdsgang i lokalområdet. Ejendommen er godt afskærmet i forhold til de nærmeste naboer med god beplantning.

Der er veletableret forbindelse til offentligt vejnet, hvor der er direkte adgang til asfalteret vej fra ejendommens adgangsveje.

Det er kommunens vurdering, at der på baggrund af afstanden til de omboende ikke vil være risiko for væsentlige støvgener.

Skadedyr

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene. De mange daglige overbrusninger af gødearealet har også negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne. Derudover anvendes der rovfluer efter behov.

I forhold til rottebekæmpelse er udenomsarealerne ryddet og der arbejdes forebyggende mod tilhold af rotter og mus. Der er pt. abonnement på rottebekæmpelse. Skulle der opstå behov, iværksættes bekæmpelsesprogram i overensstemmelse med gældende retningslinjer.

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse. Det er Vejle Kommunes vurdering, at der med de i ansøgningen angivne forhold og de stillede vilkår ikke er væsentlig risiko for gener fra skadedyr.

Transport

Vejle Kommune har vurderet den trafikale belastning for omgivelserne og de gener, der er forbundet med transport i forbindelse med driften af husdyrbruget. Der ændres ikke på adgangsvejene i forbindelse med godkendelsen. Øster Starupvej benyttes til langt de fleste transporter, hvor Stubdrupvej benyttes ved kørsel med gylle fra den lille gyllebeholder, denne tømmes én gang om året. Øster Starupvej og Stubdrupvej er offentlige veje. Endvidere ændres der ikke i transportform eller i antal transporter.

Vejle Kommune vurderer, at redegørelsen for transporter er tilstrækkelig mht. omfang og tidsrum. Der vurderes ikke at være behov for at stille særlige vilkår. Der er tale om almindeligt forekommende trafik på offentlig vej i det åbne land og der vurderes ikke at være særlige hensyn, der skal varetages som følge af trafikbelastningen fra ejendommen.

3.7. Affald, olie og kemikalier

Affaldshåndtering er omfattet Vejle Kommunes affaldsregulativer. Som bilag til ansøgningen har ansøger indsendt en miljøkonsekvensrapport, hvori der er redegjort for husdyrbrugets affaldsfraktioner og håndtering af affald. Vejle Kommune vurderer herudfra, at opbevaring og håndtering af affald på husdyrbruget ikke vil være til gene for omkringboende og ikke vil medføre væsentlig forurening.

Der er 2 olietanke på ejendommen. Olietankene er placeret indendørs på betongulv.

Der opbevares ikke kemikalier på ejendommen, da der ikke udgår markdrift fra denne.

Det er kommunens vurdering, at opbevaring og håndtering af olie og kemikalier med de stillede vilkår sker hensigtsmæssigt, så der ikke er væsentlig risiko for påvirkning af jord, grundvand, overfladevand eller natur.

3.8. Landskabelige hensyn

Vejle Kommune har ikke foretaget en landskabelig vurdering, da der ikke sker nybyggerier, eller ændres i eksisterende bygningsmasses udformning, materialer eller farve.

3.9. Ophør

Ved ophør af produktion på ejendommen afsættes alle dyr til slagteri, DAKA eller levebrug. Stalde og gyllebeholdere tømmes for husdyrgødning. Husdyrgødningen afsættes til et planteavlsbrug og udbringes på markerne.

Olie- og kemikalieoplæg destrueres eller afhændes til kommunens affaldsordning. Fast affald afhændes til autoriseret destruktion eller afhændes via kommunens affaldsordning eller genbrugspladser. Medicinsk affald afleveres til destruktion. Fodersiloer og -lade tømmes og rengøres. Staldene rengøres og desinficeres efter tømning for dyr.

Ansøger har således redegjort for, hvad der foretages ved et fremtidigt eventuelt ophør af produktionen, og desuden har Vejle Kommune stillet vilkår til handlinger i forbindelse med ophør.

Vejle Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive belastet med skadedyr. Endvidere vurderer kommunen, at

der ikke er risiko for, at ejendommen kommer til at fremstå som et uhensigtsmæssigt øde og forladt element i landskabet.

3.10. Alternativer

Miljøgodkendelsen omfatter ikke opførelse af nyt byggeri som f.eks. ny stald eller ny gyllebeholder. Det er derfor efter kommunes opfattelse ikke relevant at overveje yderligere alternativer end 0-alternativet, som er beskrevet herunder.

Alternativt til ikke at søge om en miljøgodkendelse er at fortsætte driften uden den ønskede fleksibilitet i antallet af søer samt ind- og afgangsvægt for smågrise og slagtesvin (polte). Det betyder, at 0-alternativet er en begrænsende regulering af produktionsforholdene, hvilket kan gøres mere fleksibel med en ny miljøgodkendelse uden en øget miljøbelastning.

Det er kommunens vurdering, at ansøger har forholdt sig tilstrækkeligt til 0-alternativet. Med hensyn til miljøpåvirkning og nabogener for udvidelsen set i forhold til 0-alternativet, er det kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde risiko for en væsentlig påvirkning af det omgivende miljø, eller væsentlig større gener for naboer end ved den nuværende produktion – jf. øvrige afsnit i miljøgodkendelsen.

3.11. Samlet vurdering

Vejle Kommune har vurderet miljøbelastningen ifm. godkendelse af eksisterende produktionsareal på husdyrbruget på Øster Starupvej 15. Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget samt at det ansøgte overholder kravene i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelsen. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget med overholdelse af godkendelsens vilkår kan drives uden væsentlig indvirkning på miljøet.

4. Offentlighed og klagevejledning

4.1 Annonceringer og høringer

Vejle Kommune har annonceret ansøgningen modtaget 15. marts 2022 på Vejle Kommunes hjemmeside.

Et udkast til afgørelsen har været i høring hos ansøger, relevante naboer og parter. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger. Den endelige afgørelse er derfor ikke ændret i forhold til udkastet, som blev sendt i høring.

Vejle Kommunes afgørelse offentliggøres på kommunens hjemmeside den 9. august 2022.

4.2. Klagevejledning

Denne afgørelse er meddelt efter § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven¹⁷.

Afgørelsen kan påklages indtil 4 uger efter offentliggørelsen, jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven. Det vil sige, at en eventuel klage skal være modtaget senest den 6. september 2022 kl. 23.59 af Vejle Kommune via Miljø- og Fødevarerklagenævnets klageportal. Enhver, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. vil kunne klage over kommunens afgørelse.

Klagen skal indsendes via klageportalen på www.naevneneshus.dk. Her findes også vejledning om, hvordan klageportalen anvendes. Klagen sendes gennem klageportalen til kommunen. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Der er fastsat et klagegebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret skal betales ved elektronisk overførsel eller ved girobetaling.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. I særlige tilfælde kan du klage uden om klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget fra at bruge klageportalen, skal du aflevere klagen og en begrundet anmodning om fritagelse til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan blive fritaget.

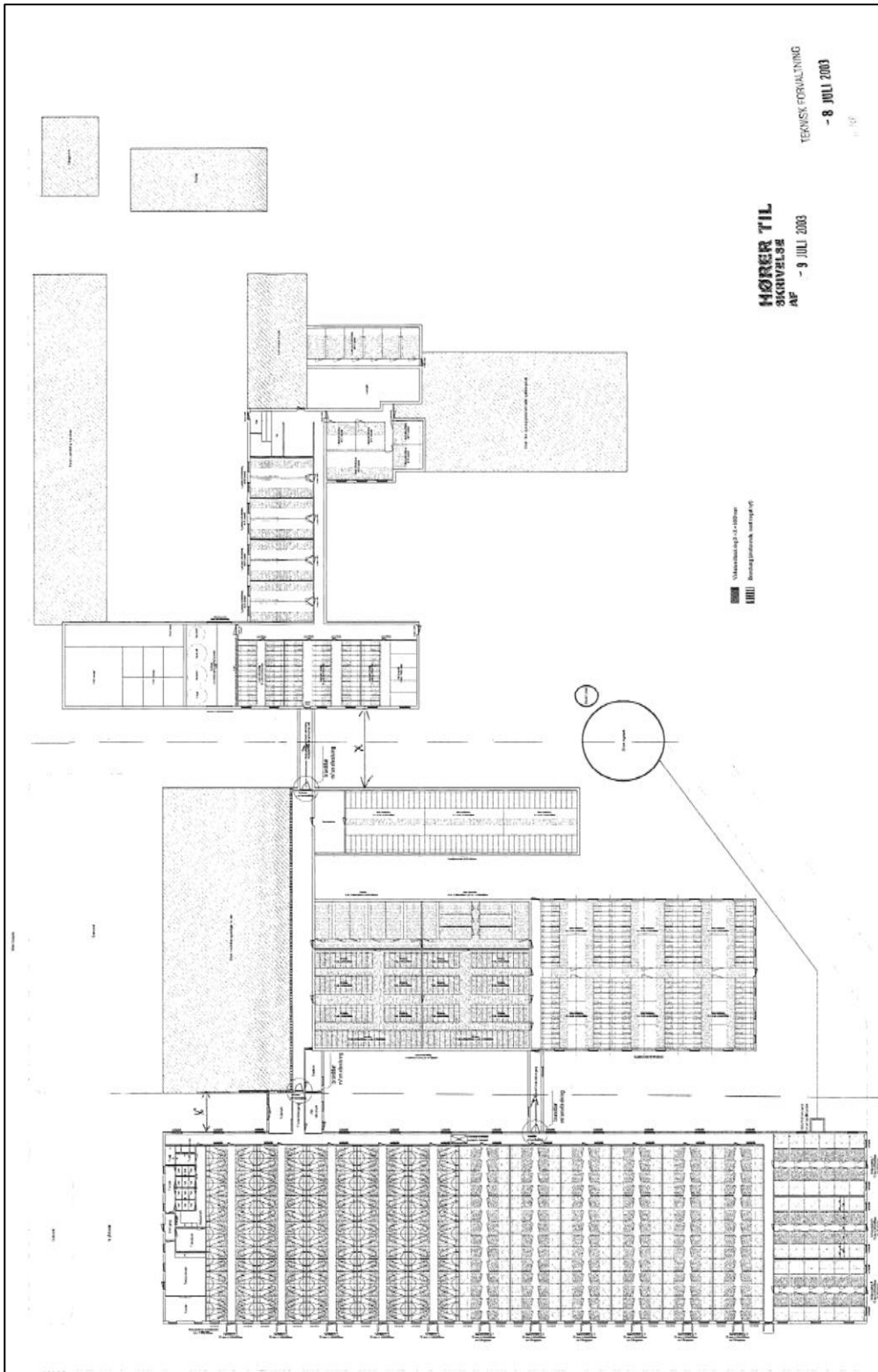
---

¹⁷ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

En eventuel klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det skal bemærkes, at Miljø- og Fødevareklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Hvis ansøger igangsætter projektet, før klagesagen er afgjort, sker det for eget ansvar, jf. husdyrbruglovens § 81, stk. 2.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen har været offentligt bekendtgjort.

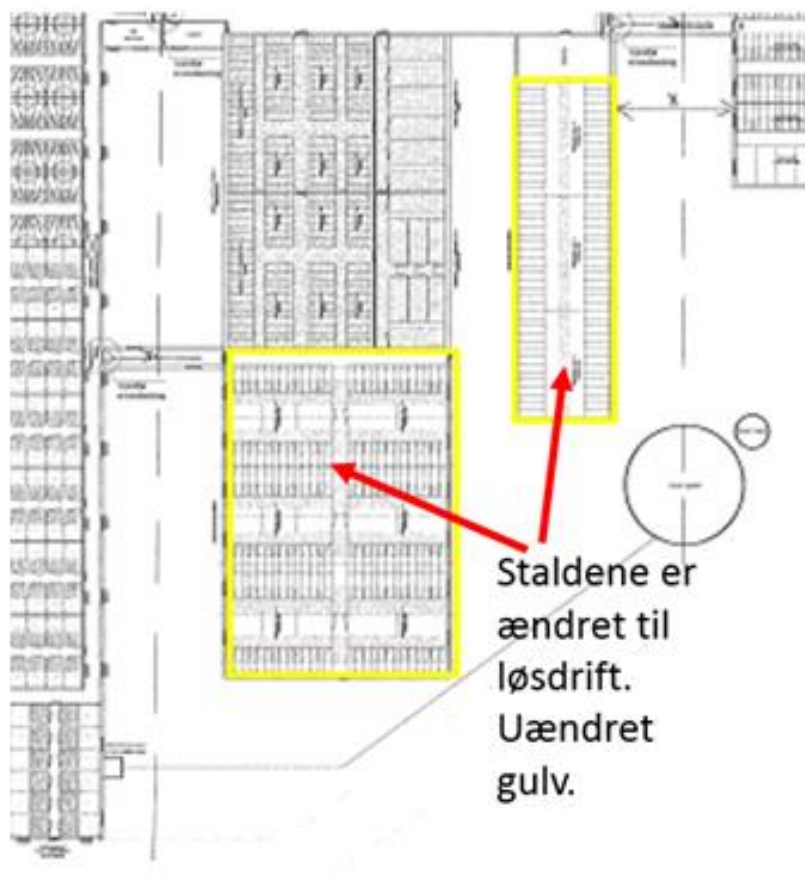
Bilag 1: Situationsplan

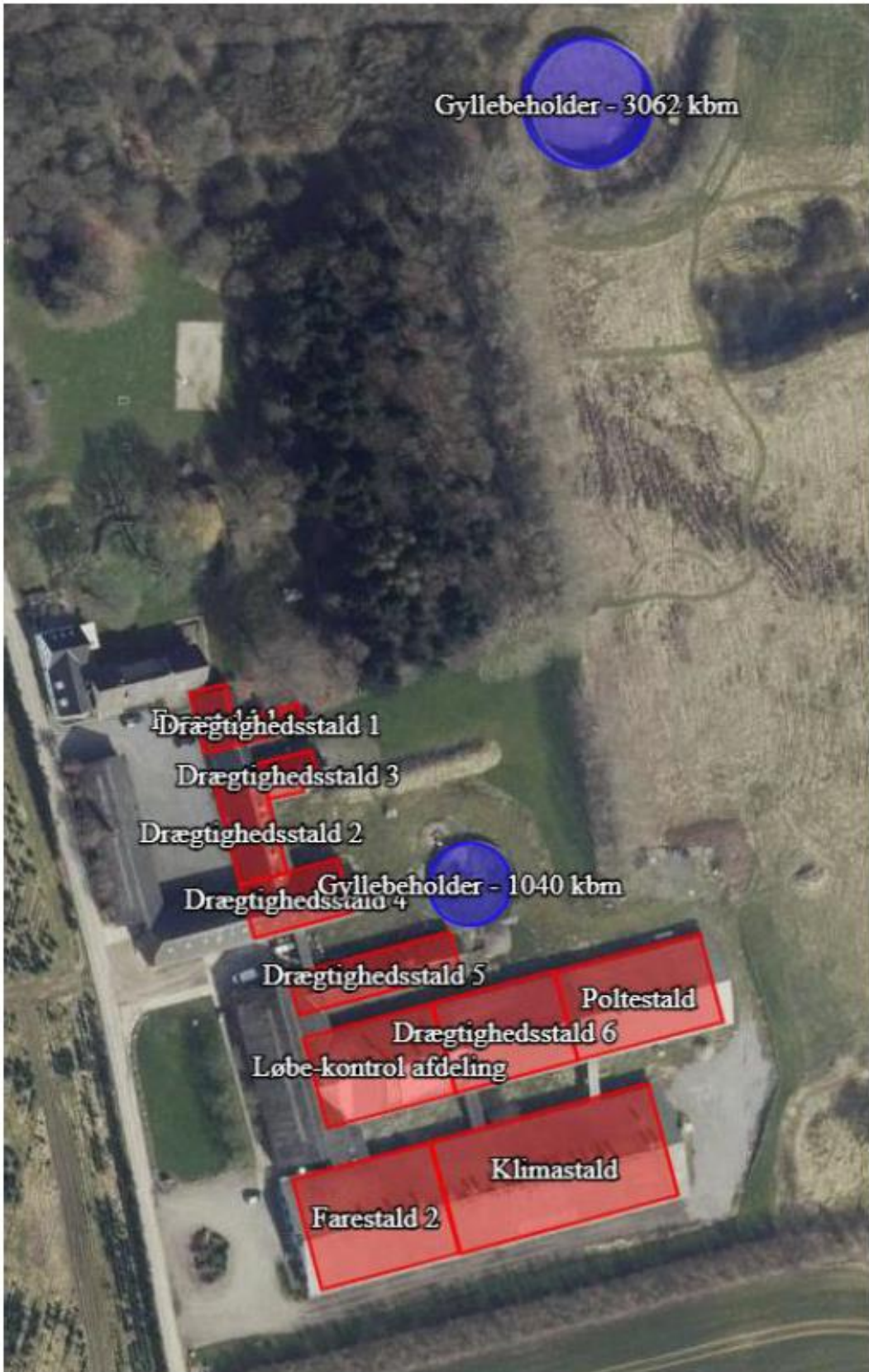
Plantegningen er hentet fra Vejle Kommunes arkiv på weblager.dk .

Der er i forhold til tegningen følgende tilføjelser/ændringer:

Drægtige søer står ikke længere i bokse, som angivet på tegningen og derfor er indretningen af nogle staldafsnit ændret.

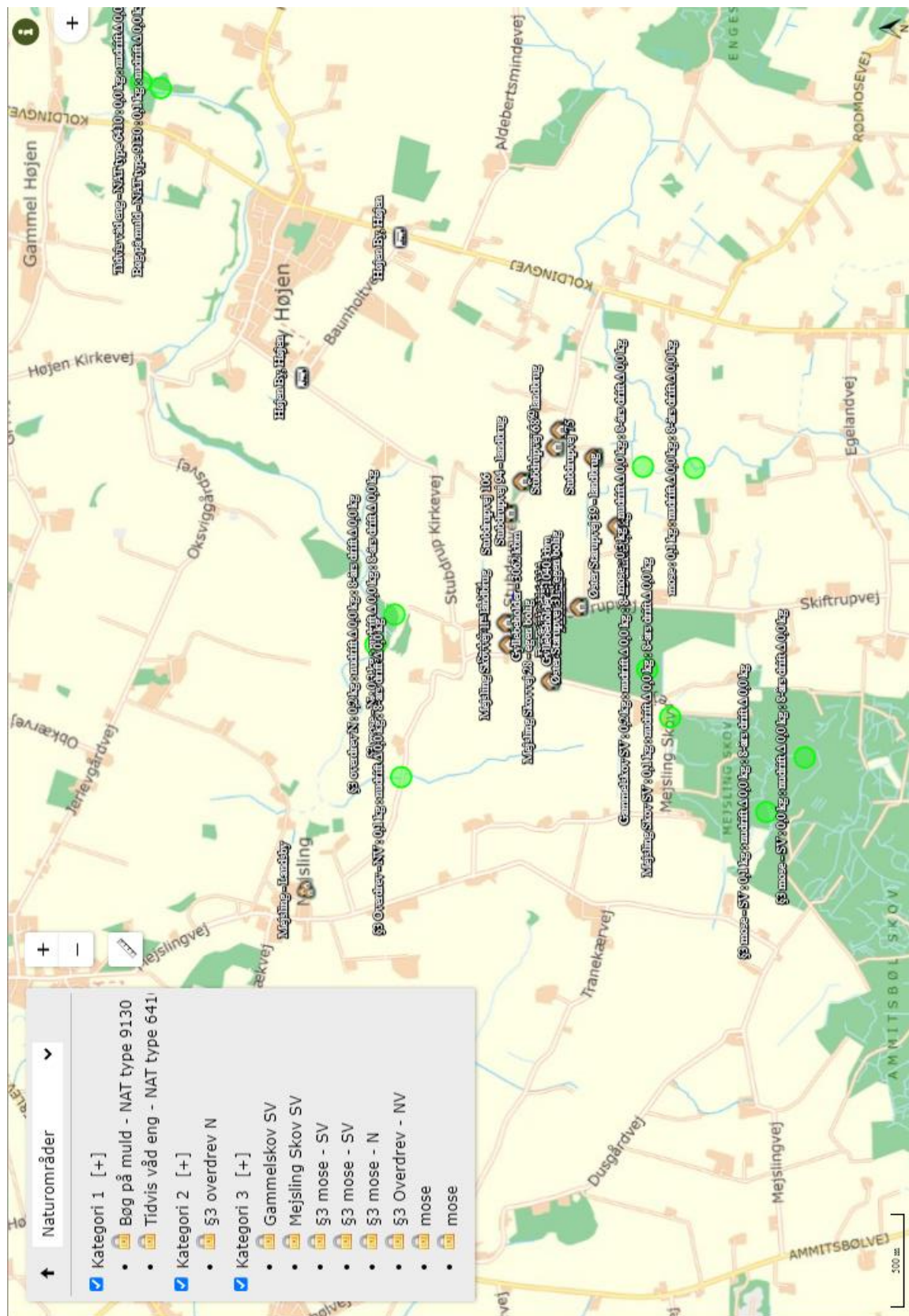

Bilag 3: Natur

Bilag 4: Miljøkonsekvensrapport

§16a konsekvensrapport
vedr.
Øster Starupvej 15
7100 Vejle

Udarbejdet af

SvineRådgivningen

februar/marts 2022

Sidst opdateret d. 3. juni 2022

Datablad:

Ansøger	Søren Smedegaard
Kontakt	Søren Smedegaard e-mail: smedegaard@agropartnere.dk tlf.: 2222 2365
Husdyrbrugets adresse	Øster Starupvej 15, 7100 Vejle
Matrikel og ejerlav	5a Stubberup By, Højen
CHR	95706
CVR-nr./P-nr.	18065479 / 1001423085
Konsulent	SvineRådgivningen v/ Annette Pihl Pedersen e-mail: app@sraad.dk tlf.: 9642 4610/4074 1030
Ansøgningsskema(er)	Husdyrgodkendelse.dk Skema nr.: 233077
Bilag	Skema nr.: 233077 er vedhæftet følgende bilag; Miljøkonsekvensrapport

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	37
Generelle forhold	38
Projektets omfang	38
Tidligere godkendelser	38
Ikke teknisk resumé	38
Ophør	39
Miljøteknisk redegørelse - Anlægget	40
Overblik over stalde og produktioner.....	40
Beskrivelse af de enkelte stalde.....	40
Management.....	42
Lokalisering	42
Generelle afstandskrav.....	42
Landskabet og planforhold.....	43
Alternativer	43
Energiforbrug.....	44
Vandforbrug	44
Lugt.....	45
Støj	47
Støv	49
Lys	49
Fluer og skadedyr.....	49
Transport	50
Rystelser	50
Spildevand	51
Husdyrgødning og foder	51
Affald.....	52
Farlige stoffer	52
Ammoniakemission.....	53
Påvirkning af natur	54
BAT	57
BAT ammoniak.....	57
BAT- management	60
BAT - foderstrategi.....	60
BAT-vand og energi	61
BAT- opbevaringsanlæg	61
Befolkningen og menneskers sundhed.....	63
Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kat 1- og 2 natur samt bilag 4 arter.....	63
Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.	63
Materielle goder, kulturarv og landskab.....	64
Bilag 1 situationsplan og indretning	65

Generelle forhold

Projektets omfang

Ansøgning om godkendelse af produktionsanlægget på Øster Starupvej 15, 7100 Vejle er indsendt via skema nr. 233077 i Virk.dk

Der er tale om en godkendelse af eksisterende anlæg samt opførelse af ny klimastald til avl- og opformering.

Ejendommen er et IE-brug med over 750 stipladser til søer.

Tidligere godkendelser

Afgørelse	Projektets omfang
VVM-screening – ikke VVM pligt 6. august 2006	650 årssøer 19.300 smågrise 300 slagtesvin (30-102 kg) 270 DE (2006)
Anmeldelse: Skift af dyretyper 27. november 2012	750 årssøer 15.500 smågrise (7,3-30 kg) 308 slagtesvin (30-107 kg) 254,5 DE (2012) 244,5 DE nugældende

Tabel 1: Oversigt over afgørelser vedrørende husdyrbruget på Øster Starupvej 15.

Ikke teknisk resumé

Husdyrbruget på Øster Starupvej 15 drives som opformeringsbesætning, Stubdrup Opformering med produktion og salg af polte.

I forbindelse med renovering af en stald, hvor der foretages godkendelsespligtig ændring i gulvprofilen (gyllekummer/-kanal ændres), søges om miljøgodkendelse af eksisterende produktionsanlæg (samt renovering af eksisterende stald) efter reglerne om godkendelse af produktionsareal. Der søges endvidere om en udvidelse af soholdet til mere end 750 årssøer (IE-husdyrbrug) således at der er en fleksibilitet i forhold til antallet af søer. Udvidelsen sker i eksisterende bygninger og produktionsarealet øges ikke. Ansøger ønsker en godkendelse af eksisterende bygninger, inklusiv renovering af et staldafsnit – samlet svarende til 3.817 m² produktionsareal.

Ejendommen er et IE-husdyrbrug med mere end 750 stipladser til søer.

Der er i det indsendte ansøgningskema beregnet et BAT-niveau for maksimal ammoniakfordampning fra husdyrbrugets stalde og gyllebeholdere. I nærværende Miljøkonsekvensrapport er der foretaget en beregning af proportionalitet ved indførelse af miljøteknologi for at reducere ammoniakfordampningen til det beregnede BAT-niveau. Ved en sådan beregning vurderes om omkostningen ved at reducere ammoniakfordampningen, står mål med den effekt der er ved at indføre teknologien i det aktuelle tilfælde. I den forbindelse er det vurderet, at det ikke er proportionalt at indføre ammoniakreducerende teknologi.

Anlægget ligger med god afstand til særligt kvælstoffølsomme naturområder – nærmest beliggende natur er kategori 3 skov sydvest for ejendommen. Da der i ansøgningen ikke udvides det areal der går grise på, er der en uændret emission af ammoniak. Der vil derfor ikke være en merdeposition til naturområderne.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev nord for ejendommen i en afstand af ca. 900 m. Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget medfører en beregnet totaldeposition på 0,2 kg NH₃-N og lovens krav til maksimal kvælstofdeposition til denne naturtype er således overholdt.

Nærmeste kategori 1 natur ligger i Natura2000 området Højen Bæk ca. 3,5 km nordøst for ejendommen. I ansøgningsskemaet er der beregnet den totale deposition af kvælstof til naturområdet som følge af ammoniakfordampning fra husdyrbruget på Øster Starupvej 15. Depositionen er beregnet 0,1 kg NH₃-N og lovens krav til maksimal kvælstofdeposition til denne naturtype er således overholdt.

Husdyrbruget ligger knap 2 km sydvest for Ny Højen, der er nærmeste byzone.

Nærmeste landsby er Mejsling beliggende ca. 2 km nordvest for Øster Starupvej 15. I ansøgningsskemaet er der regnet lugt til Mejsling som ”Samlet Bebyggelse” selv om Mejsling ikke opfylder betingelserne for beskyttelsesniveauet, da der kun er 7 og ikke 8 beboelser uden landbrugspligt, der ikke er ejet af ansøger, indenfor en radius af 200 m, og ikke omfattet af en lokalplan for boliger eller rekreativ aktivitet i landzone.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Øster Starupvej 31 er ejet af ansøgers hustru. Genekriteriet for lugt er ikke overholdt til denne bolig, men da der ikke er en øget lugtemission fra husdyrbruget med det ansøgte og den gennemsnitlige afstand mellem husdyrbruget og boligen på Øster Starupvej 31 er længere en halvdelen af den beregnede geneafstand, er der søgt om dispensation fra dette krav.

Stubdrupvej 154, nord for ejendommen, er den næstnærmeste enkeltbolig i landzone uden landbrugspligt. Mejsling Skovvej 28 er ejet af ansøger.

Lugtgeneafstand til omkringboende er overholdt. Der sker i forbindelse med reoveringen af den ene staldbygning ikke ændringer i arealet hvor der går grise og derfor er der ikke ændring i lugten fra anlægget.

Ophør

Der er tale om kontinuerlig drift i anlægget.

Ved ophør af produktion på ejendommen afsættes alle dyr til slagteri, DAKA eller levebrug.

Stalde og gyllebeholdere tømmes for husdyrgødning. Husdyrgødningen afsættes til et planteavlbrug og udbringes på markerne.

Olie- og kemikalieoplag destrueres eller afhændes til kommunens affaldsordning. Fast affald afhændes til autoriseret destruktion eller afhændes via kommunens affaldsordning eller genbrugspladser.

Medicinsk affald afleveres til destruktion. Fodersiloer og –lade tømmes og rengøres. Staldene rengøres og desinficeres efter tømning for dyr.

Miljøteknisk redegørelse - Anlægget

Overblik over stalde og produktioner

Stald	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)	
		8-årsdrift = nudrift Afgørelse fra 2012	Ansøgt
Farestald 1	Søer, diegivende. Kassestier, delvist spaltegulv	100	100
Drægtighedsstald 1	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	56	56
Drægtighedsstald 2	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	165	165
Drægtighedsstald 3	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	85	85
Drægtighedsstald 4	Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	28	28
		163	163
Drægtighedsstald 5	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	250	250
Løbe- kontrolafdeling	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv Slagtesvin. Delvis spaltegulv, Drænet gulv + spalter (33%/ 67%)	225	225
		125	125
Drægtighedsstald 6	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	450	450
Poltestald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv Slagtesvin. Delvis spaltegulv, Drænet gulv + spalter (33%/ 67%)	310	310
		310	310
Farestald 2	Søer, diegivende. Kassestier, delvist spaltegulv	700	700
Klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	850	850
SUM		3.817	3.817

Tabel 2 oversigt over produktionsarealer i nudrift og ansøgt drift.

Produktionsarealet i de enkelte staldafsnit er opgjort ud fra tilgængeligt tegningsmateriale. Som udgangspunkt er gangarealer ikke medtaget i opgørelsen af produktionsareal. Hvor tegningsmateriale ikke har været opdateret, er totalarealet anvendt i både nudrift og ansøgt drift således at ansøgningen afspejler "worst case" i beregning af BAT (ammoniak), Kvælstof til natur samt lugt. Tegningsmaterialet ses i bilag 1.

I forbindelse med indtegning af bygningen i husdyrgodkendelse.dk, er indtegningen foretaget ud fra luftfoto og derfor er der for de enkelte bygninger medtaget dele af bygningerne som ikke er stald samt eft tagudhæng eller bygningens udvendige mål. Ved optegning efter luftfoto er placeringen endvidere omfattet af stor usikkerhed i forhold til bygningens faktiske placering (billedets skarphed, zoomniveau, skygger mm)

Beskrivelse af de enkelte stalde

I bilag 1 ses luftfoto med markering af de enkelte stalde.

Farestald 1, Drægtighedsstald 1 og 2 (BBR 5)

Bygningen er den østlige længe omkring gårdspladsen. Bygningen er opført i 1899 i røde mursten med tag af fibercement.

Bygningen er indrettet med tre staldsektioner; farestald og to sektioner drægtighedsstald.

Farestalden er indrettet med 24 kassestier med og delvist spaltegulv. Begge sektioner til drægtige dyr er indrettet til løsgående drægtige søer på delvist spaltegulv hvor der er plads til i alt 50-80 drægtige søer.

Drægtighedsstald 3 (BBR 4)

Bygningen er en tilbygning mod øst til den østlige længe omkring gårdspladsen. Bygningen er opført i 1870 i røde mursten med tag af fibercement.

Bygningen er indrettet med en sektion drægtighedsstald med plads til ca 30 drægtige søer. Drægtighedsstalden er indrettet til løsgående drægtige søer på delvist spaltegulv.

Drægtighedsstald 4 (BBR 6)

Bygningen er en del af sydlige længe omkring gårdspladsen, der er videreført mod øst. Bygningen er opført i 1925 i røde mursten med tag af fibercement.

Bygningen er indrettet med en sektion drægtighedsstald.

Drægtighedsstalden er indrettet til løsgående drægtige søer på delvist spaltegulv med 6 rækker med 13 ædebokse og løsdriftsområde bag boksene der kan maksimalt være 78 søer i staldafsnittet, men oftest vil der ikke være fuld belægning. En mindre del af stalden er indrettet som sygestier med dybstrøelse.

Drægtighedsstald 5 (BBR 10) - renoveres

Bygningen er en mindre bygning syd for bygningssættet omkring gårdspladsen. Bygningen er opført i 1973 i røde mursten med tag af fibercement.

Drægtighedsstalden er indrettet til løsgående drægtige søer på delvist spaltegulv. I denne bygning renoveres gulvet og indretningen ændres. Derved vil der fremover kunne være ca 95 søer i løsdrift dette staldafsnit, hvor der i nudrift er 90 ædebokse.

Løbe- kontrolafdeling (BBR 13)

Bygningen er opført i 1996 i røde mursten med tag af metaltagplader.

Bygningen er indrettet til golde og drægtige søer, der er individuelt opstaldede på delvist spaltegulv. Der er 148 bokse til søer men oftest vil der ikke være fuld belægning. I løbeafdelingen er der også polte pladser til polte der skal løbes og blive i besætningen som søer. Poltepladserne er også med delvist fast gulv.

Drægtighedsstald 6 og poltestald (BBR 14)

Bygningen med løbekontrolafdelingen er i 2005 forlænget med drægtighedsstald og poltestald.

Bygningen er opført i grå beton elementer med tag af fibercement.

Drægtighedsstalden er indrettet til løsgående drægtige søer på delvist spaltegulv i 12 rækker med 14 ædebokse pr række. Der kan derfor maksimalt være 168 søer i dette staldafsnit, men oftest vil der ikke være fuld belægning. Halvdelen af poltepladserne er indrettet med fulddrænet gulv og halvdelen med delvist fast gulv.

Farestald 2 og Klimastald (BBR 15)

Bygningen er opført i 2005 i grå beton elementer med tag af fibercement.

Bygningen er mod vest er indrettet med 6 sektioner farestald med hver 28 kassestier med delvist fast gulv til diegivende søer. Mod øst er bygningen indrettet med 8 sektioner smågrisestalde der er indrettet med 2-klimastier (delvist fast gulv).

Management

Husdyrbruget er omfattet af branchestandarden ”Danish”. Standarden anvendes i den daglige drift og derigennem kontrolleres bl.a. at reglerne for hold af dyr overholdes. Eksempelvis reglerne for bortskaffelse af døde dyr, reglerne for dyrevelfærd, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.

Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet. Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning til regnskabet. Antallet af dyr på stald indberettes i forbindelse med indberetning af gødningsregnskab.

I forbindelse med APV er der udarbejdet en Beredskabsplan, der beskriver håndtering af uheld og ulykker.

Området omkring ejendommen rengøres efter behov.

Rengøring og desinficering

Farestalde og smågrisestalden vaskes efter hvert hold. Staldene iblødsættes før vask. Staldene vaskes med højtryksrensere og der anvendes koldt vand. Staldene tørres ud og opvarmes inden der igen indsættes dyr.

Overbrusning i svinestalde

Der er etableret lovpligtig overbrusning i stalde til søer, smågrise og polte/gylte. Farestalde og individuelt opstaldede søer er undtaget fra krav om overbrusning. Disse undtagelser foretages af velfærdsmæssige hensyn, idet overbrusningen vil have negativ indflydelse på grisenes temperaturregulering og lokalklima.

Overbrusningen virker som temperaturregulering for dyrene og fordi der bruses med koldt vand, vil rumtemperaturen samtidig falde. Herved mindskes ammoniakfordampningen fra kanaler og overflader. Samtidig styres dyrenes gødeadfærd til de områder, hvor stibunden er køling og fugtig. Derfor placeres overbrusningen mest hensigtsmæssigt på den del af stien, hvor der er spaltegulv.

Bedst tilgængelige staldteknologi;

Anlægget indeholder både søer, smågrise og slagtesvin (polte). Den primære andel af stipladserne er indrettet med delvis fast bund. Delvis fast bund er BAT for alle dyregrupper.

Lokalisering

Husdyrbruget ligger på adressen Øster Starupvej 15, 7100 Vejle, knap 2 km sydvest for Ny Højen, der er nærmeste byzone.

Nærmeste landsby er Mejsling ca. 2 km nordvest for Øster Starupvej 15. I ansøgningsskemaet er der regnet lugt til Mejsling som ”Samlet Bebyggelse” selv om Mejsling ikke opfylder betingelserne for beskyttelsesniveauet. I Mejsling er der kun 7 og ikke 8 beboelser uden landbrugspligt, der ikke er ejet af ansøger, indenfor en radius af 200 m, og ikke omfattet af en lokalplan for boliger eller rekreativ aktivitet i landzone.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Stubdrupvej 154, nord for ejendommen, da Øster Starupvej 31 er ejet af ansøger. Også Mejsling Skovvej 28 er ejet af ansøger.

Generelle afstandskrav

I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelsen bygges der ikke nyt og der inddrages ikke yderligere produktionsareal i eksisterende bygninger. Det er derfor ikke relevant at vurdere på de generelle afstandskrav i henhold til §§ 6-8 i Husdyrloven.

Husdyrbrugets anlæg er **IKKE** beliggende;

- Indenfor eksisterende eller fremtidig byzone eller sommerhusområde
- I et område i landzone der er lokalplanlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller offentlige formål herunder rekreative områder, institutioner o. lign.
- I en afstand af mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Afstandskravene i henhold til §8 i Husdyrloven

Nærmeste	Afstandskrav
Nabobeboelse	50 m
Lokalplanområde	50 m
Byzone	50 m
Sommerhusområde	50 m
Naboskel	30 m
Beboelse på samme ejendom	15 m
Levnedsmiddelvirkosomhed	25 m
Almen vandindvinding	50 m
Ikke almen vandindvinding	25 m
Vandløb	15 m
Dræn	15 m
Sø	15 m
Offentlig vej – privat fællesvej	15 m

Tabel 3: Oversigt over generelle afstandskrav ved udvidelse af produktionsareal eller nye husdyranlæg

Landskabet og planforhold

Ejendommen Øster Starupvej 15 er beliggende indenfor udpegningen ”Særlig værdifulde landbrugsområder” i Vejle Kommunes Kommuneplan.

Ejendommen ligger umiddelbart nord for et område, hvor der i kommuneplanen er et ønske om skovrejsning, og syd for et langstrakt øst/vestgående bælte hvor skov er uønsket.

Nærmeste kulturmiljø er området omkring Gammel Højen Landsby, der strækker sig til det nordligste af Ny Højen. Området indgår også i udpegningen ”Bevaringsværdige landskaber”.

I nord/sydgående retning er der ca. 1,8 km øst for ejendommen et ”Større sammenhængende landskab” der går fra Ny Højen i nord til Viuf Skov i syd.

Ejendommen ligger mellem Højen Å mod nord (900 m) og Halskov Bæk (1 km) mod syd, i et bakket terræn

Konsekvensvurdering

Ejendommen er placeret i område med Særligværdifulde landbrugsområder”. I områder, der er udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder, skal landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt.

Da der ikke etableres nye bygninger, har ændringen/udvidelsen af dyreholdet samt renovering af den ene stald ingen øget påvirkning af landskabet omkring ejendommen.

Alternativer

Da der ikke sker udvidelse af ejendommens bebyggede areal og udvidelse af dyreholdet sker i eksisterende bygninger, er der ikke vurderet på alternative placeringer af produktionsanlægget.

Alternativt til ikke at søge om en miljøgodkendelse er at fortsætte driften uden den ønskede fleksibilitet i antallet af søer samt ind- og afgangsvægt for smågrise og slagtesvin (polte). Det betyder at 0-alternativet er en mere rigid regulering af produktionsforholdene, hvilket kan gøres mere fleksibel med en ny miljøgodkendelse uden en øget miljøbelastning.

Den ønskede renovering af den ene drægtighedsstald er en godkendelsespligtig ændring, da der ændres i gyllekummer/kanaler. Gulvtypen er dog uændret i den stald der renoveres. Der ændret ikke i de resterende stalde.

Energiforbrug

Elektricitet anvendes primært til lys, foderanlæg og ventilation.

Der er tændt lys i staldene i dagtimerne efter behov og lovkrav. Der anvendes dieselolie til oliebrændere, ved udtørring af stalde. Den primære energikilde til opvarmning er flisfyre.

Der føres regnskab med energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsværket.

Energiteknologi

Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der har et temperaturstyringsystem, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilatorerne skiftes efter behov til lavenergi motorer for at sikre så optimal energianvendelse som muligt.

Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så effekten opretholdes og energispild undgås.

Lyskilder – alle lyskilder i staldafsnittene er udskiftet til LED. I forbindelsesgange er der enkelte lyskilder der ikke er LED, der skiftes til LED efter behov.

Ventilation – der er løbende udskiftning af ventilatorer/motorer og altid med formålet at finde en mere støjsvag og energibesparende model. Udskiftningen sker som en naturlig del af det løbende vedligehold i staldene.

Konsekvensvurdering

Den ansøgte ændring og udvidelse af soholdet sker i eksisterende stalde. Drægtighedsstald 5 renoveres i forhold til primært ændringer i gulvet. Derfor er vurderingen at elforbruget vil være uændret i forhold til nudrift. Ventilationen er en af de største el-forbrugende aktiviteter. Ventilationen varierer med årstiderne og kan variere meget år for år afhængig af vejret sommer og vinter.

Vandforbrug

Stald og stuehus forsynes med vand fra egen boring. I husdyrproduktionen anvendes vand til vådfoder, drikkevand til dyrene, lovpligtigt overbrusningsanlæg og til vask af stalde.

Vandbesparende teknologi

Alle drikkepipler er placeret over foderkrybben og der er opsat supplerende vandforsyning i form af drikkekopper. Spildt vand opsamles og vandspild reduceres.

Lovpligtig overbrusning til søer og polte er tidsstyret for at mindske spild.

Staldene iblødsættes før rengøring, for at reducere vandforbruget til vask. Der rengøres med højtryksrensning med koldt vand. Smågrise- og farestalde vaskes efter hvert hold, de øvrige stalde vaskes en gang årligt.

Konsekvensvurdering

Vandforbruget kan variere med antallet af søer, men også i forhold til temperaturen i stalden samt foderets sammensætning. Vandforbruget forventes at stige med antallet af søer, dog er udvidelsen i antal søer af begrænset størrelse og vandforbruget forventes derfor at være på niveau med vandforbruget i nudrift, da variationen kan skyldes andre faktorer.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring samt udbringning af husdyrgødning.

I skema 229758 er der beregnet lugtemission fra staldene.

Stald	Dyretype og staldsystem	Lugtemission Nudrift = Lugtemission ansøgt drift	
		LE/s	OUE/s
Farestald 1	Søer, diegivende. Kassestier, delvist spaltegulv	290,0	1.600,0
Drægtighedsstald 1	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	330,4	397,6
Drægtighedsstald 2	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	973,5	1.171,5
Drægtighedsstald 3	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	501,5	603,5
Drægtighedsstald 4	Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	165,2 1.613,7	198,8 1.956,0
Drægtighedsstald 5	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1.475,0	1.775,0
Løbe- kontrolafdeling	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv Slagtesvin. Delvis spaltegulv, Drænet gulv + spalter (33%/ 67%)	1.750,0 2.227,5	5.375,0 2.700,0
Drægtighedsstald 6	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	2.655,0	3.195,0
Poltestald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv Slagtesvin. Delvis spaltegulv, Drænet gulv + spalter (33%/ 67%)	4.340,0 4.340,0	8.990,0 13.330,0
Farestald 2	Søer, diegivende. Kassestier, delvist spaltegulv	2.030,0	11.200,0
Klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	10.200,0	17.850,0
SUM		32.891,8	70.342,4

Tabel 4: Ejendommens samlede lugtemission i nu og ansøgt drift

Som det fremgår af beregningerne i Tabel 2 og 4, er produktionsarealet uændret og dermed er lugtemissionen også uændret.

I ansøgningskemaet er der beregnet en geneafstand og en vægtet gennemsnitsafstand til omkringboende; byzone, samlet bebyggelse og enkeltboliger i landzone uden landbrugspligt. Beregningerne i skemaet viser at alle geneafstande til omkringboende er overholdt.

Husdyrbruget ligger knap 2 km sydvest for Ny Højen, der er nærmeste byzone.

Nærmeste landsby er Mejsling ca. 2 km nordvest for Øster Starupvej 15. I ansøgningskemaet er der regnet lugt til Mejsling som "Samlet Bebyggelse" selv om Mejsling ikke opfylder betingelserne for beskyttelsesniveauet, da der kun er 7 og ikke 8 beboelser uden landbrugspligt, der ikke er ejet af ansøger, indenfor en radius af 200 m, og ikke omfattet af en lokalplan for boliger eller rekreativ aktivitet i landzone.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Øster Starupvej 31 er ejet af ansøgers hustru.

Stubdrupvej 154, nord for ejendommen, er den næstnærmeste enkeltbolig i landzone uden landbrugspligt. Mejsling Skovvej 28 er ejet af ansøger.

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Genekriterie overholdt
Mejsling Skovvej 1 - landbrug	0	NY	195,7	195,7	361,1	Ja
Mejsling Skovvej 28 - egen bolig	0	NY	195,7	195,7	458,9	Ja
Stubdrupvej 106	0	NY	195,7	195,7	544,3	Ja
Stubdrupvej 154	0	NY	195,7	195,7	301,8	Ja
Stubdrupvej 68 - landbrug	0	NY	195,7	195,7	953,4	Ja
Stubdrupvej 69	0	NY	195,7	195,7	853,4	Ja
Stubdrupvej 75	0	NY	195,7	195,7	830,6	Ja
Stubdrupvej 94 - landbrug	0	NY	195,7	195,7	688,4	Ja
Øster Starupvej 31 - egen bolig	0	FMK	181,4	181,4	154,9	Nej
Øster Starupvej 39 - landbrug	0	FMK	181,4	181,4	545,6	Ja
Mejsling - Landsby	0	NY	467,5	467,5	2141,5	Ja
Højen By, Højen	0	NY	636,5	636,5	1884,2	Ja
Højen By, Højen	0	NY	636,5	636,5	2203,7	Ja

Tabel 5: Beregning af lugtgeneafstande. **Gul:** Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 33 ("50 % reglen).

Lugtgenekriteriet er ikke opfyldt for Øster Starupvej 31, der er ejet af ansøgers hustru. I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §33 er der mulighed for ansøgning om dispensation fra dette genekriterie, såfremt følgende betingelser er opfyldt.

§ 33. Kommunalbestyrelsen kan i en godkendelse eller tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b i husdyrbrugloven konkret fravige geneniveauerne i § 31, hvis følgende betingelser er opfyldt:

1) Den vægtede gennemsnitsafstand til de områder og beboelsesbygninger, der er nævnt i § 31, er mere end 50 pct. af geneafstanden efter § 32, jf. bilag 3, pkt. B, for alle kombinationer af staldafsnit på husdyrbruget.

2) Lugtemissionen i det enkelte staldafsnit forøges ikke, medmindre

- lugtemissionen samtidig reduceres tilsvarende eller mere i staldafsnit, som ligger nærmere de områder og beboelsesbygninger, der er nævnt i § 31, end det pågældende staldafsnit, eller
- afstanden fra det staldafsnit, hvor lugtemissionen forøges, til de områder og beboelsesbygninger, der er nævnt i § 31, er mindst 200 pct. af den ukorrigerede geneafstand, jf. § 32, jf. bilag 3, pkt. B, beregnet på baggrund af alle staldafsnit på husdyrbruget.

Stk. 2. Forøgelse og reduktion, jf. stk. 1, nr. 2, beregnes for hvert staldafsnit som forskellen mellem nudrift og ansøgt drift beregnet ud fra de emissionsfaktorer, der er gældende på afgørelses-tidspunktet.

Stk. 3. Nudriften fastlægges for hvert staldafsnit som den hidtil lovlige drift i henhold til tidligere meddelte godkendelser, tilladelser og anmeldelser, der er udnyttet, jf. § 53, og ikke efterfølgende er bortfaldet, jf. § 55, samt husdyrbruglovens § 59 a, stk. 2.

Den beregnede geneafstand til enkeltbolig i landzone er 181,4 m. 50% af 181,4 m er 90,7. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbruget til Øster Starupvej 51 er 154,9 m og derved er den vægtede gennemsnitsafstand mere end 50% af geneafstanden. Derved er betingelsen i §33 stk 1 pkt 1 opfyldt.

I forhold til beregning af lugt, er der ingen ændring i staldanlægget, da den godkendelsespligtige ændring ikke medfører ændring i produktionsarealets størrelse og ikke medfører ændring i gulvtypen. Lugtemissionen fra de enkelte staldafsnit er uændret og dermed ikke forøget. Derved er betingelsen i §33 stk 1 pkt 2 litra a og b opfyldt.

Beregningerne er foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk, således at betingelserne i §33 stk 2 og 3 er opfyldt.

Der søges hermed om dispensation fra lugtgenekriteriet for enkeltbolig i landzone på adressen Øster Starupvej 31, 7100 Vejle.

Konsekvensvurdering

Husdyrbrugets beliggenhed er i landzone, godt skjult i terræn og med god afstand til enkeltbeboelser, områder defineret som "samlet bebyggelse" og byzone. Genekriterierne for alle omkringboende er overholdt.

Renovering af Drægtighedsstald 5, medfører ikke ændret gulvtype og med uændret produktionsareal vil udvidelsen af husdyrproduktionen på ejendommen ikke medføre en øget lugtemission. Det vurderes derfor, at ansøgt drift ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende.

Kriterierne for maksimal lugtgener for omkringboende er overholdt for alle undtaget Øster Starupvej 31, 7100 Vejle. Ejendommen ligger imidlertid længere væk fra husdyrbruget end 50 % af den beregnede geneafstand og der sker ingen forøgelse af lugtemission fra husdyrbruget i forbindelse med ansøgningen. Kommunalbestyrelsen kan i en godkendelse eller tilladelse efter §§ 16 a i husdyrbrugloven konkret fravige geneniveauerne i § 31, når betingelserne i § 33 er opfyldt, som redegjort for i beskrivelsen.

Det er således ansøgers opfattelse, at den ansøgte ændring med de beskrevne tiltag ikke har negative konsekvenser for naboer, lokalplanlagte områder eller byzoner.

Støj

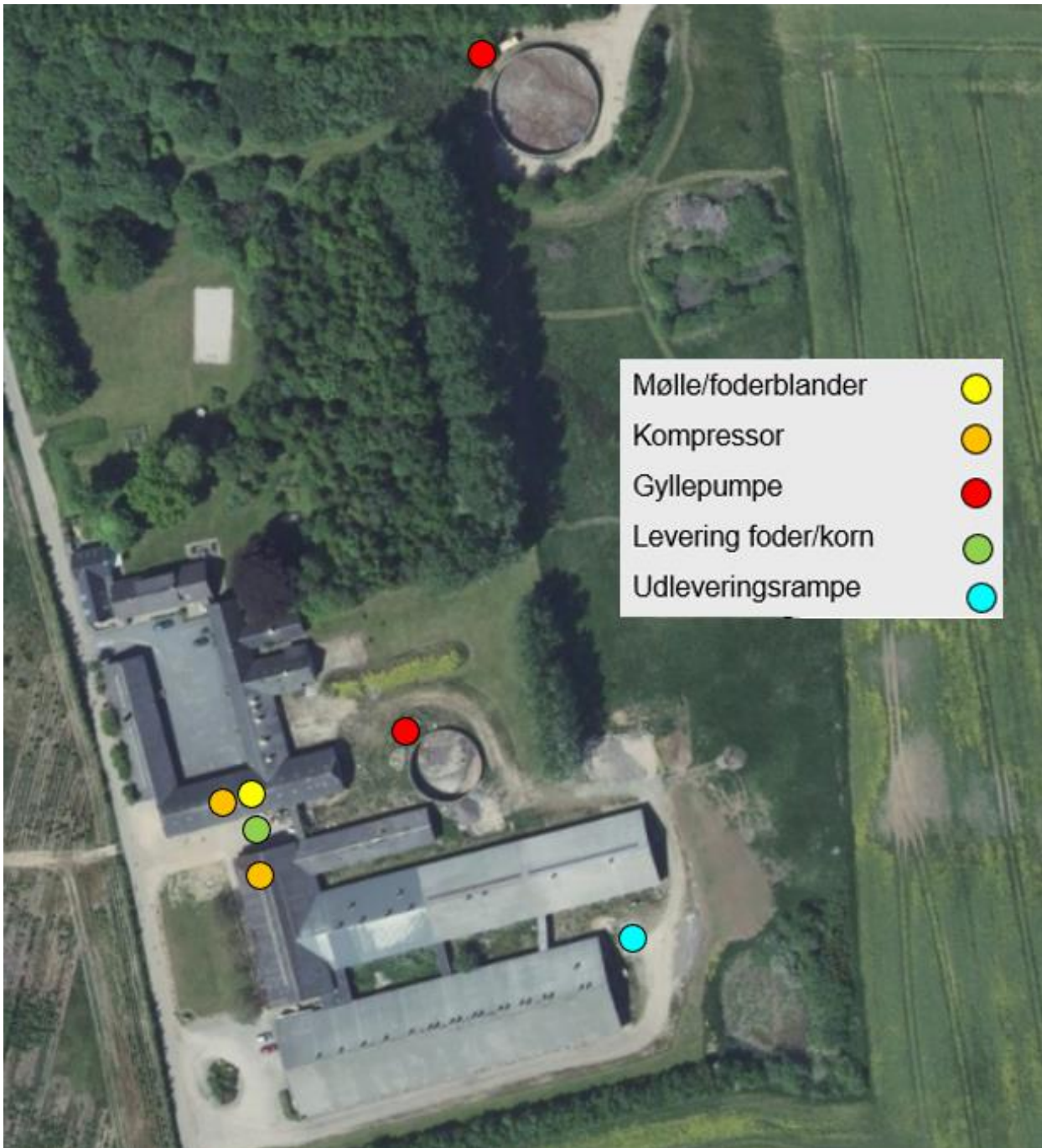
Støj kan forekomme fra korntørring, ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og indtransport af foder og øvrig transport til og fra ejendommen.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne, mens ventilationsstøj må forventes hele døgnet, dog vil ventilationsanlægget generelt køre mindre i aften- og nattetimerne grundet lavere udendørstemperatur. Da vinduer og døre normalt er lukkede i svinebesætninger, vurderes støjniveauet fra dyrene i stalden at være meget lavt.

Kompressorer til foderanlægget vil køre flere gange i døgnet i forbindelse med foderblanding samt udfodring. Faciliteter til foderblanding samt udfodring er placeret indendørs og det vil være usandsynligt at disse vil give anledning til støjgener udenfor ejendommen.

Se nedenstående oversigt: Støv- og støjkilder for placering af disse på bedriften.

Figur 1: Støjkilder på Øster Starupvej 15

Konsekvensvurdering

Støj fra husdyrbruget som følge af ovenstående aktiviteter, vurderes ikke at være væsentlige for omgivelserne. Herved lægges der vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter medfører.

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles støjvilkår, som omfatter hele ejendommen, dog undtaget transporter uden for selve ejendommen.

Skulle der således mod forventning indgå berettigede støjklager, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæmpende tiltag, f.eks. i form af støjvolde eller anden placering af støjkilder.

Det er ikke ansøgers vurdering at den ansøgte godkendelse af eksisterende produktionsareal medfører ændringer i ejendommens drift, der vil få konsekvenser for produktionens nuværende støjbidrag til omgivelserne.

Støv

I forbindelse med råvareleverancer og fremstilling af foder, samt opbevaring af korn, kan der opstå støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring ejendommens fodersiloer. Der er støvposer på fodersiloer. Siloer og foderanlæg er placeret indendørs. Der vil således ikke være støvgener fra denne arbejdsgang i lokalområdet. Ejendommen er godt afskærmet i forhold til de nærmeste naboer med god beplantning.

Der er veletableret forbindelse til offentligt vejnet, hvor der er direkte adgang til asfalteret vej fra ejendommens adgangsveje.

Konsekvensvurdering

Støv fra husdyrbruget som følge af ovenstående aktiviteter, vurderes ikke at være væsentlige for omgivelserne. Herved lægges der vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter medfører. Det er ikke ansøgers vurdering at den ansøgte godkendelse til udvidelse af produktionsarealet medfører ændringer i ejendommens drift der vil få konsekvenser for produktionens nuværende støvbidrag til omgivelserne.

Lys

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser, som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys på alle udleveringsramper.

Lyskilder – alle lyskilder i staldafsnittene er udskiftet til LED. I forbindelsesgange er der enkelte lyskilder der ikke er LED, der skiftes til LED efter behov.

Konsekvensvurdering

Det er ikke ansøgers vurdering, at det ansøgte i forhold til lys, vil medføre væsentlig gene for omkringboende.

Skulle der således mod forventning indgå berettigede klager over lysgener fra ejendommen, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at dæmpe ejendommens lyskilder, for eksempel ved at retningsbestemme udendørs lyskilder, så unødige fjernvirkninger undgås. Ejendommens eksisterende bygningsmasse er dog særdeles godt beplantet og ansøger har derfor vurderet denne risiko som værende meget lille.

Fluer og skadedyr

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene. De mange daglige overbrusninger af gødearealet har også negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsveje. Derudover anvendes der rovfluer og ejendommen efter behov.

I forhold til rottebekæmpelse er udenomsarealerne ryddet og der arbejdes forebyggende mod tilhold af rotter og mus. Der er pt. abonnement på rottebekæmpelse. Skulle der opstå behov, iværksættes bekæmpelsesprogram i overensstemmelse med gældende retningslinjer.

Konsekvensvurdering

Det vurderes, at nuværende tiltag er tilstrækkelige til at sikre en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af levende og døde dyr. Derudover transporter i forbindelse med husdyrgødning, foder, flis til flisfyr (opvarmning) samt almindelige leverancer af forbrugsvarer til driften og dennes ansatte.

Se nedenstående oversigt over transporter;

Antal	Transportform	Kommentar til transporten
Smågrise og polte (fra ejendommen)	Lastvogn	Dyrene transporteres fra ejendommen i lastvogne. Grisene køres fra ejendommen hver 2. uge. Transporterne foregår på hverdage og i tidsrummet kl. 6.00-18.00
Døde dyr	Lastbil	Der afhentes døde dyr fra ejendommen 2-3 gange pr. uge. Alle afhentninger af døde dyr foregår fra afhentningsplads DAKA afhenter og planlægger transporten – ejer har ingen indflydelse på tidspunktet for afhentning.
Fodermidler	Lastbil	Der leveres råvarer til foderfremstilling. Korn, soja og mineraler leveres med faste intervaller samlet set med 2 -3 leverancer om måneden.
Halm	Traktor	Halm til strøelse lagres på anden ejendom og tilkøres i høst.
Gylle	Traktor	Husdyrgødningen transporteres fra gyllebeholderne til udbringning på marker. Der er ikke markdrift på ejendommen og gylle afsættes til andre, der selv henter gyllen. Den lille gyllebeholder tømmes én gang om året og den store gyllebeholder tømmes helt en gang om året (om foråret) og der hentes fra denne beholder til udbringning om efteråret.

Tabel 6: Oversigt over transporter til og fra husdyrbruget på Øster Starupvej 15

Konsekvensvurdering

Ansøger har ovenfor beskrevet transporterne til og fra ejendommen. Transporternes antal og form ændres ikke i ansøgt drift i forhold til nudriften.

Der afsættes dyr til levebrug, som leveres ved forskellige vægtintervaller og derfor vil antallet af transporter til/fra husdyrbruget ikke være helt sammenligneligt med en tilsvarende husdyrproduktion der leverer slagtedyr.

Antallet og typerne af transporter til og fra husdyrbruget vurderes ikke at afvige fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse. Det er således ansøgers opfattelse at den ansøgte ændring ikke har negative konsekvenser for lokalområdet.

Rystelser

I forbindelse med husdyrbrugets drift kan der på matriklen i yderst begrænset omfang opleves minimale rystelser i forbindelse med tung transport til og fra ejendommen.

Konsekvensvurdering

Der er stor afstand til de nærmeste naboer og rystelser fra husdyrbrugets drift forventes ikke at påvirke udenfor ejendommens rammer.

Spildevand

Der forefindes sanitære tilslutninger i forbindelse med stuehus og produktionsanlæg. Disse ledes til minirensningsanlæg på ejendommen placeret nordvest for stuehuset.

Vaske- og rengøringsvand fra produktionen ledes til gyllebeholder. Tagvand fra de to nyeste bygninger er forsynet med tagrender. Tagvand herfra ledes via dræn til mergelgrav og derfra videre i dræn, mergelgraven fungerer som et åbent dræn og er ikke omfattet af naturbeskyttelseslovens §3¹⁸. Tagvand fra de øvrige bygninger nedsives lokalt på egen jord.

Konsekvensvurdering

Eftersom den ansøgte godkendelse af eksisterende produktion ikke medfører ændringer eller udvidelse af tagareal på eksisterende bygninger, eller samlet set genererer behov for afledning af særlige typer spildevand, er det ansøgers vurdering at den bestående og lovlige afledning kan opretholdes uden ændringer.

Husdyrgødning og foder

På ejendommen er oplag af foderemner i indendørssiloer, risikoen for spild med forurening af omgivelserne til følge er derfor yderst begrænset, da spild bliver opdaget ved dagligt tilsyn med siloer og male/blandeanlæg.

Opbevaring af foder

Alle søer og polte fodres med vådfoder og smågrise fodres med tørfoder. Alle foderblandinger blandes på ejendommen. Fodermidlerne opbevares i foderlade i indendørs siloer.

Opbevaringskapacitet

Der er på adressen to gyllebeholder, den største beholder er placeret i landzone ca. 125 m nord for eksisterende staldanlæg.

Al husdyrgødning og vaskevand fra vask af stalde ledes via fortanke til ejendommens to gylleholdere. Der tilledes ikke vand fra befæstede arealer.

Der er ikke fast overdækning på ejendommens gylleholdere.

Beholder	Opført	Volumen, m ³	Areal, m ²	Overdækning/flydelag
Lille beholder	1980	1.040	264	Flydelag
Stor beholder i landzone	1996	3.000	637	Flydelag
I alt		4.040	901	

Tabel 7: Oversigt over husdyrbrugets gylleholdere

Udover gylleholderne afsættes ca. 1.300 m³ husdyrgødning til opbevaring på økologisk planteavlbedrift. Der udsluses gylle typisk hver 3. uge, der er derfor opbevaringskapacitet i gyllekanner/kummer på ca. 450 m³.

I forbindelse med miljøtilsyn på ejendommen redegøres der for tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Husdyrgødningsbekendtgørelsens gældende regler om opbevaringskapacitet dækkes ved supplerende lejeaftaler på eksterne gylleholdere.

Konsekvensvurdering

Det ansøgte medfører ikke ændringer i ejendommens opbevaring af foder hhv. husdyrgødning.

¹⁸ ,jf. Vejle Kommunes ”Meddelelse om § 3-status” af 26. marts 2015

Opbevaring af foder vurderes at være tilstrækkeligt sikret mod tilhold af skadedyr samt risiko for forurening af ejendommens omgivende miljø.

Med den lejede opbevaringskapacitet, er det ansøgers vurdering, at der rådes over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til opbevaring af husdyrgødning fra produktionen.

Affald

Affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner;

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc.)
- Deponeringseget affald

Affald fra produktionen opbevares i relevante containere. Genanvendeligt affald afsættes (f.eks. jernskrot til produkthandler), klinisk risikoaffald (kanyler og skalpeller) opsamles og leveres til Motas eller som farligt affald eller retur til apoteket. Døde dyr afhentes af DAKA til destruktions. Forbrændingseget affald opbevares i container og afhentes med en erhvervsaffaldsordning. Øvrigt sorteret affald køres til og afsættes på kommunens genbrugsplads.

Konsekvensvurdering

På husdyrbruget er der fokus på genanvendelighed og sortering af affald. I forbindelse med ansøgning af denne miljøgodkendelse ændres der ikke på rutiner i forhold til affaldshåndtering.

Det er ansøgers vurdering at ovenstående er tilstrækkeligt for at sikre en vedholdende fokus på affaldsproduktionen og dennes håndtering.

Farlige stoffer

Kommunalbestyrelsen skal vurdere muligheden for begrænsning af anvendelse, fremstilling eller frigivelse af farlige stoffer der kan forurene jord og grundvand jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 1 pkt. 13.

I nedenstående tabel er oplyst de relevante farlige stoffer, som husdyrbruget anvender, fremstiller og/eller frigiver i forbindelse med husdyrbrugets drift. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger. Det vurderes, at alle emnerne i skemaet er reguleret af anden lovgivning, hvorfor der ikke vil/bør give anledning til yderligere vilkår til begrænsning af anvendelse, fremstilling eller frigivelse af disse stoffer.

Med udgangspunkt i Miljøbeskyttelsesloven og underliggende love og bekendtgørelsesregelsæt for håndtering af miljøfarlige stoffer, håndteres (anvendes fremstilles og/eller frigives) miljøfarlige stoffer på husdyrbruget efter gældende regler og vejledninger. Ved anvendelse af miljøfarlige stoffer indendørs, minimeres risiko for forurening, da alle stalde og foderlade er med fast gulv, der sikrer mod gennemtrængning til jord og grundvand under bygningerne.

Emne	Anvendelse
Husdyrbruget	
Medicin	Syge dyr skal behandles så de ikke lider. Gældende regler for veterinærmedicin.
Desinfektion	Desinfektionsmidler anvendes i forbindelse med vask af stalde. Midlerne anvendes efter påtrykt anvisning. Gældende vejledning for anvendelse.

Spraydåser	Spraydåser indeholder væske under tryk.
Gylle	Gylle fremstilles på ejendommen. Gylle er farligt for vandmiljøet. Opbevaring og anvendelse af gylle er reguleret i Husdyrgødningsbekendtgørelsen
Dieselolie	Til maskiner og til varmekanoner til udtørring af stalde efter vask. To dieselolietanke er placeret i maskinhuset på fast gulv uden afløb. Oplag af dieselolie reguleres i Olietankbekendtgørelsen

Tabel 8: Oversigt over farlige stoffer der anvendes på husdyrbruget

Ammoniakemission

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **4704,7** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **0,0** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **0,0** (kg NH₃-N/år)

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4344,3	360,4	4704,7
Nudrift	4344,3	360,4	4704,7
8 års-drift	4344,3	360,4	4704,7

Tabel 9: Oversigt over ammoniakfordampning fra stalde og lagre i ansøgt drift, i nudrift samt for 8 år siden

Virkemidler til ammoniakreduktion anvendt:

- Delvist fast gulv i langt de fleste stier

Påvirkning af natur

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3
Tidvis våd eng - NAT type 6410	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,0
Bøg på muld - NAT type 9130	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,1
§3 overdrev N	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2
§3 Overdrev - NV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
§3 mose - N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,3
§3 mose - SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
§3 mose - SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Mejsling Skov SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Gammelskov SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2

Tabel 10: Oversigt over kvælstofdeposition på omkringliggende natur, som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget på Øster Starupvej 15

Konsekvensvurdering

Kategori 1 - natur

Nærmeste Natura 2000 område nr. 80 er Højen Bæk, som også er udpeget til EF-habitatområde H69.

Højen Bæk ligger cirka 3,5 km nordøst for husdyrbruget. Højen Bæk ligger sydvest for Vejle by og er et område på 180 hektar.

Området er et meget skarpt skåret ådalsskæret, overvejende bestående af stejle løvskovsklædte skråninger, hvorfra der udspringer en række kalkholdige kildevæld. Græssede overdrev findes fortsat på ådalsskrænterne. Skoven er primært bøgeskov på de højere og mere tørre dele, mens elle- og askeskove findes på de lavere, mere vældprægede arealer. På de højere partier findes også enkelte nåletræsbevoksninger. De lave løvskovspartier har præg af naturskov med væltede, efterladte træer og en ekstensiv drift. Hele området er mere eller mindre trykvandspåvirket. Højen Bæk løber stort set ureguleret gennem ådalen, omgivet af naturenge, kær og overdrev.

Størstedelen af området blev fredet i 1990. Formålet med fredningen er at fastholde, udbygge og forbedre områdets store naturvidenskabelige interesser og sikre områdets varierede plante- og dyreliv, specielt i ferskvandsbiologisk henseende.

Højen Bæk betegnes som et af landets mest oprindelige og uspolerede vandløb med en artsrig rentvandsfauna, som tæller flere gullistede arter.

Højen Bæk er udpeget på baggrund af naturtyper:

Nr.	Naturtyper
3260	Vandløb med vandplanter
6230	Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
7220	Kildevæld
7230	Rigkær
9120	Bøg på mor med kristtorn
9130	Bøg på muld
9160	Ege-blandskov
91Eo	Elle- og askeskov
Nr.	Arter
1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)

Tabel 11: Udpegningsgrundlag for Ovstrup Hede

Kravet til maksimal total kvælstofdeposition på et kategori 1 naturområde, som følge af ammoniakfordampningen fra et husdyrbrug er afhængig af kumulation med andre husdyrbrug i området omkring naturområdet. Hvis der ikke er kumulation med andre husdyrbrug, er kravet maksimalt 0,7 kg N pr ha, ved kumulation med ét andet husdyrbrug er kravet maksimalt 0,4 kg N/ha. Ved kumulation med mere end ét andet husdyrbrug er kravet maksimalt 0,2 kg N/ha.

Kvælstofdeposition til naturområdet som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget på Øster Starupvej 15 er i skema 233077 er beregnet til 0,1 kg N/ha/år i totaldeposition. Der er ingen ændring i forhold til nudrift eller i forhold til driften for 8 år siden.

Da beregningen af total kvælstofdeposition på kategori 1-natur som følge af ammoniakfordampning fra produktionen på Øster Starupvej 15, viser 0,1 kg N/ha/år til kategori 1-natur, er kravet til maksimal totaldeposition overholdt.

Kumulation af ammoniak på kategori 1 natur

Da beregningen af total kvælstofdeposition på kategori 1-natur som følge af ammoniakfordampning fra produktionen på Øster Starupvej 15, er 0,1 kg N/ha/år er det ikke relevant at vurdere på kumulation i forhold til andre husdyrbrug.

KATEGORI 2 natur

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev beliggende ca. 1 km nord for husdyrbruget. Den beregnede totaldeposition til overdrevet er på 0,2 kg N/ha/år. Derved er kravet om en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år overholdt.

KATEGORI 3 natur

I området omkring husdyrbruget på Øster Starupvej 15, er der flere områder omfattet af kategori 3-natur, herunder også skovområder.

For naturområder, omfattet af kategori 3 gælder, at kravet til maksimal kvælstofdeposition som følge af ammoniakfordampning fra stalde og lagre på husdyrbruget skal fastsættes ud fra en konkret vurdering af det enkelte naturområde, dog ikke skrappe end at der må være en merdeposition på 1 kg N/ha.

For alle de naturområder der er regnet på, i skema 233077 er merdepositionen på 0,0 kg N/ha, da der ikke sker en ændring eller udvidelse af produktionsarealet og ingen ændringer i lagrenes størrelse.

Kravet til maksimal merdeposition til kategori 3 – natur, er dermed opfyldt.

Bilag IV-arter

I og omkring ejendommen er der vandhuller og små naturområder/biotoper, hvor der kan forefindes Bilag IV-arter. Med det ansøgte projekt er der ikke ændring i ammoniakfordampningen i forhold til nudrift, og det vurderes derfor, at projektet ikke vil påvirke Bilag IV arternes raste- og levesteder.

Øvrig natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3

Umiddelbart syd for den store gyllebeholder er der en sø, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Omkring 900 m nord for husdyrbruget er nærmeste vandløb, hvor der er en mose umiddelbart syd for. Godt 1.100 m sydøst for ejendommen løber et andet vandløb.

Med det ansøgte projekt er der ikke ændring i ammoniakfordampningen i forhold til nudrift og det vurderes derfor at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de øvrige naturområder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3.

Konsekvensvurdering - Samlet vurdering af kvælstofbelastning af naturområder

Kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt. Der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniakfordampningen fra stalde og lagre, under hensyn til andre omkringliggende kvælstoffølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og §3 natur.

BAT

BAT ammoniak

Kommunen skal anvende Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" ved vurderingen af, om det ansøgte lever op til kravet om anvendelse af BAT. Vejledningen anviser en metode til fastsættelse af en ammoniak-emissionsgrænseværdi for husdyrbrugets samlede anlæg. Af Miljøstyrelsens introduktion til de vejledende emissionsgrænseværdier fremgår bl.a. følgende: "På den baggrund skal godkendelsesmyndigheden ud fra proportionalitetsmæssige betragtninger foretage en konkret og individuel vurdering af, hvad der objektivt set kan lade sig gøre i de eksisterende dele af anlægget indenfor de led i produktionskæden, som indgår i fastlæggelsen af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Godkendelsesmyndigheden bør i den forbindelse anvende de principper, som anvendes ved fastlæggelsen af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Herefter bør der fastsættes en samlet emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg, hvorefter ansøger i overensstemmelse med bemærkningerne i afsnit 4.2 har frit valg på hele anlægget."

I skema 233077 er BAT-niveauet for ammoniakemission fra det samlede produktionsanlæg (stalde og lagre) i ansøgt drift beregnet til 4.622 kg NH₃-N/år. Emissionen fra den eksisterende og ansøgt drift udgør 4.705 kg NH₃-N om året. Ved renovering af den ene stald (drægtighedsstald 5) ændres gulvet og da dette er en godkendelsespligtig ændring, skal BAT-niveauet for denne bygning beregnes som om bygningen var en ny bygning. Derfor er der en forskel mellem det beregnede BAT-krav og den faktiske emission på 82 kg NH₃-N.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4262	360	4622
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4344	360	4705
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-82
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Tabel 12: BAT-beregning i skema 233077

I ansøgt drift er det samlede BAT-krav således ikke overholdt, idet der udledes 82 kg NH₃-N/år mere end det beregnede BAT-niveau.

Jfr. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25 kan Kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde fravige kravene i, hvis ansøgeren godtgør, at kravet konkret ikke vil være proportionalt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Den bygning, der skal renoveres, vedrører uændret produktionsareal og uændret gulvtype, der er dog behov for at gulvet brydes op at der lægges nyt gulv, gyllekanal/kummer og spaltegulv. Bygningens areal er på ca. 340 m² og produktionsarealet er på 250 m². Efter renovering er anvendelsen uændret. Der er plads til ca. 120 drægtige søer i stalden. Ud af soens samlede cyklus opholder hun sig ca. 50% af tiden i drægtighedsstalden. 120 drægtighedspladser omregnet til årssøer vedrører det derfor 84 årssøer, svarende til 19,1 DE.

I tabellen herunder opgøres de enkelte miljøteknologiers proportionalitet både i forhold til omkostninger pr. kg reduceret N og i forhold til omkostninger pr. årssø ved anvendelse af teknologien.

Omkostningerne i tabellen er hentet fra miljøstyrelsens teknologiblade, hvilket viser at både gylle-forsuring, luftrensning, gyllekøling og fast overdækning af gyllebeholderen ikke vil være proportional, idet teknologierne enten koster væsentligt mere end 100 kr. pr. kg N eller mere end 50 kr. pr. årssø.

Ansøger vurderer derfor, at BAT kravet kan og bør fraviges i den konkrete ansøgning på baggrund af beregningerne om proportionalitet samt nedenstående betragtninger.

Stald

- Der er tale om en mindre bygning på 250 m² produktionsareal der renoveres
- Staldenes varmebehov er dækket i alle stalde af eksisterende fyringsanlæg (flisfyr)
- Øvrige stalde overholder BAT-krav for eksisterende stalde

Beholder

- Der er med eksisterende gylleholdere og aftaler om opbevaring, tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Følgende ammoniakreducerende tiltag er anvendt

- Delvis spaltegulv i drægtighedsstalde, farestalde, løbekontrolstalde og i de fleste poltestier

Der er uændret gulvtype i den stald der renoveres (delvist fast gulv til drægtige søer).

Fravalg af BAT

Miljøstyrelsen har ved fastlæggelsen af emissionsgrænseværdierne for ammoniak, fået lavet opgørelser af hvor meget hver teknik eller teknologi koster i etablering, drift og vedligeholdelse opgjort i forhold til miljøeffekten (kr. pr. kg reduceret N) samt i forhold til de samlede produktionsomkostninger (kr. pr. årssø)¹⁹.

Omkostningerne er opgjort for forskellige brugsstørrelser, angivet som dyreenheder (DE) og fremgår af de enkelte Teknologiblade.

Emissionsgrænseværdierne er fastlagt ud fra det princip, at enkeltteknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger ca. 100 kr. pr. kg. reduceret N, ikke bør indgå i vurderingen. Derudover er det lagt til grund, at meromkostningerne for landmanden forbundet med at opfylde de fastlagte emissionsgrænseværdier ikke bør overstige ca. 50 kr. pr. årssø set i forhold til en situation med helt frit teknologivalg.

For at kunne sammenholde beregningerne i teknologibladerne, er der foretaget en beregning af, hvor mange dyreenheder der vil være i den stald der renoveres. I ansøgt drift søges der om at renovere et produktionsareal hvor der maksimalt kan være 120 drægtige søer. Diegivende og drægtige årssøer tæller forskelligt i forhold til beregning af DE. Soen er opstaldet i løbestald/drægtighedsstalden i ca. 75% af tiden og i den periode står hun for ca. 70 % af foderforbruget (i FEsv). Derfor vil 120 drægtige søer i drægtighedsstalden svare til 84 årssøer. Ved beregning af DE, er seneste omregning 4,4 årssøer til 1 DE. Dyreholdet i den stald der renoveres, vedrører således et dyrehold på 19,1 DE.

---

¹⁹ Se Bat-standardvilkår i Miljøstyrelsens vejledning https://oldwiki.mst.dk/Husdyrvejledning.BAT-standard-vilk%C3%A5r.ashx#Husdyrvejledning.BAT-standardvilk_c3_a5r_S%C3%B8er_gyllebaserede_staldsystemer_4 Her ses link til Vejledende Emissionsgrænseværdier for søer samt til de teknologiblade der ligger til grund for beregning af proportionalitet i anvendelse af miljøteknologi.

Da meromkostningerne i teknologibladerne er opgjort ud fra den forudsætning, at der er tale om en nyetablering, er vurderingen af om investeringen af en miljøteknologi er proportional med miljøeffekten, foretaget ud fra meromkostningerne ved 75 DE, idet renoveringen vedrører et dyrehold på 19,1 DE.

I nedenstående tabel kan ses en oversigt over de samlede årlige meromkostninger pr. årssø og pr. kg reduceret N, fordelt på de forskellige teknologier. Foderkorrektio n i forhold til at reducere råproteinindholdet som ammoniakreducerende teknik er ikke længere på Miljøstyrelsens teknologiliste og derfor ikke medtaget herunder.

Op til 75 DE	Samlet årlig meromkostning pr årssø	Samlet meromkostning pr kg N reduceret	Bemærkninger
Overdækning af gyllebeholder	35	161	
Gyllekøling ²⁰ - 10 W/m ²	122	536	Ved 0% varmeudnyttelse, da der allerede findes varmekilde
Gyllekøling - 20 W/m ²	195	448	
Gyllekøling - 30 W/m ²	269	431	
Forsuring af gylle i stalden	482	141	
Biologisk luftrensning - 100% rensning	247	161	
Biologisk luftrensning - 60% delrensning	175	123	
Biologisk luftrensning - 40% delrensning	143	135	
Kemisk luftrensning - 100% rensning	249	110	
Kemisk luftrensning -60% delrensning	170	86	
Kemisk luftrensning -40% delrensning	142	126	

Tabel 13: Omkostninger ved etablering af miljøteknologi i forhold til pr årssø hhv. reduceret kg N

Fast overdækning

Fast overdækning af gyllebeholderne er fravalgt, da de årlige omkostninger til fast overdækning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologibladet ”Fast overdækning af gyllebeholder”.

På baggrund af ovenstående vurderes, at projektet lever op til lovgivningens krav.

Gyllekøling.

Der etableres ikke gyllekøling i den renoverede drægtighedsstald, idet varmen fra kølesystemet ikke kan anvendes på den pågældende bedrift, da der er et eksisterende flisfyr, der dækker varmebehovet i det eksisterende staldanlæg som bygningen er en del af. Derved vurderes det, at etablering af gyllekøling, ikke er proportional med miljøeffekten, jf. til teknologibladet ”Køling af gylle i stalde til søer og smågrise”.

²⁰ Tal fra baggrundsnotat til teknologibladet for gyllekøling: FORUDSÆTNINGER FOR DE ØKONOMISKE BEREGNINGER VED GYLLEKØLING. <https://oldwiki.mst.dk/GetFile.aspx?File=/BAT/Teknologiblade/BaggrundsnotatgyllekoelingnyKS.pdf>

Gylleforsuring

Gylleforsuring er fravalgt, da de årlige omkostninger til gylleforsuring overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N og 50 kr. pr. årssø, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologibladet ”Svovlsyrebehandling af gylle i sostalde”.

Hyppig udslusning

Hyppig udslusning er fravalgt, idet teknologien kun er godkendt som virkemiddel til lugtreduktion i slagtesvinestalde med fulldrænet gulv.

Kemisk og biologisk luftrensning

Kemisk og biologisk luftrensning er fravalgt, da de årlige omkostninger til kemisk- og biologisk luftrensning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N eller 50 kr. pr. årssø, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologiblade ”Kemisk luftrensning med syre og biologisk luftrensning”.

Samlet vurdering på BAT og ammoniak

På baggrund af ovenstående vurderes det, at det ansøgte lever op til lovgivningens krav uden at etablere yderligere miljøteknologi for at reducere ammoniakfordampningen.

BAT- management

I henhold til BREFF-dokumentet, er det BAT at træne og uddanne medarbejdere, registrere og søge at minimere ressourceforbruget i produktionen, at minimere affaldsmængder og have fastlagte rutiner omkring sortering og bortskaffelse samt løbende at opdatere og udvikle en Beredskabsplan til brug ved ulykker eller utilsigtede hændelser med risiko for ansatte og omgivende miljø.

Husdyrbruget håndterer management på følgende måde;

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejderne er orienteret om at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket ansvar der dermed følger.
- I driftsregnskabet registreres ressourceforbruget af energi, vand og foder.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnlige med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at sikre der ikke opstår uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og de daglige arbejds-gange.
- Ud fra et proportionalitetshensyn er der fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- Der udarbejdes og ajourføres en beredskabsplan i forbindelse med APV.
- Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er driftsklar.
- Der er faste rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens affald.

BAT – foderstrategi

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet og løbende kontrol, således det over den samlede vækstperiode tilpasses dyrenes behov.

Husdyrbruget håndterer foderet på følgende måde;

- Der anvendes flerfaset fodring.
- Der anvendes restriktiv vådfodring ved poltene.
- Foderproduktion og indkøb sker på grundlag af en samlet foderplan for vækstperioden.
- Der udarbejdes foderplaner med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring.
Herved optimeres fodringen så unødigt spild af råvarer undgås.

- Der er faste aftaler omkring levering af råvarer.
- Foderanlæg justeres jævnlige, således tilpasses den udfodrede mængde løbende til dyrets vækst og behov.

BAT-vand og energi

I henhold til BREF-dokumentet, er det BAT at registrere vandforbruget gennem måling og ved detektering/repairation af lækager.

Husdyrbruget håndterer vand og energi som følger:

- Lækager findes og repareres hurtigst muligt.
- Defekte drikkenipler udskiftes eller afkalkes.
- Der er monteret vandmåler på vandboringen for at kontrollere forbruget og optimere på vandforsyningen.
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige for at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at reducere vaskevandsforbruget.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsventiler for at undgå spild.
- Drikkenipler monteres over krybber for at undgå spild.
- Der er etableret lovpligtig overbrusning i relevante stalde. Overbrusningen virker som temperaturregulering for dyrene og fordi der bruses med koldt vand, vil rumtemperaturen samtidig falde. Herved mindskes ammoniakfordampningen fra kanaler og overflader.

Belysning

- Ejendommen har belysning ved indgangsdør og udleveringsramper.
- Der anvendes lavenergilysstofrør (LED) i alle stalde.

Ventilation

- Der anvendes frekvensregulerede ventilatorer i staldene. I forhold til traditionelle spjældregulerede ventilatorer bruger disse mindre energi. Forskellen er at frekvensregulerede ventilatorer nedjusterer kapaciteten ved at bruge mindre strøm, hvor de spjældregulerede bruger den samme mængde strøm, uanset ventilationsbehov, men regulerer på spjældets åbning.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.
- Anlægget justeres min. 2 gange årligt til hhv. sommer/vinterindstillinger for at modvirke unødigt energiforbrug.
- Mekaniske dele renholdes årligt og noteres i logbog.

Varme

- Der foretages årlig gennemgang af alle rør og isolering, samt evt. genisolering af disse.
- Årlig kontrol af vinduer, døre og mulige kuldebroer.
- Årlig kontrol af døre mellem sektioner/afsnit med variable varmebehov.
- Kontrol med cirkulationspumper på sektionniveau.
- Anvendelse af vækstmanual ved smågrise og polte for regulering af varmebehov

BAT- opbevaringsanlæg

- Beholderne har flydelag i form af halm. Tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog.
- Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger.

- Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Lagrene tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.
- Beholderne er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at beholderne hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Befolkningen og menneskers sundhed.

Der er i materialet anført beskrivelser og beregninger af støj, støv og lugt. Således er det påvist at man i en radius omkring anlægget må forvente visse gener forbundet med enten luftkvalitet eller støj fra ejendommen. Ingen af de beskrevne fokusområder giver anledning til en belastning der ligger ud over de ved lov fastsatte grænseværdier eller geneafstande for produktioner af denne type. Skulle der imod forventning konstateres gener hos naboer og i lokalområdet, er der fastsat vilkår til dokumentation af genernes omfang og retningslinjer for problemløsning.

Det er derfor ansøgers vurdering, at de beskrevne arbejdsfunktioner og den heraf afledte virkning, ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af sundheden hos omkringboende.

Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kat 1- og 2 natur samt bilag 4 arter.

Ingen af ejendommens bygninger ligger i Natura 2000-område. Nærmeste Natura 2000-område er Højen Bæk, der ligger ca. 3,5 km N for staldanlægget.

Det er vurderet ud fra beregning i skema 233077, af kvælstofdeposition til nærmere liggende naturområder samt den store afstand fra produktionsanlægget til Natura 2000-områderne, at kvælstofdeposition som følge af husdyrbrugets ammoniakfordampning, ikke er til væsentlig skade for de beskyttede Natura 2000-områder. Det er vurderet, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug har skadevirkning på Natura 2000-områderne eller de naturtyper og arter, der forekommer i de internationale naturbeskyttelsesområder, herunder udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Kvælstofpåvirkningen af det nærmeste Kategori 2 – naturområde, som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget vurderes ikke at medføre en tilstandsændring, da det fastlagte krav til maksimal total kvælstofdeposition er overholdt.

Der er registreret flere vandhuller i nærheden af staldanlægget, som kan være levested for bilag IV-arterne løvfrø og stor vandsalamander. Med uændret drift forventes det ansøgte ikke at påvirke levestederne i negativ retning.

Ansøger vurderer med baggrund i oplysninger om den ansøgte drift, at projektet ikke medfører væsentlige ændringer af naturområder, der påvirker bilag IV-arter eller deres levesteder.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.

Forureningen af vand, luft og jord påvirker menneskers helbred og skader naturen. Hvor farlig forureningen er, afhænger både af hvilke stoffer, og hvor store mængder, der er tale om.

Luftforureningen i Danmark kommer typisk fra køretøjer, skibe, fritidsfartøjer, brændeovne, erhvervsvirksomheder og fra energiproduktion. I Danmark får vi også skadelige stoffer blæst ind over grænserne.

Jordforurening stammer fra virksomheder og industri, som gennem tiden har brugt mange kemikalier. Utætte tanke eller ødelagte kloakledninger kan også være skyld i, at olie og kemikalier har forurennet jorden.

Der er i materialet anført beskrivelser og beregninger af ammoniakfordampning, samt bedriftens samlede produktion af næringsstof til udbringning på jordbrugsarealer. Besætningens samlede udledning af ammoniak er beskrevet og beregnet jf. Vejledende emissionsgrænseværdier der er opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i besætningen.

Den faste del af næringsstofferne som ligger bundet i husdyrgødningen, håndteres og fordeles i hht. gældende regler for anvendelse af husdyrgødning.

Ingen af de beskrevne fokusområder giver anledning til en belastning der ligger ud over de ved lov fastsatte grænseværdier for produktioner af denne type.

Det er derfor ikke ansøgers opfattelse at de beskrevne arbejdsfunktioner og den heraf afledte virkning vil give anledning til en påvirkning som kan have konsekvenser for vand, luft eller klima omkring produktionen.

Materielle goder, kulturarv og landskab.

Ejendommen ligger et område, som i Kommuneplanen er udpeget til særlige værdifulde landbrugsområder. I de områder, som er udpeget som særligt værdifulde for landbruget, skal landbrugets fortsatte udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt.

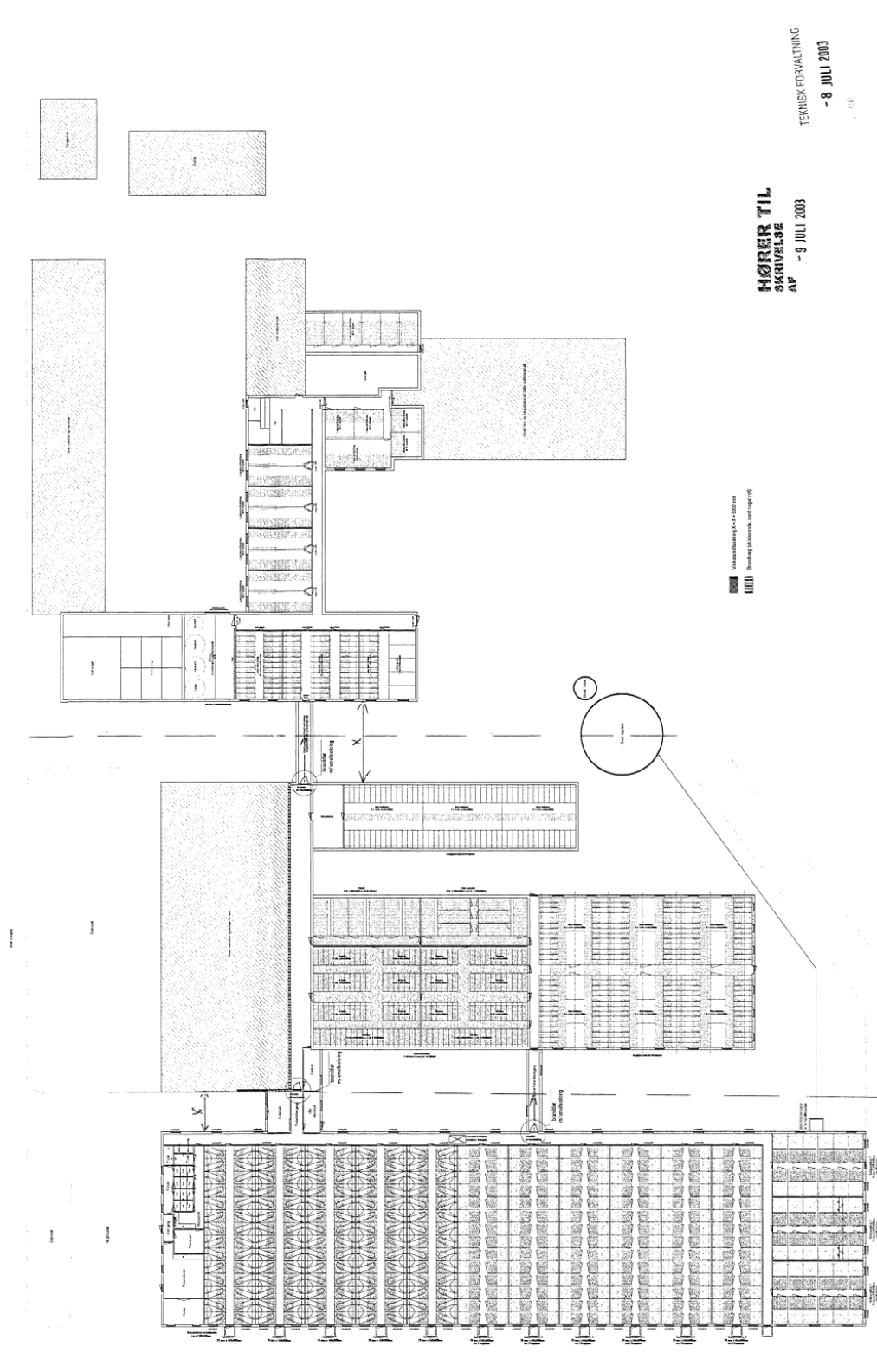
Ansøgningen omfatter eksisterende og uændrede stalde. Således har ansøger prioriteret at samle aktiviteterne, hvor man kan få optimal udnyttelse af det eksisterende staldanlæg samt faciliteter til foderopbevaring, -forarbejdning, udfodring samt lagre til husdyrgødning. Anlægget fremstår som en samlet enhed der knytter sig til adressen og de aktiviteter der er på et husdyrbrug af denne størrelse. Staldanlægget fremstår delvist i røde mursten med grå fibercement tag (eternit) og delvist (de nyeste bygninger) i gå betonelementer med grå fibercementtag. Bygningerne er holdt i dæmpede farver, som falder godt i med omgivelserne. Nyere stalde ligger syd for den ældre del der udgør en 4-længet går omkring en gårdsplads. Mod vest er ejendommen skærmet af et læbælte af grantræer og med åbent udsyn mod øst.

Der bygges ikke nyt i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbruget på Øster Starupvej 15 og projektet medfører derfor ikke en øget påvirkning af landskabet.

Ansøger vurderer, at den aktuelle placering af det eksisterende ikke forringer de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt natur- og miljømæssige værdier i området.

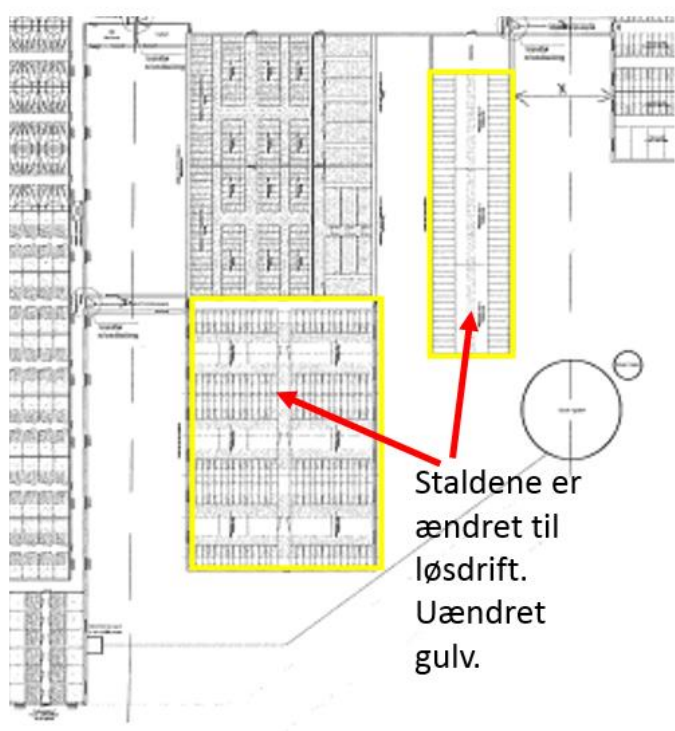

Bilag 1 situationsplan og indretning

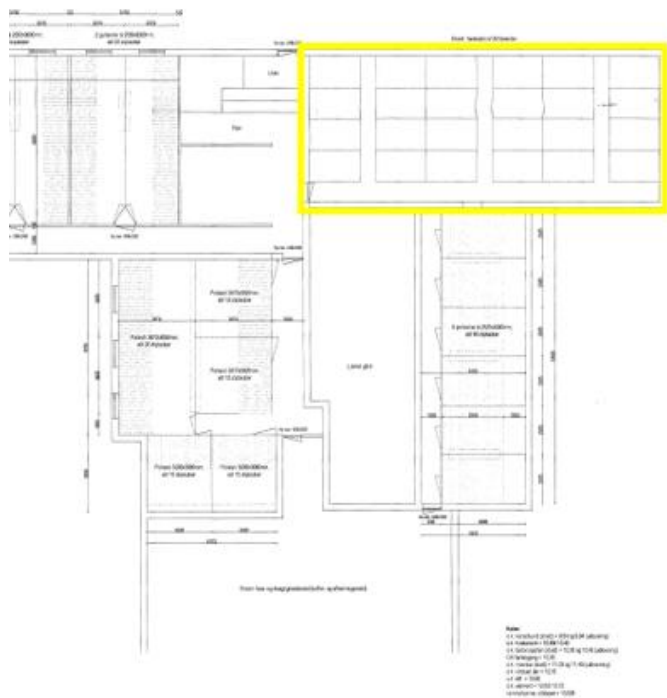

Plantegningen er hentet fra Vejle Kommunes arkiv på weblager.dk.
Der er i forhold til tegningen følgende tilføjelser /ændringer:

Drægtige søer står ikke længere i bokse, som angivet på tegningen og derfor er indretningen af nogle staldafsnit ændret.

Farestald 1 er indrettet med 24 kassestier til diegivende søer (farestier)

HØRER TIL
SØRBYVEJ 88
AP 1 : 306 100

TØRNER FORVALTNING
22 MAJ 2003
J. NR. 20030518

Denne tegning er udarbejdet i AutoCAD og er en kopi af den originale tegning. Den er ikke gældende til brug som byggetilladelse.

Titel		
Side		
Blad		
Blad		
...byggeri til LANDBRUG & INDUSTRI		
glt. Søren Thomsen	0000	000000
Blomstrvej 10, Skovbo	1-10	07-0000
7000 Skovbo		
tel. 70 80 80 80		
Jelling AGRØbyg ApS		
Eggenvej 63, 8230 Skovbo, 6840 Espind, tlf. 79 89 37 36 fax 75 06 37 38		

Generelle forhold

Projektets omfang

Ansøgning om godkendelse af produktionsanlægget på Øster Starupvej 15, 7100 Vejle er indsendt via skema nr. 233077 i Virk.dk

Der er tale om en godkendelse af eksisterende anlæg samt opførelse af ny klimastald til avl- og opformering.

Ejendommen er et IE-brug med over 750 stipladser til søer.

Tidligere godkendelser

Afgørelse	Projektets omfang
VVM-screening – ikke VVM pligt 6. august 2006	650 årssøer 19.300 smågrise 300 slagtesvin (30-102 kg) 270 DE (2006)
Anmeldelse: Skift af dyretyper 27. november 2012	750 årssøer 15.500 smågrise (7,3-30 kg) 308 slagtesvin (30-107 kg) 254,5 DE (2012) 244,5 DE nugældende

Tabel 1: Oversigt over afgørelser vedrørende husdyrbruget på Øster Starupvej 15.

Ikke teknisk resumé

Husdyrbruget på Øster Starupvej 15 drives som opformeringsbesætning, Stubdrup Opformering med produktion og salg af polte.

I forbindelse med renovering af en stald, hvor der foretages godkendelsespligtig ændring i gulvprofilen (gyllekummer/-kanal ændres), søges om miljøgodkendelse af eksisterende produktionsanlæg (samt renovering af eksisterende stald) efter reglerne om godkendelse af produktionsareal. Der søges endvidere om en udvidelse af soholdet til mere end 750 årssøer (IE-husdyrbrug) således at der er en fleksibilitet i forhold til antallet af søer. Udvidelsen sker i eksisterende bygninger og produktionsarealet øges ikke. Ansøger ønsker en godkendelse af eksisterende bygninger, inklusiv renovering af et staldafsnit – samlet svarende til 3.817 m² produktionsareal.

Ejendommen er et IE-husdyrbrug med mere end 750 stipladser til søer.

Der er i det indsendte ansøgningsskema beregnet et BAT-niveau for maksimal ammoniakfordampning fra husdyrbrugets stalde og gyllebeholdere. I nærværende Miljøkonsekvensrapport er der foretaget en beregning af proportionalitet ved indførelse af miljøteknologi for at reducere ammoniakfordampningen til det beregnede BAT-niveau. Ved en sådan beregning vurderes om omkostningen ved at reducere ammoniakfordampningen, står mål med den effekt der er ved at indføre teknologien i det aktuelle tilfælde. I den forbindelse er det vurderet, at det ikke er proportionalt at indføre ammoniakreducerende teknologi.

Anlægget ligger med god afstand til særligt kvælstoffølsomme naturområder – nærmest beliggende natur er kategori 3 skov sydvest for ejendommen. Da der i ansøgningen ikke udvides det areal der går grise på, er der en uændret emission af ammoniak. Der vil derfor ikke være en merdeposition til naturområderne.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev nord for ejendommen i en afstand af ca. 900 m. Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget medfører en beregnet totaldeposition på 0,2 kg NH₃-N og lovens krav til maksimal kvælstofdeposition til denne naturtype er således overholdt.

Nærmeste kategori 1 natur ligger i Natura2000 området Højen Bæk ca. 3,5 km nordøst for ejendommen. I ansøgningsskemaet er der beregnet den totale deposition af kvælstof til naturområdet som følge af ammoniakfordampning fra husdyrbruget på Øster Starupvej 15. Depositionen er beregnet 0,1 kg NH₃-N og lovens krav til maksimal kvælstofdeposition til denne naturtype er således overholdt.

Husdyrbruget ligger knap 2 km sydvest for Ny Højen, der er nærmeste byzone.

Nærmeste landsby er Mejsling beliggende ca. 2 km nordvest for Øster Starupvej 15. I ansøgningsskemaet er der regnet lugt til Mejsling som "Samlet Bebyggelse" selv om Mejsling ikke opfylder betingelserne for beskyttelsesniveauet, da der kun er 7 og ikke 8 beboelser uden landbrugspligt, der ikke er ejet af ansøger, indenfor en radius af 200 m, og ikke omfattet af en lokalplan for boliger eller rekreativ aktivitet i landzone.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Øster Starupvej 31 er ejet af ansøgers hustru. Genekriteriet for lugt er ikke overholdt til denne bolig, men da der ikke er en øget lugtemission fra husdyrbruget med det ansøgte og den gennemsnitlige afstand mellem husdyrbruget og boligen på Øster Starupvej 31 er længere en halvdelen af den beregnede geneafstand, er der søgt om dispensation fra dette krav.

Stubdrupvej 154, nord for ejendommen, er den næstnærmeste enkeltbolig i landzone uden landbrugspligt. Mejsling Skovvej 28 er ejet af ansøger.

Lugtgeneafstand til omkringboende er overholdt. Der sker i forbindelse med renoveringen af den ene staldbygning ikke ændringer i arealet hvor der går grise og derfor er der ikke ændring i lugten fra anlægget.

Ophør

Der er tale om kontinuerlig drift i anlægget.

Ved ophør af produktion på ejendommen afsættes alle dyr til slagteri, DAKA eller levebrug.

Stalde og gyllebeholdere tømmes for husdyrgødning. Husdyrgødningen afsættes til et planteavlbrug og udbringes på markerne.

Olie- og kemikalieoplæg destrueres eller afhændes til kommunens affaldsordning. Fast affald afhændes til autoriseret destruktion eller afhændes via kommunens affaldsordning eller genbrugspladser. Medicinsk affald afleveres til destruktion. Fodersiloer og -lade tømmes og rengøres. Staldene rengøres og desinficeres efter tømning for dyr.

Miljøteknisk redegørelse - Anlægget

Overblik over stalde og produktioner

Stald	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)	
		8-årsdrift = nudrift Afgørelse fra 2012	Ansøgt
Farestald 1	Søer, diegivende. Kassestier, delvist spaltegulv	100	100
Drægtighedsstald 1	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	56	56
Drægtighedsstald 2	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	165	165
Drægtighedsstald 3	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	85	85
Drægtighedsstald 4	Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	28	28
	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	163	163
Drægtighedsstald 5	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	250	250
Løbe- kontrolafdeling	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	225	225
	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, Drænet gulv + spalter (33%/ 67%)	125	125
Drægtighedsstald 6	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	450	450
Poltestald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	310	310
	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, Drænet gulv + spalter (33%/ 67%)	310	310
Farestald 2	Søer, diegivende. Kassestier, delvist spaltegulv	700	700
Klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	850	850
SUM		3.817	3.817

Tabel 2 oversigt over produktionsarealer i nudrift og ansøgt drift.

Produktionsarealet i de enkelte staldafsnit er opgjort ud fra tilgængeligt tegningsmateriale. Som udgangspunkt er gangarealer ikke medtaget i opgørelsen af produktionsareal. Hvor tegningsmateriale ikke har været opdateret, er totalarealet anvendt i både nudrift og ansøgt drift således at ansøgningen afspejler "worst case" i beregning af BAT (ammoniak), Kvælstof til natur samt lugt. Tegningsmaterialet ses i bilag 1.

I forbindelse med indtegning af bygningen i husdyrgodkendelse.dk, er indtegningen foretaget ud fra luftfoto og derfor er der for de enkelte bygninger medtaget dele af bygningerne som ikke er stald samt eft tagudhæng eller bygningens udvendige mål. Ved optegning efter luftfoto er placeringen endvidere omfattet af stor usikkerhed i forhold til bygningens faktiske placering (billedets skarphed, zoomniveau, skygger mm)

Beskrivelse af de enkelte stalde

I bilag 1 ses luftfoto med markering af de enkelte stalde.

Farestald 1, Drægtighedsstald 1 og 2 (BBR 5)

Bygningen er den østlige længe omkring gårdspladsen. Bygningen er opført i 1899 i røde mursten med tag af fibercement.

Bygningen er indrettet med tre staldsektioner; farestald og to sektioner drægtighedsstald.

Farestalden er indrettet med 24 kassestier med og delvist spaltegulv. Begge sektioner til drægtige dyr er indrettet til løsgående drægtige søer på delvist spaltegulv hvor der er plads til i alt 50-80 drægtige søer.

Drægtighedsstald 3 (BBR 4)

Bygningen er en tilbygning mod øst til den østlige længe omkring gårdspladsen. Bygningen er opført i 1870 i røde mursten med tag af fibercement.

Bygningen er indrettet med en sektion drægtighedsstald med plads til ca 30 drægtige søer.

Drægtighedsstalden er indrettet til løsgående drægtige søer på delvist spaltegulv.

Drægtighedsstald 4 (BBR 6)

Bygningen er en del af sydlige længe omkring gårdspladsen, der er videreført mod øst. Bygningen er opført i 1925 i røde mursten med tag af fibercement.

Bygningen er indrettet med en sektion drægtighedsstald.

Drægtighedsstalden er indrettet til løsgående drægtige søer på delvist spaltegulv med 6 rækker med 13 ædebokse og løsdriftsområde bag boksene der kan maksimalt være 78 søer i staldafsnittet, men oftest vil der ikke være fuld belægning. En mindre del af stalden er indrettet som sygestier med dybstrøelse.

Drægtighedsstald 5 (BBR 10) - renoveres

Bygningen er en mindre bygning syd for bygningsættet omkring gårdspladsen. Bygningen er opført i 1973 i røde mursten med tag af fibercement.

Drægtighedsstalden er indrettet til løsgående drægtige søer på delvist spaltegulv. I denne bygning renoveres gulvet og indretningen ændres. Derved vil der fremover kunne være ca 95 søer i løsdrift dette staldafsnit, hvor der i nudrift er 90 ædebokse.

Løbe- kontrolafdeling (BBR 13)

Bygningen er opført i 1996 i røde mursten med tag af metaltagplader.

Bygningen er indrettet til golde og drægtige søer, der er individuelt opstaldede på delvist spaltegulv. Der er 148 bokse til søer men oftest vil der ikke være fuld belægning. I løbeafdelingen er der også polte pladser til polte der skal løbes og blive i besætningen som søer. Poltepladserne er også med delvist fast gulv.

Drægtighedsstald 6 og poltestald (BBR 14)

Bygningen med løbekontrolafdelingen er i 2005 forlænget med drægtighedsstald og poltestald. Bygningen er opført i grå beton elementer med tag af fibercement.

Drægtighedsstalden er indrettet til løsgående drægtige søer på delvist spaltegulv i 12 rækker med 14 ædebokse pr række. Der kan derfor maksimalt være 168 søer i dette staldafsnit, men oftest vil der ikke være fuld belægning. Halvdelen af poltepladserne er indrettet med fulddrænet gulv og halvdelen med delvist fast gulv.

Farestald 2 og Klimastald (BBR 15)

Bygningen er opført i 2005 i grå beton elementer med tag af fibercement.

Bygningen er mod vest er indrettet med 6 sektioner farestald med hver 28 kassestier med delvist fast gulv til diegivende søer. Mod øst er bygningen indrettet med 8 sektioner smågrisestalde der er indrettet med 2-klimastier (delvist fast gulv).

Management

Husdyrbruget er omfattet af branchestandarden "Danish". Standarden anvendes i den daglige drift og derigennem kontrolleres bl.a. at reglerne for hold af dyr overholdes. Eksempelvis reglerne for bortskaffelse af døde dyr, reglerne for dyrevelfærd, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.

Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.

Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning til regnskabet. Antallet af dyr på stald indberettes i forbindelse med indberetning af gødningsregnskab.

I forbindelse med APV er der udarbejdet en Beredskabsplan, der beskriver håndtering af uheld og ulykker.

Området omkring ejendommen rengøres efter behov.

Rengøring og desinficering

Farestalde og smågrisestalden vaskes efter hvert hold. Staldene iblødsættes før vask. Staldene vaskes med højtryksrensere og der anvendes koldt vand. Staldene tørres ud og opvarmes inden der igen indsættes dyr.

Overbrusning i svinestalde

Der er etableret lovpligtig overbrusning i stalde til søer, smågrise og polte/gylte. Farestalde og individuelt opstaldede søer er undtaget fra krav om overbrusning. Disse undtagelser foretages af velfærdsmæssige hensyn, idet overbrusningen vil have negativ indflydelse på grisenes temperaturregulering og lokalklima.

Overbrusningen virker som temperaturregulering for dyrene og fordi der bruses med koldt vand, vil rumtemperaturen samtidig falde. Herved mindskes ammoniakfordampningen fra kanaler og overflader. Samtidig styres dyrenes gødeadfærd til de områder, hvor stibunden er køling og fugtig. Derfor placeres overbrusningen mest hensigtsmæssigt på den del af stien, hvor der er spaltegulv.

Bedst tilgængelige staldteknologi;

Anlægget indeholder både søer, smågrise og slagtesvin (polte). Den primære andel af stipladserne er indrettet med delvis fast bund. Delvis fast bund er BAT for alle dyregrupper.

Lokalisering

Husdyrbruget ligger på adressen Øster Starupvej 15, 7100 Vejle, knap 2 km sydvest for Ny Højen, der er nærmeste byzone.

Nærmeste landsby er Mejsling ca. 2 km nordvest for Øster Starupvej 15. I ansøgningskemaet er der regnet lugt til Mejsling som "Samlet Bebyggelse" selv om Mejsling ikke opfylder betingelserne for beskyttelsesniveauet. I Mejsling er der kun 7 og ikke 8 beboelser uden landbrugspligt, der ikke er ejet af ansøger, indenfor en radius af 200 m, og ikke omfattet af en lokalplan for boliger eller rekreativ aktivitet i landzone.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Stubdrupvej 154, nord for ejendommen, da Øster Starupvej 31 er ejet af ansøger. Også Mejsling Skovvej 28 er ejet af ansøger.

Generelle afstandskrav

I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelsen bygges der ikke nyt og der inddrages ikke yderligere produktionsareal i eksisterende bygninger. Det er derfor ikke relevant at vurdere på de generelle afstandskrav i henhold til §§ 6-8 i Husdyrloven.

Husdyrbrugets anlæg er **IKKE** beliggende;

- Indenfor eksisterende eller fremtidig byzone eller sommerhusområde
- I et område i landzone der er lokalplanlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller offentlige formål herunder rekreative områder, institutioner o. lign.
- I en afstand af mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Afstandskravene i henhold til §8 i Husdyrloven

Nærmeste	Afstandskrav
Nabobeboelse	50 m
Lokalplanområde	50 m
Byzone	50 m
Sommerhusområde	50 m

Naboskel	30 m
Beboelse på samme ejendom	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m
Almen vandindvinding	50 m
Ikke almen vandindvinding	25 m
Vandløb	15 m
Dræn	15 m
Sø	15 m
Offentlig vej – privat fællesvej	15 m

Tabel 3: Oversigt over generelle afstandskrav ved udvidelse af produktionsareal eller nye husdyranlæg

Landskabet og planforhold

Ejendommen Øster Starupvej 15 er beliggende indenfor udpegningen "Særlig værdifulde landbrugsområder" i Vejle Kommunes Kommuneplan.

Ejendommen ligger umiddelbart nord for et område, hvor der i kommuneplanen er et ønske om skovrejsning, og syd for et langstrakt øst/vestgående bælte hvor skov er uønsket.

Nærmeste kulturmiljø er området omkring Gammel Højen Landsby, der strækker sig til det nordligste af Ny Højen. Området indgår også i udpegningen "Bevaringsværdige landskaber".

I nord/sydgående retning er der ca. 1,8 km øst for ejendommen et "Større sammenhængende landskab" der går fra Ny Højen i nord til Viuf Skov i syd.

Ejendommen ligger mellem Højen Å mod nord (900 m) og Halskov Bæk (1 km) mod syd, i et bakket terræn

Konsekvensvurdering

Ejendommen er placeret i område med Særligværdifulde landbrugsområder". I områder, der er udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder, skal landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt.

Da der ikke etableres nye bygninger, har ændringen/udvidelsen af dyreholdet samt renovering af den ene stald ingen øget påvirkning af landskabet omkring ejendommen.

Alternativer

Da der ikke sker udvidelse af ejendommens bebyggede areal og udvidelse af dyreholdet sker i eksisterende bygninger, er der ikke vurderet på alternative placeringer af produktionsanlægget.

Alternativt til ikke at søge om en miljøgodkendelse er at fortsætte driften uden den ønskede fleksibilitet i antallet af søer samt ind- og afgangsvægt for smårise og slagtesvin (polte). Det betyder at 0-alternativet er en mere rigid regulering af produktionsforholdene, hvilket kan gøres mere fleksibel med en ny miljøgodkendelse uden en øget miljøbelastning.

Den ønskede renovering af den ene drægtighedsstald er en godkendelsespligtig ændring, da der ændres i gyllekummer/kanaler. Gulvtypen er dog uændret i den stald der renoveres. Der ændret ikke i de resterende stalde.

Energiforbrug

Elektricitet anvendes primært til lys, foderanlæg og ventilation.

Der er tændt lys i staldene i dagtimerne efter behov og lovkrav. Der anvendes dieselolie til oliebrænder, ved udtørring af stalde. Den primære energikilde til opvarmning er flisfy.

Der føres regnskab med energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.

Energiteknologi

Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der har et temperaturstyringsystem, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilatorerne skiftes efter behov til lavenergimotorer for at sikre så optimal energianvendelse som muligt.

Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så effekten opretholdes og energispild undgås.

Lyskilder – alle lyskilder i staldafsnittene er udskiftet til LED. I forbindelsesgange er der enkelte lyskilder der ikke er LED, der skiftes til LED efter behov.

Ventilation – der er løbende udskiftning af ventilatorer/motorer og altid med formålet at finde en mere støjsvag og energibesparende model. Udskiftningen sker som en naturlig del af det løbende vedligehold i staldene.

Konsekvensvurdering

Den ansøgte ændring og udvidelse af soholdet sker i eksisterende stalde. Drægtighedsstald 5 renoveres i forhold til primært ændringer i gulvet. Derfor er vurderingen at elforbruget vil være uændret i forhold til nudrift. Ventilationen er en af de største el-forbrugende aktiviteter. Ventilationen varierer med årstiderne og kan variere meget år for år afhængig af vejret sommer og vinter.

Vandforbrug

Stald og stuehus forsynes med vand fra egen boring. I husdyrproduktionen anvendes vand til vådfoder, drikkevand til dyrene, lovpligtigt overbrusningsanlæg og til vask af stalde.

Vandbesparende teknologi

Alle drikkenipler er placeret over foderkrybben og der er opsat supplerende vandforsyning i form af drikkekopper. Spildt vand opsamles og vandspild reduceres.

Lovpligtig overbrusning til søer og polte er tidsstyret for at mindske spild.

Staldene iblødsættes før rengøring, for at reducere vandforbruget til vask. Der rengøres med højtryksrensning med koldt vand. Smågrise- og farestalde vaskes efter hvert hold, de øvrige stalde vaskes en gang årligt.

Konsekvensvurdering

Vandforbruget kan variere med antallet af søer, men også i forhold til temperaturen i stalden samt foderets sammensætning. Vandforbruget forventes at stige med antallet af søer, dog er udvidelsen i antal søer af begrænset størrelse og vandforbruget forventes derfor at være på niveau med vandforbruget i nudrift, da variationen kan skyldes andre faktorer.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring samt udbringning af husdyrgødning.

I skema 229758 er der beregnet lugtemission fra staldene.

Stald	Dyretype og staldsystem	Lugtemission Nudrift = Lugtemission ansøgt drift	
		LE/s	OUE/s
Farestald 1	Søer, diegivende. Kassestier, delvist spaltegulv	290,0	1.600,0

Stald	Dyretype og staldsystem	Lugtemission Nudrift = Lugtemission ansøgt drift	
		LE/s	OUE/s
Drægtighedsstald 1	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	330,4	397,6
Drægtighedsstald 2	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	973,5	1.171,5
Drægtighedsstald 3	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	501,5	603,5
Drægtighedsstald 4	Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	165,2	198,8
	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1.613,7	1.956,0
Drægtighedsstald 5	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1.475,0	1.775,0
Løbe- kontrolafdeling	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	1.750,0	5.375,0
	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, Drænet gulv + spalter (33%/ 67%)	2.227,5	2.700,0
Drægtighedsstald 6	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	2.655,0	3.195,0
Poltestald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	4.340,0	8.990,0
	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, Drænet gulv + spalter (33%/ 67%)	4.340,0	13.330,0
Farestald 2	Søer, diegivende. Kassestier, delvist spaltegulv	2.030,0	11.200,0
Klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	10.200,0	17.850,0
SUM		32.891,8	70.342,4

Tabel 4: Ejendommens samlede lugtemission i nu og ansøgt drift

Som det fremgår af beregningerne i Tabel 2 og 4, er produktionsarealet uændret og dermed er lugtemissionen også uændret.

I ansøgningskemaet er der beregnet en geneafstand og en vægtet gennemsnitsafstand til omkringboende; byzone, samlet bebyggelse og enkeltboliger i landzone uden landbrugspligt. Beregningerne i skemaet viser at alle geneafstande til omkringboende er overholdt.

Husdyrbruget ligger knap 2 km sydvest for Ny Højen, der er nærmeste byzone.

Nærmeste landsby er Mejsling ca. 2 km nordvest for Øster Starupvej 15. I ansøgningskemaet er der regnet lugt til Mejsling som "Samlet Bebyggelse" selv om Mejsling ikke opfylder betingelserne for beskyttelsesniveauet, da der kun er 7 og ikke 8 beboelser uden landbrugspligt, der ikke er ejet af ansøger, indenfor en radius af 200 m, og ikke omfattet af en lokalplan for boliger eller rekreativ aktivitet i landzone.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Øster Starupvej 31 er ejet af ansøgers hustru.

Stubdrupvej 154, nord for ejendommen, er den næstnærmeste enkeltbolig i landzone uden landbrugspligt. Mejsling Skovvej 28 er ejet af ansøger.

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Genekriterie overholdt
Mejsling Skovvej 1 - landbrug 	0	NY	195,7	195,7	361,1	Ja
Mejsling Skovvej 28 - egen bolig 	0	NY	195,7	195,7	458,9	Ja
Stubdrupvej 106 	0	NY	195,7	195,7	544,3	Ja
Stubdrupvej 154 	0	NY	195,7	195,7	301,8	Ja
Stubdrupvej 68 - landbrug 	0	NY	195,7	195,7	953,4	Ja
Stubdrupvej 69 	0	NY	195,7	195,7	853,4	Ja
Stubdrupvej 75 	0	NY	195,7	195,7	830,6	Ja
Stubdrupvej 94 - landbrug 	0	NY	195,7	195,7	688,4	Ja
Øster Starupvej 31 - egen bolig 	0	FMK	181,4	181,4	154,9	Nej
Øster Starupvej 39 - landbrug 	0	FMK	181,4	181,4	545,6	Ja
Mejsling - Landsby 	0	NY	467,5	467,5	2141,5	Ja
Højen By, Højen 	0	NY	636,5	636,5	1884,2	Ja
Højen By, Højen 	0	NY	636,5	636,5	2203,7	Ja

Tabel 5: Beregning af lugtgeneafstande. **Gul:** Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 33 ("50 % reglen).

Lugtgenekriteriet er ikke opfyldt for Øster Starupvej 31, der er ejet af ansøgers hustru. I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §33 er der mulighed for ansøgning om dispensation fra dette genekriterie, såfremt følgende betingelser er opfyldt.

§ 33. Kommunalbestyrelsen kan i en godkendelse eller tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b i husdyrbrugloven konkret fravige geneniveauerne i § 31, hvis følgende betingelser er opfyldt:

1) Den vægtede gennemsnitsafstand til de områder og beboelsesbygninger, der er nævnt i § 31, er mere end 50 pct. af geneafstanden efter § 32, jf. bilag 3, pkt. B, for alle kombinationer af staldafsnit på husdyrbruget.

2) Lugtemissionen i det enkelte staldafsnit forøges ikke, medmindre

a) lugtemissionen samtidig reduceres tilsvarende eller mere i staldafsnit, som ligger nærmere de områder og beboelsesbygninger, der er nævnt i § 31, end det pågældende staldafsnit, eller

b) afstanden fra det staldafsnit, hvor lugtemissionen forøges, til de områder og beboelsesbygninger, der er nævnt i § 31, er mindst 200 pct. af den ukorrigerede geneafstand, jf. § 32, jf. bilag 3, pkt. B, beregnet på baggrund af alle staldafsnit på husdyrbruget.

Stk. 2. Forøgelse og reduktion, jf. stk. 1, nr. 2, beregnes for hvert staldafsnit som forskellen mellem nudrift og ansøgt drift beregnet ud fra de emissionsfaktorer, der er gældende på afgørelsestidspunktet.

Stk. 3. Nudriften fastlægges for hvert staldafsnit som den hidtil lovlige drift i henhold til tidligere meddelte godkendelser, tilladelser og anmeldelser, der er udnyttet, jf. § 53, og ikke efterfølgende er bortfaldet, jf. § 55, samt husdyrbruglovens § 59 a, stk. 2.

Den beregnede geneafstand til enkeltbolig i landzone er 181,4 m. 50% af 181,4 m er 90,7. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbruget til Øster Starupvej 51 er 154,9 m og derved er den vægtede gennemsnitsafstand mere end 50% af geneafstanden. Derved er betingelsen i §33 stk 1 pkt 1 opfyldt.

I forhold til beregning af lugt, er der ingen ændring i staldanlægget, da den godkendelsespligtige ændring ikke medfører ændring i produktionsarealets størrelse og ikke medfører ændring i gulvtypen. Lugtemissionen fra de enkelte staldafsnit er uændret og dermed ikke forøget. Derved er betingelsen i §33 stk 1 pkt 2 litra a og b opfyldt.

Beregningerne er foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk, således at betingelserne i §33 stk 2 og 3 er opfyldt.

Der søges hermed om dispensation fra lugtgenekriteriet for enkeltbolig i landzone på adressen Øster Starupvej 31, 7100 Vejle.

Konsekvensvurdering

Husdyrbrugets beliggenhed er i landzone, godt skjult i terræn og med god afstand til enkeltbeboelser, områder defineret som "samlet bebyggelse" og byzone. Genekriterierne for alle omkringboende er overholdt.

Renovering af Drægtighedsstald 5, medfører ikke ændret gulvtype og med uændret produktionsareal vil udvidelsen af husdyrproduktionen på ejendommen ikke medføre en øget lugtemission. Det vurderes derfor, at ansøgt drift ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende.

Kriterierne for maksimal lugtgene for omkringboende er overholdt for alle undtaget Øster Starupvej 31, 7100 Vejle. Ejendommen ligger imidlertid længere væk fra husdyrbruget end 50 % af den beregnede geneafstand og der sker ingen forøgelse af lugtemission fra husdyrbruget i forbindelse med ansøgningen. Kommunalbestyrelsen kan i en godkendelse eller tilladelse efter §§ 16 a i husdyrbrugloven konkret fravige geneniveauerne i § 31, når betingelserne i § 33 er opfyldt, som redegjort for i beskrivelsen.

Det er således ansøgers opfattelse, at den ansøgte ændring med de beskrevne tiltag ikke har negative konsekvenser for naboer, lokalplanlagte områder eller byzoner.

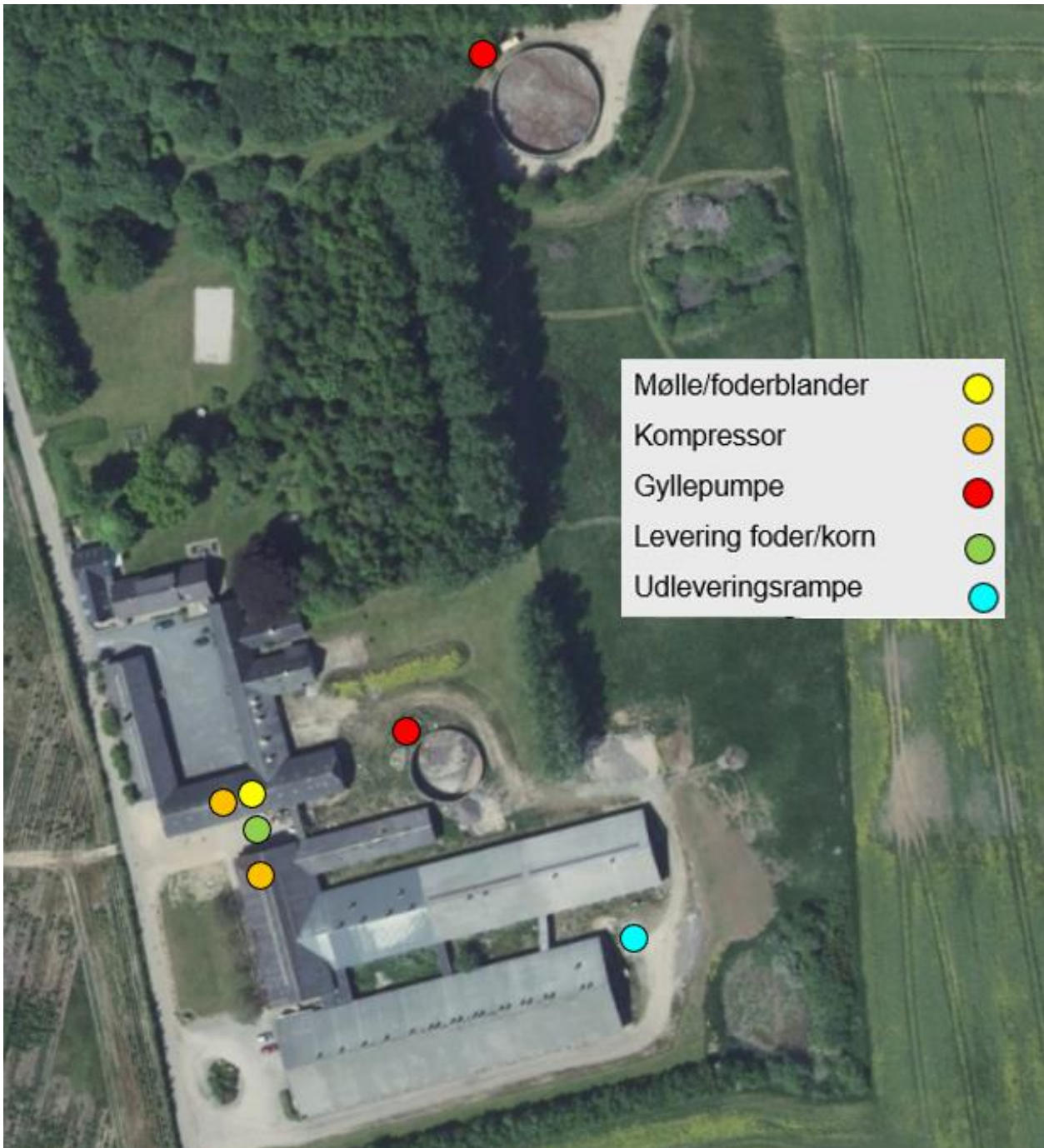
Støj

Støj kan forekomme fra korntørring, ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og indtransport af foder og øvrig transport til og fra ejendommen.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne, mens ventilationsstøj må forventes hele døgnet, dog vil ventilationsanlægget generelt køre mindre i aften- og nattetimerne grundet lavere uden-dørstemperatur. Da vinduer og døre normalt er lukkede i svinebesætninger, vurderes støjniveauet fra dyrene i stalden at være meget lavt.

Kompressor til foderanlægget vil køre flere gange i døgnet i forbindelse med foderblanding samt udfodring. Faciliteter til foderblanding samt udfodring er placeret indendørs og det vil være usandsynligt at disse vil give anledning til støjgener udenfor ejendommen.

Se nedenstående oversigt: Støv- og støjkluder for placering af disse på bedriften.

Figur 1: Støjklager på Øster Starupvej 15

Konsekvensvurdering

Støj fra husdyrbruget som følge af ovenstående aktiviteter, vurderes ikke at være væsentlige for omgivelserne. Herved lægges der vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter medfører.

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles støjvilkår, som omfatter hele ejendommen, dog undtaget transporter uden for selve ejendommen.

Skulle der således mod forventning indgå berettigede støjklager, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæmpende tiltag, f.eks. i form af støjvolde eller anden placering af støjkilder.

Det er ikke ansøgers vurdering at den ansøgte godkendelse af eksisterende produktionsareal medfører ændringer i ejendommens drift, der vil få konsekvenser for produktionens nuværende støjbidrag til omgivelserne.

Støv

I forbindelse med råvareleverancer og fremstilling af foder, samt opbevaring af korn, kan der opstå støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring ejendommens fodersiloer. Der er støvposer på fodersiloer. Siloer og foderanlæg er placeret indendørs. Der vil således ikke være støvgener fra denne arbejdsgang i lokalområdet. Ejendommen er godt afskærmet i forhold til de nærmeste naboer med god beplantning.

Der er veletableret forbindelse til offentligt vejnet, hvor der er direkte adgang til asfalteret vej fra ejendommens adgangsveje.

Konsekvensvurdering

Støv fra husdyrbruget som følge af ovenstående aktiviteter, vurderes ikke at være væsentlige for omgivelserne. Herved lægges der vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter medfører.

Det er ikke ansøgers vurdering at den ansøgte godkendelse til udvidelse af produktionsarealet medfører ændringer i ejendommens drift der vil få konsekvenser for produktionens nuværende støvbidrag til omgivelserne.

Lys

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser, som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys på alle udleveringsramper.

Lyskilder – alle lyskilder i staldafsnittene er udskiftet til LED. I forbindelsesgange er der enkelte lyskilder der ikke er LED, der skiftes til LED efter behov.

Konsekvensvurdering

Det er ikke ansøgers vurdering, at det ansøgte i forhold til lys, vil medføre væsentlig gene for omkringboende.

Skulle der således mod forventning indgå berettigede klager over lysgener fra ejendommen, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at dæmpe ejendommens lyskilder, for eksempel ved at retningsbestemme udendørs lyskilder, så unødige fjernvirkninger undgås. Ejendommens eksisterende bygningsmasse er dog særdeles godt beplantet og ansøger har derfor vurderet denne risiko som værende meget lille.

Fluer og skadedyr

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene. De mange daglige overbrusninger af gødearealet har også negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne. Derudover anvendes der rovfluer og ejendommen efter behov.

I forhold til rottebekæmpelse er udenomsarealerne ryddet og der arbejdes forebyggende mod tilhold af rotter og mus. Der er pt. abonnement på rottebekæmpelse. Skulle der opstå behov, iværksættes bekæmpelsesprogram i overensstemmelse med gældende retningslinjer.

Konsekvensvurdering

Det vurderes, at nuværende tiltag er tilstrækkelige til at sikre en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af levende og døde dyr. Derudover transporteres i forbindelse med husdyrgødning, foder, flis til flisfyr (opvarmning) samt almindelige leverancer af forbrugsvarer til driften og dennes ansatte.

Se nedenstående oversigt over transportere;

Antal	Transportform	Kommentar til transporten
Smågrise og polte (fra ejendommen)	Lastvogn	Dyrene transporteres fra ejendommen i lastvogne. Grisene køres fra ejendommen hver 2. uge. Transporterne foregår på hverdage og i tidsrummet kl. 6.00-18.00
Døde dyr	Lastbil	Der afhentes døde dyr fra ejendommen 2-3 gange pr. uge. Alle afhentninger af døde dyr foregår fra afhentningsplads DAKA afhenter og planlægger transporten – ejer har ingen indflydelse på tidspunktet for afhentning.
Fodermidler	Lastbil	Der leveres råvarer til foderfremstilling. Korn, soja og mineraler leveres med faste intervaller samlet set med 2 -3 leverancer om måneden.
Halm	Traktor	Halm til strøelse lagres på anden ejendom og tilkøres i høst.
Gylle	Traktor	Husdyrgødningen transporteres fra gyllebeholderne til udbringning på marker. Der er ikke markdrift på ejendommen og gylle afsættes til andre, der selv henter gyllen. Den lille gyllebeholder tømmes én gang om året og den store gyllebeholder tømmes helt en gang om året (om foråret) og der hentes fra denne beholder til udbringning om efteråret.

Tabel 6: Oversigt over transportere til og fra husdyrbruget på Øster Starupvej 15

Konsekvensvurdering

Ansøger har ovenfor beskrevet transporterne til og fra ejendommen. Transporternes antal og form ændres ikke i ansøgt drift i forhold til nudriften.

Der afsættes dyr til levebrug, som leveres ved forskellige vægtintervaller og derfor vil antallet af transportere til/fra husdyrbruget ikke være helt sammenligneligt med en tilsvarende husdyrproduktion der leverer slagtedyr.

Antallet og typerne af transportere til og fra husdyrbruget vurderes ikke at afvige fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse. Det er således ansøgers opfattelse at den ansøgte ændring ikke har negative konsekvenser for lokalområdet.

Rystelser

I forbindelse med husdyrbrugets drift kan der på matriklen i yderst begrænset omfang opleves minimale rystelser i forbindelse med tung transport til og fra ejendommen.

Konsekvensvurdering

Der er stor afstand til de nærmeste naboer og rystelser fra husdyrbrugets drift forventes ikke at påvirke udenfor ejendommens rammer.

Spildevand

Der forefindes sanitære tilslutninger i forbindelse med stuehus og produktionsanlæg. Disse ledes til mini-rensningsanlæg på ejendommen placeret nordvest for stuehuset.

Vaske- og rengøringsvand fra produktionen ledes til gyllebeholder. Tagvand fra de to nyeste bygninger er forsynet med tagrender. Tagvand herfra ledes via dræn til mergelgrav og derfra videre i dræn, mergelgraven fungerer som et åbent dræn og er ikke omfattet af naturbeskyttelseslovens §3²¹. Tagvand fra de øvrige bygninger nedsives lokalt på egen jord.

Konsekvensvurdering

Eftersom den ansøgte godkendelse af eksisterende produktion ikke medfører ændringer eller udvidelse af tagareal på eksisterende bygninger, eller samlet set genererer behov for afledning af særlige typer spildevand, er det ansøgers vurdering at den bestående og lovlige afledning kan opretholdes uden ændringer.

Husdyrgødning og foder

På ejendommen er oplag af foderemner i indendørssiloer, risikoen for spild med forurening af omgivelserne til følge er derfor yderst begrænset, da spild bliver opdaget ved dagligt tilsyn med siloer og male/blandeanlæg.

Opbevaring af foder

Alle søer og polte fodres med vådfoder og smågrise fodres med tørfoder. Alle foderblandinger blandes på ejendommen. Fodermidlerne opbevares i foderlade i indendørs siloer.

Opbevaringskapacitet

Der er på adressen to gyllebeholder, den største beholder er placeret i landzone ca. 125 m nord for eksisterende staldanlæg.

Al husdyrgødning og vaskevand fra vask af stalde ledes via fortanke til ejendommens to gyllebeholdere. Der tilledes ikke vand fra befæstede arealer.

Der er ikke fast overdækning på ejendommens gyllebeholdere.

Beholder	Opført	Volumen, m ³	Areal, m ²	Overdækning/flydelag
Lille beholder	1980	1.040	264	Flydelag
Stor beholder i landzone	1996	3.000	637	Flydelag
I alt		4.040	901	

Tabel 7: Oversigt over husdyrbrugets gyllebeholdere

Udover gyllebeholderne afsættes ca. 1.300 m³ husdyrgødning til opbevaring på økologisk planteavlsbedrift. Der udluses gylle typisk hver 3. uge, der er derfor opbevaringskapacitet i gyllekanaler/kummer på ca. 450 m³.

I forbindelse med miljøtilsyn på ejendommen redegøres der for tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Husdyrgødningsbekendtgørelsens gældende regler om opbevaringskapacitet dækkes ved supplerende lejeaftaler på eksterne gyllebeholdere.

Konsekvensvurdering

Det ansøgte medfører ikke ændringer i ejendommens opbevaring af foder hhv. husdyrgødning.

²¹ , jf. Vejle Kommunes ”Meddelelse om § 3-status” af 26. marts 2015

Opbevaring af foder vurderes at være tilstrækkeligt sikret mod tilhold af skadedyr samt risiko for forurening af ejendommens omgivende miljø.

Med den lejede opbevaringskapacitet, er det ansøgers vurdering, at der rådes over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til opbevaring af husdyrgødning fra produktionen.

Affald

Affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner;

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc.)
- Deponeringseget affald

Affald fra produktionen opbevares i relevante containere. Genanvendeligt affald afsættes (f.eks jernskrot til produkthandler), klinisk risikoaffald (kanyler og skalpeller) opsamles og leveres til Motas eller som farligt affald eller retur til apoteket. Døde dyr afhentes af DAKA til destruktions. Forbrændingseget affald opbevares i container og afhentes med en erhvervsaffaldsordning. Øvrigt sorteret affald køres til og afsættes på kommunens genbrugsplads.

Konsekvensvurdering

På husdyrbruget er der fokus på genanvendelighed og sortering af affald. I forbindelse med ansøgning af denne miljøgodkendelse ændres der ikke på rutiner i forhold til affaldshåndtering.

Det er ansøgers vurdering at ovenstående er tilstrækkeligt for at sikre en vedholdende fokus på affaldsproduktionen og dennes håndtering.

Farlige stoffer

Kommunalbestyrelsen skal vurdere muligheden for begrænsning af anvendelse, fremstilling eller frigivelse af farlige stoffer der kan forurene jord og grundvand jf husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 1 pkt. 13.

I nedenstående tabel er oplyst de relevante farlige stoffer, som husdyrbruget anvender, fremstiller og/eller frigiver i forbindelse med husdyrbrugets drift. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i *Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger*. Det vurderes, at alle emnerne i skemaet er reguleret af anden lovgivning, hvorfor der ikke vil/bør give anledning til yderligere vilkår til begrænsning af anvendelse, fremstilling eller frigivelse af disse stoffer.

Med udgangspunkt i Miljøbeskyttelsesloven og underliggende love og bekendtgørelses regelsæt for håndtering af miljøfarlige stoffer, håndteres (anvendes fremstilles og/eller frigives) miljøfarlige stoffer på husdyrbruget efter gældende regler og vejledninger. Ved anvendelse af miljøfarlige stoffer indendørs, minimeres risiko for forurening, da alle stalde og foderlade er med fast gulv, der sikrer mod gennemtrængning til jord og grundvand under bygningerne.

Emne	Anvendelse
Husdyrbruget	
Medicin	Syge dyr skal behandles så de ikke lider. Gældende regler for veterinærmedicin.
Desinfektion	Desinfektionsmidler anvendes i forbindelse med vask af stalde. Midlerne anvendes efter påtrykt anvisning. Gældende vejledning for anvendelse.
Spraydåser	Spraydåser indeholder væske under tryk.
Gylle	Gylle fremstilles på ejendommen. Gylle er farligt for vandmiljøet. Opbevaring og anvendelse af gylle er reguleret i Husdyrgødningsbekendtgørelsen
Dieselolie	Til maskiner og til varmekanoner til udtørring af stalde efter vask. To dieselolietanke er placeret i maskinhuset på fast gulv uden afløb. Oplag af dieselolie reguleres i Olietankbekendtgørelsen

Tabel 8: Oversigt over farlige stoffer der anvendes på husdyrbruget

Ammoniakemission

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **4704,7** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **0,0** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **0,0** (kg NH₃-N/år)

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4344,3	360,4	4704,7
Nudrift	4344,3	360,4	4704,7
8 års-drift	4344,3	360,4	4704,7

Tabel 9: Oversigt over ammoniakfordampning fra stalde og lagre i ansøgt drift, i nudrift samt for 8 år siden

Virkemidler til ammoniakreduktion anvendt:

- Delvist fast gulv i langt de fleste stier

Påvirkning af natur

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3
Tidvis våd eng - NAT type 6410	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,0
Bøg på muld - NAT type 9130	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,1
§3 overdrev N	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2
§3 Overdrev - NV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
§3 mose - N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,3
§3 mose - SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
§3 mose - SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Mejsling Skov SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Gammelskov SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2

Tabel 10: Oversigt over kvælstofdeposition på omkringliggende natur, som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget på Øster Starupvej 15

Konsekvensvurdering

Kategori 1 - natur

Nærmeste Natura 2000 område nr. 80 er Højen Bæk, som også er udpeget til EF-habitatområde H69.

Højen Bæk ligger cirka 3,5 km nordøst for husdyrbruget. Højen Bæk ligger sydvest for Vejle by og er et område på 180 hektar.

Området er et meget skarpt skåret ådalsområde, overvejende bestående af stejle løvskovklædte skråninger, hvorfra der udspringer en række kalkholdige kildevæld. Græssede overdrev findes fortsat på ådals-skrænterne. Skoven er primært bøgeskov på de højere og mere tørre dele, mens elle- og askeskove findes på de lavere, mere vældprægede arealer. På de højere partier findes også enkelte nåletræsbevoksninger. De lave løvskovspartier har præg af naturskov med væltede, efterladte træer og en ekstensiv drift. Hele området er mere eller mindre trykvandspåvirket. Højen Bæk løber stort set ureguleret gennem ådalen, omgivet af naturenge, kær og overdrev.

Størstedelen af området blev fredet i 1990. Formålet med fredningen er at fastholde, udbygge og forbedre områdets store naturvidenskabelige interesser og sikre områdets varierede plante- og dyreliv, specielt i ferskvandsbiologisk henseende.

Højen Bæk betegnes som et af landets mest oprindelige og uspolerede vandløb med en artsrig rentvandsfauna, som tæller flere gullistede arter.

Højen Bæk er udpeget på baggrund af naturtyper:

Nr.	Naturtyper
3260	Vandløb med vandplanter
6230	Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
7220	Kildevæld
7230	Rigkær
9120	Bøg på mor med kristtorn
9130	Bøg på muld
9160	Ege-blandskov
91Eo	Elle- og askeskov
Nr.	Arter
1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)

Tabel 11: Udpegningsgrundlag for Ovstrup Hede

Kravet til maksimal total kvælstofdeposition på et kategori 1 naturområde, som følge af ammoniakfordampningen fra et husdyrbrug er afhængig af kumulation med andre husdyrbrug i området omkring naturområdet. Hvis der ikke er kumulation med andre husdyrbrug, er kravet maksimalt 0,7 kg N pr ha, ved kumulation med ét andet husdyrbrug er kravet maksimalt 0,4 kg N/ha. Ved kumulation med mere end ét andet husdyrbrug er kravet maksimalt 0,2 kg N/ha.

Kvælstofdeposition til naturområdet som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget på Øster Starupvej 15 er i skema 233077 er beregnet til 0,1 kg N/ha/år i totaldeposition. Der er ingen ændring i forhold til nudrift eller i forhold til driften for 8 år siden.

Da beregningen af total kvælstofdeposition på kategori 1-natur som følge af ammoniakfordampning fra produktionen på Øster Starupvej 15, viser 0,1 kg N/ha/år til kategori 1-natur, er kravet til maksimal totaldeposition overholdt.

Kumulation af ammoniak på kategori 1 natur

Da beregningen af total kvælstofdeposition på kategori 1-natur som følge af ammoniakfordampning fra produktionen på Øster Starupvej 15, er 0,1 kg N/ha/år er det ikke relevant at vurdere på kumulation i forhold til andre husdyrbrug.

KATEGORI 2 natur

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev beliggende ca. 1 km nord for husdyrbruget. Den beregnede totaldeposition til overdrevet er på 0,2 kg N/ha/år. Derved er kravet om en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år overholdt.

KATEGORI 3 natur

I området omkring husdyrbruget på Øster Starupvej 15, er der flere områder omfattet af kategori 3- natur, herunder også skovområder.

For naturområder, omfattet af kategori 3 gælder, at kravet til maksimal kvælstofdeposition som følge af ammoniakfordampning fra stalde og lagre på husdyrbruget skal fastsættes ud fra en konkret vurdering af det enkelte naturområde, dog ikke skrappere end at der må være en merdeposition på 1 kg N/ha.

For alle de naturområder der er regnet på, i skema 233077 er merdepositionen på 0,0 kg N/ha, da der ikke sker en ændring eller udvidelse af produktionsarealet og ingen ændringer i lagrenes størrelse.

Kravet til maksimal merdeposition til kategori 3 – natur, er dermed opfyldt.

Bilag IV-arter

I og omkring ejendommen er der vandhuller og små naturområder/biotoper, hvor der kan forefindes Bilag IV-arter. Med det ansøgte projekt er der ikke ændring i ammoniakfordampningen i forhold til nudrift, og det vurderes derfor, at projektet ikke vil påvirke Bilag IV arternes raste- og levesteder.

Øvrig natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3

Umiddelbart syd for den store gyllebeholder er der en sø, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Omkring 900 m nord for husdyrbruget er nærmeste vandløb, hvor der er en mose umiddelbart syd for. Godt 1.100 m sydøst for ejendommen løber et andet vandløb.

Med det ansøgte projekt er der ikke ændring i ammoniakfordampningen i forhold til nudrift og det vurderes derfor at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de øvrige naturområder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3.

Konsekvensvurdering - Samlet vurdering af kvælstofbelastning af naturområder

Kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniakfordampningen fra stalde og lagre, under hensyn til andre omkringliggende kvælstoffølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og §3 natur.

BAT

BAT ammoniak

Kommunen skal anvende Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" ved vurderingen af, om det ansøgte lever op til kravet om anvendelse af BAT. Vejledningen anviser en metode til fastsættelse af en ammoniakemissionsgrænseværdi for husdyrbrugets samlede anlæg. Af Miljøstyrelsens introduktion til de vejledende emissionsgrænseværdier fremgår bl.a. følgende: "På den baggrund skal godkendelsesmyndigheden ud fra proportionalitetsmæssige betragtninger foretage en konkret og individuel vurdering af, hvad der objektivt set kan lade sig gøre i de eksisterende dele af anlægget indenfor de led i produktionskæden, som indgår i fastlæggelsen af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Godkendelsesmyndigheden bør i den forbindelse anvende de principper, som anvendes ved fastlæggelsen af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Herefter bør der fastsættes en samlet emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg, hvorefter ansøger i overensstemmelse med bemærkningerne i afsnit 4.2 har frit valg på hele anlægget."

I skema 233077 er BAT-niveauet for ammoniakemission fra det samlede produktionsanlæg (stalde og lagre) i ansøgt drift beregnet til 4.622 kg NH₃-N/år. Emissionen fra den eksisterende og ansøgt drift udgør 4.705 kg NH₃-N om året. Ved renovering af den ene stald (drægtighedsstald 5) ændres gulvet og da dette er en godkendelsespligtig ændring, skal BAT-niveauet for denne bygning beregnes som om bygningen var en ny bygning. Derfor er der en forskel mellem det beregnede BAT-krav og den faktiske emission på 82 kg NH₃-N.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4262	360	4622
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4344	360	4705
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-82
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Tabel 12: BAT-beregning i skema 233077

I ansøgt drift er det samlede BAT-krav således ikke overholdt, idet der udledes 82 kg NH₃-N/år mere end det beregnede BAT-niveau.

Jfr. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25 kan Kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde fravige kravene i, hvis ansøgeren godtgør, at kravet konkret ikke vil være proportionalt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Den bygning, der skal renoveres, vedrører uændret produktionsareal og uændret gulvtype, der er dog behov for at gulvet brydes op at der lægges nyt gulv, gyllekanal/kummer og spaltegulv. Bygningens areal er på ca. 340 m² og produktionsarealet er på 250 m². Efter renovering er anvendelsen uændret. Der er plads til ca. 120 drægtige søer i stalden. Ud af soens samlede cyklus opholder hun sig ca. 50% af tiden i drægtighedsstalden. 120 drægtighedspladser omregnet til årssøer vedrører det derfor 84 årssøer, svarende til 19,1 DE.

I tabellen herunder opgøres de enkelte miljøteknologiers proportionalitet både i forhold til omkostninger pr. kg reduceret N og i forhold til omkostninger pr. årssø ved anvendelse af teknologien. Omkostningerne i

tabellen er hentet fra miljøstyrelsens teknologiblade, hvilket viser at både gylleforsuring, luftrensning, gyllekøling og fast overdækning af gyllebeholderen ikke vil være proportionalt, idet teknologierne enten koster væsentligt mere end 100 kr. pr. kg N eller mere end 50 kr. pr. årssø.

Ansøger vurderer derfor, at BAT kravet kan og bør fraviges i den konkrete ansøgning på baggrund af beregningerne om proportionalitet samt nedenstående betragtninger.

Stald

- Der er tale om en mindre bygning på 250 m² produktionsareal der renoveres
- Staldenes varmebehov er dækket i alle stalde af eksisterende fyringsanlæg (flisfyr)
- Øvrige stalde overholder BAT-krav for eksisterende stalde

Beholder

- Der er med eksisterende gyllebeholdere og aftaler om opbevaring, tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Følgende ammoniakreducerende tiltag er anvendt

- Delvis spaltegulv i drægtighedsstalde, farestalde, løbekontrolstalde og i de fleste poltestier

Der er uændret gulvtype i den stald der renoveres (delvist fast gulv til drægtige søer).

Fravalg af BAT

Miljøstyrelsen har ved fastlæggelsen af emissionsgrænseværdierne for ammoniak, fået lavet opgørelser af hvor meget hver teknik eller teknologi koster i etablering, drift og vedligeholdelse opgjort i forhold til miljøeffekten (kr. pr. kg reduceret N) samt i forhold til de samlede produktionsomkostninger (kr. pr. årssø)²².

Omkostningerne er opgjort for forskellige brugsstørrelser, angivet som dyreenheder (DE) og fremgår af de enkelte Teknologiblade.

Emissionsgrænseværdierne er fastlagt ud fra det princip, at enkeltteknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger ca. 100 kr. pr. kg. reduceret N, ikke bør indgå i vurderingen. Derudover er det lagt til grund, at meromkostningerne for landmanden forbundet med at opfylde de fastlagte emissionsgrænseværdier ikke bør overstige ca. 50 kr. pr. årssø set i forhold til en situation med helt frit teknologivalg.

For at kunne sammenholde beregningerne i teknologibladene, er der foretaget en beregning af, hvor mange dyreenheder der vil være i den stald der renoveres. I ansøgt drift søges der om at renovere et produktionsareal hvor der maksimalt kan være 120 drægtige søer. Diegivende og drægtige årssøer tæller forskelligt i forhold til beregning af DE. Soen er opstaldet i løbestald/drægtighedsstalden i ca. 75% af tiden og i den periode står hun for ca. 70 % af foderforbruget (i FEsv). Derfor vil 120 drægtige søer i drægtighedsstalden svare til 84 årssøer. Ved beregning af DE, er seneste omregning 4,4 årssøer til 1 DE. Dyreholdet i den stald der renoveres, vedrører således et dyrehold på 19,1 DE.

Da meromkostningerne i teknologibladene er opgjort ud fra den forudsætning, at der er tale om en nyetablering, er vurderingen af om investeringen af en miljøteknologi er proportional med miljøeffekten, foretaget ud fra meromkostningerne ved 75 DE, idet renoveringen vedrører et dyrehold på 19,1 DE.

I nedenstående tabel kan ses en oversigt over de samlede årlige meromkostninger pr. årssø og pr. kg reduceret N, fordelt på de forskellige teknologier. Foderkorrektio n i forhold til at reducere råproteinindholdet som ammoniakreducerende teknik er ikke længere på Miljøstyrelsens teknologiliste og derfor ikke medtaget herunder.

---

²² Se Bat-standardvilkår i Miljøstyrelsens vejledning https://oldwiki.mst.dk/Husdyrvejledning.BAT-standardvilk%C3%A5r.ashx#Husdyrvejledning.BAT-standardvilk_c3_a5r_S%C3%B8er_gyllebaserede_staldsystemer_4 Her ses link til Vejledende Emissionsgrænseværdier for søer samt til de teknologiblade der ligger til grund for beregning af proportionalitet i anvendelse af miljøteknologi.

Op til 75 DE	Samlet årlig meromkostning pr årssø	Samlet meromkostning pr kg N reduceret	Bemærkninger
Overdækning af gyllebeholder	35	161	
Gyllekøling ²³ - 10 W/m ²	122	536	Ved 0% varmeudnyttelse, da der allerede findes varmekilde
Gyllekøling - 20 W/m ²	195	448	
Gyllekøling - 30 W/m ²	269	431	
Forsuring af gylle i stalden	482	141	
Biologisk luftrensning - 100% rensning	247	161	
Biologisk luftrensning - 60% delrensning	175	123	
Biologisk luftrensning - 40% delrensning	143	135	
Kemisk luftrensning - 100% rensning	249	110	
Kemisk luftrensning -60% delrensning	170	86	
Kemisk luftrensning -40% delrensning	142	126	

Tabel 13: Omkostninger ved etablering af miljøteknologi i forhold til pr årssø hhv. reduceret kg N

Fast overdækning

Fast overdækning af gyllebeholderne er fravalgt, da de årlige omkostninger til fast overdækning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologibladet "Fast overdækning af gyllebeholder".

På baggrund af ovenstående vurderes, at projektet lever op til lovgivningens krav.

Gyllekøling.

Der etableres ikke gyllekøling i den renoverede drægtighedsstald, idet varmen fra kølesystemet ikke kan anvendes på den pågældende bedrift, da der er et eksisterende flisfyr, der dækker varmebehovet i det eksisterende staldanlæg som bygningen er en del af. Derved vurderes det, at etablering af gyllekøling, ikke er proportional med miljøeffekten, jf. til teknologibladet "Køling af gylle i stalde til søer og smågrise".

Gylleforsuring

Gylleforsuring er fravalgt, da de årlige omkostninger til gylleforsuring overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N og 50 kr. pr. årssø, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologibladet "Svovlsyrebehandling af gylle i sostalde".

Hyppig udslusning

Hyppig udslusning er fravalgt, idet teknologien kun er godkendt som virkemiddel til lugtreduktion i slagtesvinestalde med fulddrænet gulv.

Kemisk og biologisk luftrensning

Kemisk og biologisk luftrensning er fravalgt, da de årlige omkostninger til kemisk- og biologisk luftrensning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N eller 50 kr. pr. årssø, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologiblade "Kemisk luftrensning med syre og biologisk luftrensning".

Samlet vurdering på BAT og ammoniak

På baggrund af ovenstående vurderes det, at det ansøgte lever op til lovgivningens krav uden at etablere yderligere miljøteknologi for at reducere ammoniakfordampningen.

²³ Tal fra baggrundsnotat til teknologibladet for gyllekøling: FORUDSÆTNINGER FOR DE ØKONOMISKE BEREGNINGER VED GYLLEKØLING. <https://oldwiki.mst.dk/GetFile.aspx?File=/BAT/Teknologiblade/BaggrundsnotatgyllekoelingnyKS.pdf>

BAT- management

I henhold til BREFF-dokumentet, er det BAT at træne og uddanne medarbejdere, registrere og søge at minimere ressourceforbruget i produktionen, at minimere affaldsmængder og have fastlagte rutiner omkring sortering og bortskaffelse samt løbende at opdatere og udvikle en Beredskabsplan til brug ved ulykker eller utilsigtede hændelser med risiko for ansatte og omgivende miljø.

Husdyrbruget håndterer management på følgende måde;

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejderne er orienteret om at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket ansvar der dermed følger.
- I driftsregnskabet registreres ressourceforbruget af energi, vand og foder.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at sikre der ikke opstår uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og de daglige arbejdsgange.
- Ud fra et proportionalitetshensyn er der fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- Der udarbejdes og ajourføres en beredskabsplan i forbindelse med APV.
- Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er driftsklar.
- Der er faste rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens affald.

BAT – foderstrategi

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet og løbende kontrol, således det over den samlede vækstperiode tilpasses dyrenes behov.

Husdyrbruget håndterer foderet på følgende måde;

- Der anvendes flerfaset fodring.
- Der anvendes restriktiv vådfodring ved poltene.
- Foderproduktion og indkøb sker på grundlag af en samlet foderplan for vækstperioden.
- Der udarbejdes foderplaner med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt spild af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler omkring levering af råvarer.
- Foderanlæg justeres jævnligt, således tilpasses den udfodrede mængde løbende til dyrets vækst og behov.

BAT-vand og energi

I henhold til BREF-dokumentet, er det BAT at registrere vandforbruget gennem måling og ved detektering/reparation af lækager.

Husdyrbruget håndterer vand og energi som følger:

- Lækager findes og repareres hurtigst muligt.
- Defekte drikkenipler udskiftes eller afkalkes.
- Der er monteret vandmåler på vandboringen for at kontrollere forbruget og optimere på vandforsyningen.
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt for at undgå spild.

- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at reducere vaskevandsforbruget.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsventiler for at undgå spild.
- Drikkenipler monteres over krybber for at undgå spild.
- Der er etableret lovpligtig overbrusning i relevante stalde. Overbrusningen virker som temperaturregulering for dyrene og fordi der bruses med koldt vand, vil rumtemperaturen samtidig falde. Herved mindskes ammoniakfordampningen fra kanaler og overflader.

Belysning

- Ejendommen har belysning ved indgangsdør og udleveringsramper.
- Der anvendes lavenergilystofrør (LED) i alle stalde.

Ventilation

- Der anvendes frekvensregulerede ventilatorer i staldene. I forhold til traditionelle spjældregulerede ventilatorer bruger disse mindre energi. Forskellen er at frekvensregulerede ventilatorer nedjusterer kapaciteten ved at bruge mindre strøm, hvor de spjældregulerede bruger den samme mængde strøm, uanset ventilationsbehov, men regulerer på spjældets åbning.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.
- Anlægget justeres min. 2 gange årligt til hhv. sommer/vinterindstillinger for at modvirke unødigt energiforbrug.
- Mekaniske dele renholdes årligt og noteres i logbog.

Varme

- Der foretages årlig gennemgang af alle rør og isolering, samt evt. genisolering af disse.
- Årlig kontrol af vinduer, døre og mulige kuldebroer.
- Årlig kontrol af døre mellem sektioner/afsnit med variable varmebehov.
- Kontrol med cirkulationspumper på sektionsniveau.
- Anvendelse af vækstmanual ved smågrise og polte for regulering af varmebehov

BAT- opbevaringsanlæg

- Beholderne har flydelag i form af halm. Tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog.
- Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger.
- Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Lagrene tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.
- Beholderne er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at beholderne hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Befolkningen og menneskers sundhed.

Der er i materialet anført beskrivelser og beregninger af støj, støv og lugt. Således er det påvist at man i en radius omkring anlægget må forvente visse gener forbundet med enten luftkvalitet eller støj fra ejendommen. Ingen af de beskrevne fokusområder giver anledning til en belastning der ligger ud over de ved lov fastsatte grænseværdier eller geneafstande for produktioner af denne type.

Skulle der imod forventning konstateres gener hos naboer og i lokalområdet, er der fastsat vilkår til dokumentation af genernes omfang og retningslinjer for problemløsning.

Det er derfor ansøgers vurdering, at de beskrevne arbejdsfunktioner og den heraf afledte virkning, ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af sundheden hos omkringboende.

Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kat 1- og 2 natur samt bilag 4 arter.

Ingen af ejendommens bygninger ligger i Natura 2000-område. Nærmeste Natura 2000-område er Højen Bæk, der ligger ca. 3,5 km N for staldanlægget.

Det er vurderet ud fra beregning i skema 233077, af kvælstofdeposition til nærmere liggende naturområder samt den store afstand fra produktionsanlægget til Natura 2000-områderne, at kvælstofdeposition som følge af husdyrbrugets ammoniakfordampning, ikke er til væsentlig skade for de beskyttede Natura 2000-områder. Det er vurderet, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug har skadevirkning på Natura 2000-områderne eller de naturtyper og arter, der forekommer i de internationale naturbeskyttelsesområder, herunder udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Kvælstofpåvirkningen af det nærmeste Kategori 2 – naturområde, som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget vurderes ikke at medføre en tilstandsændring, da det fastlagte krav til maksimal total kvælstofdeposition er overholdt.

Der er registreret flere vandhuller i nærheden af staldanlægget, som kan være levested for bilag IV-arterne løvfrø og stor vandsalamander. Med uændret drift forventes det ansøgte ikke at påvirke levestederne i negativ retning.

Ansøger vurderer med baggrund i oplysninger om den ansøgte drift, at projektet ikke medfører væsentlige ændringer af naturområder, der påvirker bilag IV-arter eller deres levesteder.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.

Forureningen af vand, luft og jord påvirker menneskers helbred og skader naturen. Hvor farlig forureningen er, afhænger både af hvilke stoffer, og hvor store mængder, der er tale om.

Luftforureningen i Danmark kommer typisk fra køretøjer, skibe, fritidsfartøjer, brændeovne, erhvervsvirksomheder og fra energiproduktion. I Danmark får vi også skadelige stoffer blæst ind over grænserne.

Jordforurening stammer fra virksomheder og industri, som gennem tiden har brugt mange kemikalier. Utætte tanke eller ødelagte kloakledninger kan også være skyld i, at olie og kemikalier har forurennet jorden.

Der er i materialet anført beskrivelser og beregninger af ammoniakfordampning, samt bedriftens samlede produktion af næringsstof til udbringning på jordbrugsarealer. Besætningens samlede udledning af ammoniak er beskrevet og beregnet jf. Vejledende emissionsgrænseværdier der er opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i besætningen.

Den faste del af næringsstofferne som ligger bundet i husdyrgødningen, håndteres og fordeles i hht. gældende regler for anvendelse af husdyrgødning.

Ingen af de beskrevne fokusområder giver anledning til en belastning der ligger ud over de ved lov fastsatte grænseværdier for produktioner af denne type.

Det er derfor ikke ansøgers opfattelse at de beskrevne arbejdsfunktioner og den heraf afledte virkning vil give anledning til en påvirkning som kan have konsekvenser for vand, luft eller klima omkring produktionen.

Materielle goder, kulturarv og landskab.

Ejendommen ligger et område, som i Kommuneplanen er udpeget til særlige værdifulde landbrugsområder. I de områder, som er udpeget som særligt værdifulde for landbruget, skal landbrugets fortsatte udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt.

Ansøgningen omfatter eksisterende og uændrede stalde. Således har ansøger prioriteret at samle aktiviteterne, hvor man kan få optimal udnyttelse af det eksisterende staldanlæg samt faciliteter til foderopbevaring, -forarbejdning, udfodring samt lagre til husdyrgødning. Anlægget fremstår som en samlet enhed der knytter sig til adressen og de aktiviteter der er på et husdyrbrug af denne størrelse.

Staldanlægget fremstår delvist i røde mursten med grå fibercement tag (eternit) og delvist (de nyeste bygninger) i gå betonelementer med grå fibercementtag. Bygningerne er holdt i dæmpede farver, som falder godt i med omgivelserne. Nyere stalde ligger syd for den ældre del der udgør en 4-længet gård omkring en gårdsplads. Mod vest er ejendommen skærmet af et læbælte af grantræer og med åbent udsyn mod øst.

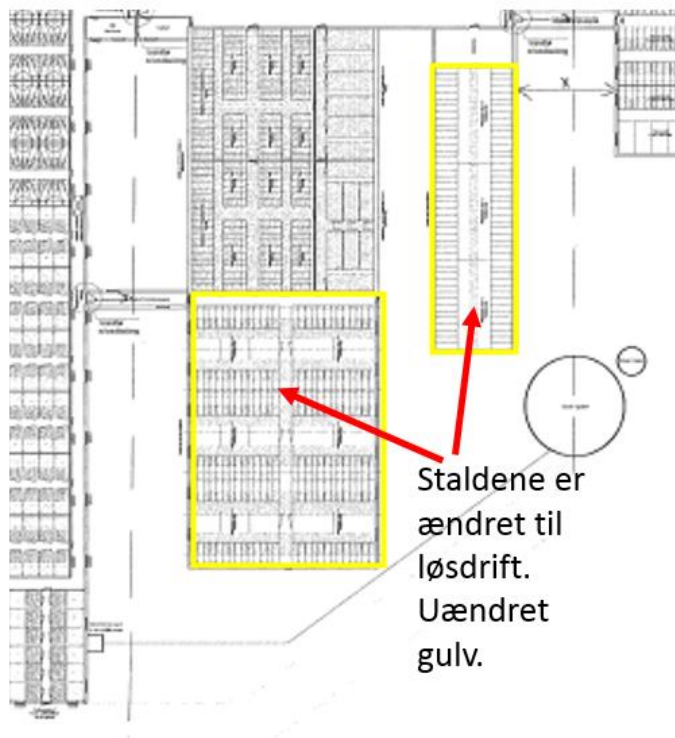
Der bygges ikke nyt i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbruget på Øster Starupvej 15 og projektet medfører derfor ikke en øget påvirkning af landskabet.

Ansøger vurderer, at den aktuelle placering af det eksisterende ikke forringer de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt natur- og miljømæssige værdier i området.

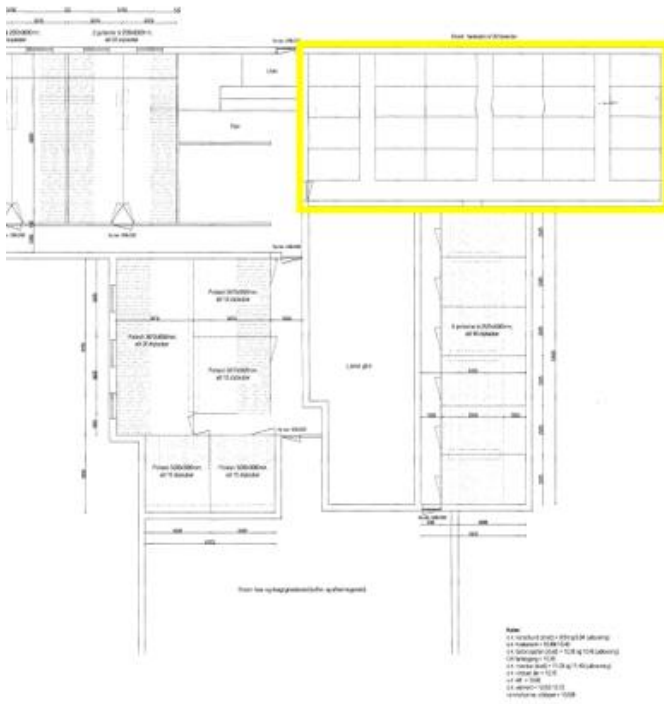

Der er i forhold til tegningen følgende tilføjelser /ændringer:

Drægtige søer står ikke længere i bokse, som angivet på tegningen og derfor er indretningen af nogle staldafsnit ændret.

Farestald 1 er indrettet med 24 kassestier til diegivende søer (farestier)

HØRER TIL
SECT/FOLIO
AP 1 2. JUN 2003

TEKNIK FORVALTING
22 MAJ 2003
 J. NR. **20030518**

Driv og bygningsselskab, der har til huse i den kommunale ejendom, der er beskrevet i den tilhørende tekniske beskrivelse.

Navn		
Navn		
Navn		
...byggeri til LANDBRUG & INDUSTRI		
Bygningstype	1.000	1.000
Bygningens areal	1.100	2.100
Bygningens volumen	1.100	2.100
Bygningens værdi	1.100	2.100
Bygningens adresse		
Jelling AGRByg ApS Eggenvej 63, 8. Stock, 6540 Egved tlf. 79 86 37 36 fax 75 06 37 39		

